

Skiftens Lære

— om —

Liv og Aforkrænkelighed.

—
Af John Matteson.
—

“I ere køde, og eders Liv er knyttet med Kristus i Gud. Naar Kristus, vort Liv, aabenbares, da skulle ogsaa I aabenbares med ham i Herlighed.” 1. Kor. 3:3, 4.

Anden Udgave.

Battle Creek, Michigan:
Syvende-Dags Advent Trykkeri Selskab.

—
1884

Fortale.

Mennesket, skabt i Guds Billede, begavet med Evner til at oplefte sit Sind fra de skabte Ting til den almægtige og algode Skaber. Nydelsen af sandhelige gode Ting er en Betsignelse og medfører Glæde; men naar Sindet opløfter sig til Samfund med Gud, og nyder af de aandelige Skatte, da er selv denne Forsmag paa den tilkommende Verdens Salighed ypperligere end nogen jordisk Glæde.

Guds Ord er givet os til Oplysning. Det er skrevet for at vi skulle blive bekendte med de Sandheder som findes deri. Derfor er det godt flittigt at randsage Guds Ord. "Disse vare ædlere, end de i Theosalonika, de annammede Ordet med al Rebebonhed, og randsagede dagligen i Skrifterne, om disse Ting havde si, saaledes."

Det er ikke ligegyldigt hvad vi tro. Sandheden alene er af Gud, men al Lognen er af Djævelen. Om end en Theori ser nok saa from og god ud for vore Dine dersom den ikke er Sandhed og stemmer overens med Guds Ord, saa er den Intet værd. Ja, mere end dette, den vil tilsidst lede os bort fra Gud.

Vi ere mest tilbøjelige til at tro det som vi ere opdragne i og have hert fra Barndommen af. Men vi maa alle snart fremstilles for Guds Domstol, og der skulle vi dommes efter Guds Ord, just saaledes som det af ham er forkyndt og givet til os. "Hvo mig foragter, og annammer ikke mine Ord, har den, som ham dommer; det Ord, som jeg har talet, det skal domme ham paa den øverste Dag." Joh. 12: 48.

Lad os derfor med Flid undersege hvad Bibelen lærer om Menneskets Natur, de Retfærdiges Belønning, og de Ugudeliges Straf; paa det at vi ogsaa i disse Stykker kunne rette vor Tro efter Guds Ord.

Angaaende disse Gjenstande have Mange tænkt lidet, og Andre have mange modstridende og selvmodsigende Anskuelser. Guds Ord indeholder mange Tegnelse og figurlige Talemaader, hvorefter vi kunne have forskjellige Anskuelser. Derfor her ingen Læresætning grunde sig paa disse alene. Der ere bogstavelige og tydelige Sætninger nok til at udtrykke de hellige Skribenters Mening. De

samme Læresætninger, som de med tydelige Ord have fremsat, bør vi antage og tro. For enhver Læresætning i vor Tro burde vi være istand til at fremvise et "saa siger Herren." Ellers er vor Tro ikke overensstemmende med "den Tro, som eensgang er overantvordet de Hellige." Jub. 3.

Nogle mene at det Gamle Testamente er ikke saa paalidelig som det Nye Testamente; men Saabanne robe liben Kjendskab til Guds Ord. Thi det Nye Testamente er helt igjennem grundet paa, og stadfæstet med det Gamle. Den "hellige Skrift," som Timotheus kjendte fra Barndommen af, kan ikke være andet end det Gamle Testamente. 2 Tim. 3: 15-17. Thi det Nye Testamente eksisterede ikke da Timotheus var et Barn. Og Paulus vidner for Felix: "Dette bekjender jeg for dig, at jeg efter den Lære, hvilken de kalde en Sekt, tjener saaledes den Fædrene Gud, at jeg tror alt det, som er skrevet i Loven og Profeterne." Ap. Gj. 24: 14. Men Loven og Profeterne indeholdes i det Gamle Testamente.

Mange andre Vidnesbyrd kunde fremføres, men dette er nok til at bevise, at den "ganske Skrift er indblæst af Gud." Alle Pavers og Præsters Mening, om denne eller hin Læresætning, gjælder derfor Intet, hvor den er modstridende Guds tydelige Ord. De have forsøgt at forklare Bibelen efter sin Tro; men vi ville forsøge at danne vor Tro efter Bibelen.

Vi ville derfor fremsætte hvad Bibelen lærer helt igjennem om fornævnte Gjenstande, og grunde vore Læresætninger paa mange tydelige og bogstavelige Skriftsteder. Derefter ville vi forsøge at udlægge Vignelser i Overensstemmelse hermed. Og dersom de modstridende Anskuelser findes at være byggede paa Formodninger eller Menneftemeninger, saa ere de Intet værdt; men bør ombyttes for Guds Ord, af Enhver som elsker Gud og hans enbaarne Søn, vor Herre og Frelser, Jesum Kristus, som gav sig selv i Orden og led den bitterste Smert: for os, paa det vi skulle ikke være vore egne, men here ham til og tjene ham, at vi og i hans Rige maa evig leve og regjere med ham, hvem være Betsignelsen og Prisen, og Eren og Kraften i al Evighed. Amen.

John Matteson.

Liv og Aforkrænkelighed.

Første Kapitel.

Tiden for Belønning og Straf.

Skriften bidner klart og bestemt om Tiden for Belønning og Straf, saabel som om Menneskets Natur. Vi ville anføre nogle Vidnesbyrd om disse Gjenstande, og bede den velbillige Læser ikke at ringeaagte dem, men med Sagtmodighed at oberbeje og undersøge hvad der er skrevet i Guds Ord. "Den ganske Skrift er indblæst af Gud, og nyttig til Lærdom, til Overbevisning, til Rettelse, til Optrugtelse i Retfærdighed." 2 Tim. 3: 16. Derfor er det ret og godt at fremsætte Skriftens Vidnesbyrd om enhver Gjenstand. Det er ingen Skade hverken for de Vantro eller de Troende at høre Sandheden; og Skriftens ligefremme Vidnesbyrd, som vi anføre ere Sandhed.

Lad os da forsøge med Upartiskhed at lytte til Skriftens Vidnesbyrd om disse Gjenstande.

Menneskene skulle gjøre Regnskab paa Dommens Dag.

"Men jeg siger eder, at Menneskene skulle gjøre Regnskab paa Dommens Dag for hvert utilbørligt Ord, som de have talet." Math. 12: 36. Dommens Dag er endnu ikke kommen. Derfor have Menneskene ej heller endnu gjort Regnskab for Gud. Dette gjælder om de Døde saabel som de Levende. "Sandelig siger jeg eder: det skal gaa de Sodomiteres og Gomoriteres Land taaleligere paa Dommens Dag end den Stad." Math. 10: 15. "Ve dig, Korazin! ve dig, Bethsaida! thi havde de kraftige Gjæringer

bæret gjorde i Tyrus og Sidon, som ere gjorde i eder, da havde de længe siden ombendt sig i Sæt og Afte. Dog jeg siger eder: det skal gaa Tyrus og Sidon taaleligere paa Dommens Dag end eder. Og du Kapernaum, som er op-højet indtil Himmelen! du skal stødes ned indtil Helvede; thi dersom de kraftige Gjerninger havde været gjort i Sodoma, som ere gjort i dig, skulde det blevet staaende indtil denne Dag. Dog jeg siger eder: det skal gaa Sodome Land taaleligere paa Dommens Dag end dig." Math. 11: 21-24. Her fremhæver vor Frelser hvorledes Indbyggerne af Sodoma og Gomorra, Tyrus og Sidon, Korazin og Bethsaida, og Kapernaum skulle erholde deres Straf paa Dommens Dag. De have altsaa ikke endnu erholdt deres endelige Dom eller Straf. Gud lod timelige Straffedomme komme over dem i denne Verden, men i den tilkommende Verden have de endnu ikke gjort Regnskab.

"Men en lang Tid derefter kom disse Tjeneres Herre og holdt Regnskab med dem. Da gik den frem som havde annammet fem Talenter, og frembragte andre fem Talenter, og sagde: Herre! du overantvorbode mig fem Talenter; se, jeg har bundet fem andre Talenter med dem. Men hans Herre sagde til ham: vel du gode og tro Tjener! du har været tro over det Lidet, jeg vil sætte dig over Meget; gik ind til din Herres Glæde. Da gik og den frem som havde annammet to Talenter og sagde: Herre! du overantvorbode mig to Talenter! se, jeg har bundet to andre Talenter med dem. Hans Herre sagde til ham: vel du gode og tro Tjener! du har været tro over Lidet, jeg vil sætte dig over Meget; gik ind til din Herres Glæde. Og kaster den unyttige Tjener ud i det yderste Mørke; der skal være Graad og Tænders Gnidsel." Math. 25: 19-23, 30. Naar Jesus, den store Mester kommer anden Gang, vil han holde Regnskab, baade med de gode og de onde Tjenere, men ikke før.

"Gud derfor, som har baaret over med Bankundighedens Tider, byder nu alle Mennesker allebegne at ombende sig; fordi han har sat en Dag, paa hvilken han vil dømmes Jorderige med Retfærdighed ved en Mand, hvilken han dertil har bestikket, og han har bevist det for Alle, idet han har oprejst ham fra de Døde." Ap. Gj. 17: 30, 31. Jorderige er endnu ikke dømt, men Tiden nærmer sig da Jesus

kommer som Kongers Konge og Herrers Herre for at dømme Jorderige med Retfærdighed.

Nu handler du maaske letsindig med Guds Ords Bidnesbyrd. "Men efter din Haardhed og dit ubodfærdige Herte samler du dig selv Brede paa Bredens og Guds retfærdige Doms Aabenbarelses Dag." Rom. 2: 5.

Verdens Ende er endnu ikke kommen.

Men vor Frelser vidner klarlig at det er først ved Verdens Ende at de Ugubelige skulle kastes i Ildovnen og de Retfærdige herliggjøres i Guds Rige. Derfor ere de Ugubelige endnu ikke i Ildovnen, som man ellers i Almindelighed tror, og de Retfærdige ere endnu ikke herliggjorte i deres Faders Rige. Men Liden nærmer sig hurtig da alle disse underfulde Ting skulle ske. "Lader dem begge [Klinten og Hveden] voge tilsammen indtil Høsten, og i Høstens Tid vil jeg sige til Høstfolkene: sanker først Klinten tilsammen, og binder den i Knipper for at opbrænde den; men samler Hveden i min Lade." Math. 13: 30.

Hvad betegne da Klinten og Hveden, Ageren og Høsten?

"Men Ageren er Verden; men den gode Sæd er Rigets Børn; men Klinten er den Ondes Børn; men Kjenden som saaede den er Djævelen; men Høsten er Verdens Ende? men Høstfolkene ere Englene. Derfor, ligesom Klinten sankes og opbrændes med Ild, saa skal det og ske ved denne Verdens Ende. Menneskens Søn skal udsende sine Engle, og de skulle sanke af hans Rige alle Forargelser, og dem som gjøre Uret. Og de skulle kaste dem i Ildovnen, der skal bære Graad og Tænders Gnidsel. Da skulle de Retfærdige skinne som Solen i deres Faders Rige. Hvo som har Øren at høre med han høre." Vers 38-43.

Menneskens skjulte Idrætter ere endnu ikke dømte. Men "hvilkesomhelst der have syndet uden Loben, de straffes og uden Loben; og hvilkesomhelst der have syndet under Loben, de skulle dømmes ved Loben. . . Paa den Dag skal Gud dømme Menneskens skjulte Idrætter, efter mit Evangelium ved Jesum Kristum." Rom. 2: 12, 16.

Dette fremstilles videre saa klarlig i efterfølgende Text at Ingen kan misforstaa det, som er villig til at ombytte sine forudfattede Meninger for Guds Ords tydelige Bidnesbyrd.

Menneskens Søn bringer Belsønning og Straf naar han kommer i sin Herlighed.

“Men naar Menneskens Søn kommer i sin Herlighed, og alle hellige Engle med ham, da skal han sidde paa sin Herlighedss Trone. Og alle Folt skulle forsamles for ham, og han skal stille dem fra hverandre, ligesom en Hyrde stiller Faarene fra Buftene. Og han skal stille Faarene ved sin højre Side, men Buftene ved den venstre Side. Da skal Kongen sige til dem ved sin højre Side: kommer hid, min Faders Betsignede! arver det Rige, som eder er beredt fra Verdens Grundbold blev lagt.” Math. 25 : 31–34. “Da skal han og sige til dem ved den venstre Side: gaar bort fra mig, I Forbandede! I den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle.” Vers 41.

Her ere tre Ting klarlig beskrebne: (1.) Naar Jesus kommer i sin Herlighed fremstiller han alle Mennesker for sig og stiller de Retfærdige fra de Ugudelige. (2.) Da erholde de Retfærdige sin Løn og indgaa i Guds Rige. (3.) Da erholde ogsaa de Ugudelige sin endelige Straf og kastes i Ildsøen. Lader os med Eftertanke betragte ethvert af disse Punkter.

(1.) Naar Jesus kommer i sin Herlighed fremstiller han alle Mennesker for sig og stiller de Retfærdige fra de Ugudelige. Andre Steder i Bibelen vise os at Dommens Scener indbefatte alt det som foregaar fra Begyndelsen til Enden af de tusinde Aar. Ab. 20 : 4–9. De fremstilles i Almindelighed i Bibelen under Et, uden at nævne hvor lang eller hvor kort Tid der hængaar førend det hele store Værk udføres og fuldendes.

Alt alle Mennesker, baade de levende og de døde, her indbefattes maa enhver indrømme; thi naar Jesus siger: “kommer hid, min Faders Betsignede! saa taler han til alle de Retfærdige; og naar han siger til dem ved den venstre Side: gaar bort fra mig, I Forbandede! i den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle, saa maa disse nødvendigtvis indbefatte alle de Ugudelige, som efter Opstandelsen, paa den hderste Dag kastes i Ildsøen; thi før den Tid komme de ikke til Dom; og før den Tid kan man heller ikke tale om at de gaa bort i den evige Ild.

Lad os nu forestille os den saakaldte orthodoxe Theori og se hvorledes den harmonerer med Guds Ord. Ifølge denne Theori skilles de Retfærdige og de Ugudelige fra hverandre strax efter Døden. De retfærdige Sjæle gaa op til Himmelen og leve i Guds Riges Herlighed, men de Ugudelige fare ned i Helvedes Ild hvor de nu ere i Vine. De have allerede faaet sin Dom og sin Straf eller Belønning. Men paa den anden Dommens Dag, som kommer naar Jesus aabenbares, skulle de alle blandes sammen igjen; thi da vil Jesus stille dem fra hverandre, ligesom en Hyrde stiller Faarene fra Buftene. Det bliver altsaa anden Gang han stiller dem fra hverandre. Hvorfor lod han dem ikke være skilt ad dersom de een Gang i forvejen vare skilt ad?

Denne Theori stemmer ikke overens med Guds Ord. Derimod er det klart at naar Jesus kommer, og alle Menneſter forsamles for ham, da stiller han dem ad for første Gang. Derfor ere de Retfærdige og de Ugudelige endnu ikke skilt ad, men Menneſtens Søn vil stille dem ad naar han "kommer i sin Herlighed, og alle hellige Engle med ham."

(2.) Da erholde de Retfærdige deres Løn, og indgaa i Guds Rige. Dette fremgaar klarlig af det 34te Vers: "Da skal Kongen sige til dem ved sin højre Side: kommer hid, min Faders Betsignede! arver det Rige, som eder er beredt fra Verdens Grundbold blev lagt." De Retfærdige have altsaa ikke været med Jesus før den Tid da han aabenbares, ej heller kunne de erholde Guds Rige før.

Men lader os sammenføje den populære Theori med dette Skriftsted og se hvorledes de kunne forenes. De Retfærdige stige op til Himmelen, Guds Rige, strax naar de dø. Der leve de med Jesus og møttes af hans Ansigt Beskuelse. Abel er en af dem. I 6000 Aar har han levet med Jesus i Guds Rige. Lad os forestille os hvorledes Abel og andre af Oldtidens Hellige høre Jesu Indbydelse: kommer hid, min Faders Betsignede! arver det Rige, som eder er beredt fra Verdens Grundbold blev lagt. De kunde svare: hvorfor taler du saaledes til os? Hvorfor siger du kommer hid? Vi kom jo ret ned fra Himmelen med dig. Du lader som om vi ikke havde set dig før; men vi have beskuet dit Ansigt i flere tusinde Aar. Har du glemt dette? Du indbyder os

nu til at komme og arbe det himmelske Rige. Ved du ikke at vi have besiddet det og boet deri omtrent 6000 Aar?

Den moderne Theori forener sig med Guds Ord ligesom Ild forenes med Vand. Det ene Element fortærer det andet. Hvor indlysende det derimod er at naar Jesus ved sin herlige Aabenbarelse taler til de Retsfærdige: kommer hid, min Faders Velsignede! arbe det Rige, som eder er beredt fra Verdens Grundbold blev lagt; da er det første Gang disse Ord lyder til dem. Før den Tid have de ikke været med Jesus, de have vandret i Tro, ikke i Beskuelse. Men paa Herrens Dag vil Jesus tage dem til sig. Nu ere de Fremmede og Udlændinge, men da erholde de det himmelske Rige til en evig Ejendom. De Retsfærdige have altsaa ikke endnu erholdt Guds Rige eller ere indkomne deri; men Jesus siger: "Se jeg kommer snart, og min Løn er med mig, til at betale Hver som hans Gjerning monne bære." Mat. 22 12. Derfor have Theologerne ikke Sandheden paa sin Side i dette Stykke naar de lære at de Retsfærdige erholde Lønnen før Kristus kommer. Og deres Udlæggelser af enkelte Lignelser og Skriftsteder maa være fejl, naar den strider imod Guds Ords mangfoldige og klare Vidnesbyrd paa andre Steder.

(3.) Da erholde ogsaa de Ugudelige deres endelige Straf og kastes i Ildsoen. "Da skal han og sige til dem ved den venstre Side: gaar bort fra mig, I Forbandede! i den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle." Math. 25 : 41.

Lader os atter her forsøge hvorledes Menneskenes Theori i dette Stykke kan stemme overens med Guds Ord. De mene at de Ugudelige fare lige ned i Helvedes Ild naar de dø. Der brænde de nu i den evige Ild. Kain har brændt der i 6000 Aar. Sex tusinde Aars Pine i en fortærende Ild, som dog aldrig kan fortære, har han erholdt paa Forhaanden, førend Kristus kommer til Dom. Sex tusinde Aar af den forfærdeligste Smerte og uudholdeligste Kval har han gennemgaaet mere end en Brodermorder paa vor Tid vil erholde, som først nu synker ned i Helvede. Sex tusinde Aar af den grusomste Pine mere end en anden som har syndet ligesaa meget eller mere. Underlige Tanke! Men nu kommer Dommen. Kain, tilligemed Tusinder af andre

Ugudelige, bliver bragt ud af Helvedes Ild. Den evige Pine faar Ende eller hører op en liden Tid. De blandes imellem de Retfærdige og Jesus stiller dem atter fra dem. Der staa de ikklædte med deres forfrænkkelige Legemer. Men disse kunne dog ikke skjule den Fortvilelse og Forbittrelse som lyner fra deres Dje; eller tilbageholde de græbselige Eder og Forbandelser som tordne fra deres Mund.

Jesus taler til dem: gaar bort fra mig, I Forbandede! i den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle. Dersom nu den populære Theori om dette Stykke var ret, saa kunde Cain og andre Ugudelige fra hans Tid sige som saa: Hvorfor siger du nu til os, gaar bort i den evige Ild? Ved du ikke at vi ere komne ret ud af Helvedes Ild? Vi have nu brændt i den 6000 Aar. Den ere vi vel bekyndte med. Hvorfor lod du os ikke blive i den da vi engang vare der?

Af disse og lignende Betragtninger ser man let at den populære Theori er fejl. Naar Jesus siger til de Ugudelige: gaar bort fra mig, I Forbandede! i den evige Ild; da er det første Gang disse Ord lyde til dem. Da for første Gang, paa Dommens Dag, kastes de i Ildsøen, og lide den endelige Straf.

Jesus har lovet at betale de Retfærdige i Opstandelsen.

“Men naar du gjør et Gjestebud, da indbyd Fattige, Krøblinge, Halte og Blinde: saa skal du være salig; thi de have ikke at betale dig igjen; men det skal igjengives dig i de Retfærdiges Opstandelse.” Luk. 14: 13, 14.

Derfor blive Guds Folk glade naar de mærke paa Tidernes Tegn at Jesu Komme drager nær; thi de tro at Jesus kommer med en evig Forløsning for dem. “Og der skal ske Tegn i Sol og Maane og Stjerner, og paa Jorden skulle Folkene ængstes i Fortvilelse, naar Havet og Bølgerne bruse; naar Menneskene forsmægte af Frygt, og af de Ting's Forbentelse, som skulle komme ober Jorderige; thi Himmels Kræfter skulle røres. Og da skulle de se Menneskens Søn komme i Skyerne med megen Kraft og Herlighed. Men naar disse Ting begynde at ske, da ser op,

og opløster eders Hoveder, efterdi eders Forløsning stunder til." Luk. 21: 25-28. Dersom Gud forløste sine Børn hver Gang et af dem døde, saa havde de ikke nødvendig at vente paa Forløsning naar Kristus åbenbares; men da først "skulle de se Menneskens Søn." Derfor længes de efter den Tid, ligesom fordum Simeon og Anna længtes efter Kristi første Komme.

De Døde skulle høre Guds Søns Røst paa Dommens Dag.

Før den Tid høre de allsaa ikke hans Røst. "Forundre eder ikke herover; thi den Time kommer paa hvilken alle de i Grabene skulle høre hans Røst; og de skulle gaa frem, de som have gjort Godt, til Livets Opstandelse; men de som have gjort Ondt, til Dommens Opstandelse." Joh. 5: 28, 29. Det gaar ikke an at forvende dette Ord og sige at det er blot Legemet, som her menes, der skal høre hans Røst; thi Legemet uden Sjælen, eller Livet, kan aldrig høre Guds Røst hverken før eller efter Opstandelsen. Men paa Opstandelsens Dag skulle de høre den—ikke før.

Da kommer den yderste Dag paa hvilken Jesus vil holde Dom, og oprejse alle dem som Faderen har givet ham, til et evigt Liv. "Hvo mig foragter, og annammer ikke mine Ord, har den som ham dømmer; det Ord som jeg har talet det skal dømme ham paa den yderste Dag." Joh. 12: 48. "Men dette er Faderens Vilje som mig udsendte, at jeg Intet skal miste af alt det som han har givet mig; men jeg skal oprejse det paa den yderste Dag." Kap. 6: 39.

At Jesus oprejser Sine paa den yderste Dag, anfører han som en Grund for at han ikke skal miste nogen af dem. Allsaa dersom han ikke oprejste dem, saa vilde han miste dem. Følgelig ere de ikke nu i Herlighed hos Gud; thi da vilde han ikke miste dem enten der blev Opstandelse eller ikke.

Jesu Trøst.

Naar Jesus trøster sine bedrøvede Disciple for sin Vortgang, saa trøster han dem ikke med at de skulle komme til ham saa snart de dø; men han lover at komme igjen og

hente dem hjem til sig: "Ederes Hjerte forfærdes ikke! tror paa Gud og tror paa mig! I min Faders Hus ere mange Børelser. Men dersom det ikke saa var, havde jeg sagt eder det. Jeg gaar bort at berede eder Sted; og naar jeg er gaaen bort, og faar beredt eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage eder til mig, at hvor jeg er skulle ogsaa I være. Og hvor jeg gaar hen vide I, og Vesen vide I." Joh. 14: 1-4. "Thi jeg gaar til min Fader." Vers 12.

Dette er en klar og en herlig Forjættelse af vor kjære Frelser. Vi ønske at gaa hjem til Faderens Hus, den himmelske Stad, til de liflige Børelser hvor Jesus bereder Sted. Men hvorledes kunne vi komme derhen? Som vi ere nu kunne vi ikke gaa. Vor egen Visdom og Kraft strækker ikke til. Hvem skal hjælpe os? Skal Døden? Er den en kjær Ven som fører os ind i Guds Rige? Nej! Døden er en Frugt af Synden; den kan ikke føre os ind i Guds Rige. Og Guds Ord vidner at den er vor Fjende og den sidste Fjende som skal tilintetgjøres. 1 Kor. 15: 26. Videre at Djævelen er den som har Dødens Rælde. Ebr. 2: 14. Dersom da Døden førte os ind for Guds Trone, saa var Djævelen en god Ven; thi det er ham som har Dødens Rælde. Hvorledes kunne vi da gaa op til Himmelen naar vi dø? Vil du svinge dig op med Lynets Fart paa hurtige Vinger? Du har jo ingen Vinger, uden du maaske mener Fantasiens Vinger. Med dem kan du vel flybe langt i Indbildningens Rige, men til Guds Rige naar du neppe med dem.

Lad os forestille os en Mand som ønsker at rejse til Kina, det saakaldte himmelske Rige. Hvor snart mener du at han vil komme dertil dersom han flyber paa Fantasiens Vinger i Indbildningens Rige? Aldrig! Men her kommer et Jernbanetog som gaar til San Francisco. Han gaar ind paa Betingelserne, kjøber en Billet, og farer snart afsted paa de hurtige Vogne der ere som Ildblus, og løbe som Lynet. Mah. 2: 4, 5. I San Francisco gaar han ombord paa et jernklædt Dampskib, som fører ham over det store Verdenshav til den forønskede Havn.

Du spørger mig om jeg da tror at der er et Tog som gaar fra Jorden til den himmelske Stad? Ja, jeg mener det. Jesus kommer med alle de hellige Engle og siger: jeg vil

tage eder til mig, at hvor jeg er skulle ogsaa I være. Da kunne vi gaa hjem med det store Engletog til det nye Jerusalem, den himmelske Havn. Jesus er Togets Fører. Han forstaaar at styre det ret, og er mægtig og villig til at tage alle Sine med sig hjem til Guds herlige Eden. Da har han lovet sine Apostler at de ogsaa skulle være med; og ingen af Guds Venner skulle savnes der. Jesus har betalt Rejsen med sit eget hellige og dyrebare Blod.

O, jeg venter paa min Frelser,
 Og den mørke Nat er lang;
 Men de glade Engleskarer,
 Snart vil møde os med Sang.
 Naar den lyse Dag oprinder,
 Med Guds Morgenstjerne blid.
 Da ej Taaren mere rinder,
 Jesus bringer evig Fryd.

Saaledes have ogsaa Apostlerne ofte fremhævet Kristi Dag, Jesu Kristi Aabenbarrelse, den Herres Jesu Dag, hin Dag, Kristi Tilkommelse, og de Dødes Opstandelse som den Tid da alle Guds Børn erholde deres evige Løn; medens de Ugudelige paa Dommens Dag maa lide "en evig Fortabelse fra Herrens Ansigt, og fra hans Magtes Herlighed."

De første Kristne forventede Jesu Aabenbarrelse.

Apostelen henviste dem til Jesu Kristi Dag som den Tid da de skulde fremstilles ustraffelige for Gud: "Saa at eder ikke fattes paa nogen Naadegave, idet I forvente vor Herres Jesu Kristi Aabenbarrelse, som og skal befæste eder indtil Enden, saa at I skulle være ustraffelige paa vor Herres Jesu Kristi Dag." 1 Kor. 1 7, 8.

Paa denne Dødens Dag vil Gud dømme Menneskene og hans retfærdige Domme over de Ugudelige skulle aabenaarses: "Men efter din Haardhed og dit ubodfærdige Hjerte samler du dig selv Brede paa Dødens og Guds retfærdige Doms Aabenbarrelses Dag. . . . Paa den Dag, da Gud skal dømme Menneskenes skjulte Idretter, efter mit Evangelium ved Jesus Kristus." Rom. 2 5, 16.

Guds Ord kalder os med et helligt Haab.

"Ligesom og I ere kaldte til eet Haab i eders Kald." Ef. 4: 4. Dette Haab er ikke at Saligheden erholdes ved Døden, men ved Jesu Kristi Herligheds Aabenbarelse: "Ihi Guds saliggjørende Naade er aabenbaret for alle Mennesker. Som oplærer os at vi skulle forsage Ugudelighed, og de verdblige Begjeringer, og leve viseligen og retfærdigt og gudeligen i denne Verden; forventende det salige Haab, og den store Guds og vor Frelseres Jesu Kristi Herligheds Aabenbarelse." Tit. 2: 11-13. Og vi se her at det hører med til Guds saliggjørende Naade at oplære os til at forvente dette salige Haab.

"Ihi hvo er bort Haab eller vor Glæde, eller Kronen paa vor Ros? Mon ikke ogsaa I for vor Herre Jesu Kristo i hans Tilkommelse? I ere jo vor Ære og Glæde." 1 Thess. 2: 19, 20. I Jesu Kristi Tilkommelse forventede altsaa Paulus at realisere sit Haab, og at erholde den evige Glæde og Ærens Krone, naar baade han selv og de som havde annammet hans Ord skulde se Guds Søn at komme i Ætherne med Kraft og Herlighed.

Bibelen lærer ikke at Jesus kommer hver Gang et Menneske dør. Ihi "ligesom det er Menneskene bestykket eengang at dø, men derefter Dommen; saaledes er og Kristus eengang offret for at borttage Manges Synder; anden Gang skal han, uden at være Syndoffer, sees af dem som forvente ham til Saliggjørelse." Ebr. 9: 27, 28. Det næste Menneskene ville faa at vide efter Døden er Dommen, og denne Dom foregaar naar Jesus ikke mere er et Syndoffer, altsaa naar Naadens Tid er omme, naar Kristus kommer anden Gang. Det er ikke den tyvende eller tusinde Gang han kommer, men anden Gang. De som da i Sandhed forvente Guds Søn skulle erfare at han kommer som deres Saliggjører.

Dette Haab er grundet paa Kristi Opstandelse, at han vil oprejse sit Folk af Graven ligesom han selv blev oprejst af Faderen fra de Døde: "Denne Jesum oprejste Gud; hvortil vi alle ere Vidner." Ap. Gj. 2: 32. Derfor kunde Petrus sige: "Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi

Fader, som efter sin store Barmhjertighed har igjensødt os til et levende Haab formedelst Jesu Opstandelse fra de Døde." 1 Pet. 1: 3. Naar da Troen paa Guds Søn har udstaaet sin Prøve, skal den "befindes til Lob og Pris og Ære i Jesu Kristi Aabenbarelse." Vers 7. Og dette er det ene, salige Haab som Gud vil at vi skulle sætte al vor Tillid til: "Derfor omgjorder eders Sindss Lender, bærer ædru, og sætter eders Haab aldeles til den Naade som bliver eder til Del i Jesu Kristi Aabenbarelse." Vers 13.

Dette Haab indbefatter Legemets Forløsning: "Thi vi vide at hele Skabningen tilsammen sukker, og er tilsammen i Smerte indtil nu. Ja ikke det alene, men ogsaa selv de som have Aandens Førstegrøde, ogsaa vi selv sukke i os selv, idet vi forvente en sønlig Udkaarelse, bort Legemets Forløsning. Thi vi ere frelst i Haabet. Men det Haab som sees er ikke Haab; thi hvorledes skulde Noget haabe det som han ser? Men dersom vi haabe det som vi ikke se, da forvente vi det med Taalmodighed." Rom. 8: 22-25.

At Paulus ventede at realisere dette Haab i de Dødes Opstandelse sees af Fil. 3: 10, 11. "At jeg kan kjende ham, og hans Opstandelses Kraft, og hans Lidelses Samfund, saa jeg bliver dannet til at ligne ham i hans Død; om jeg dog kunde naa til de Dødes Opstandelse."

Den samme Apostel viser bestemt og tydeligt hvornaar vi skulle aabenbares med Kristus i Herlighed: "Naar Kristus bort Liv aabenbares, da skulle ogsaa I aabenbares med ham i Herlighed." Kol. 3: 4. Og han forsikrer at bort Liv indtil den Tid er skjult med Kristo i Gud." Vers 3.

Troen paa at Mennesket erholder Saligheden strag ved Døden og da farer hen og beskuer Guds Søn førend han kommer igjen for at hente sit Folk, kan ikke lede Noget til at forvente Kristi andet Komme, men leder derimod bort derfra, thi dersom vi kunne bestue Jesus og leve i hans salige Nærværelse før han kommer anden Gang, saa behøve vi ikke at længe efter hans andet Komme. Men at forvente Guds Søn fra Himlene var og er et vigtigt Element i sand Kristendom, og hører med til kristelig Ombendelse: "Thi de forkynde selv om os, hvilken Indgang vi fandt hos eder, og hvorledes I vendte eder til Gud fra Afguderne, til at tjene den levende og sande Gud, og at forvente hans Søn fra

Himlene, hvilkens han oprejste fra de Døde, Jesum, som os frier fra den tilkommende Brede." 1 Thess. 1: 9, 10.

Naar da Jesus kommer vil Gud fritjende dem som ere helligede i Sandheden: "Men han selv, den Fredens Gud, hellige eder ganske og aldeles! og gid eders ganske Aand og Sjæl og Legeme maa bevares ustraffelige i vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse!" 1 Thess. 5: 23.

De Helliges evige Hvile.

Her er ingen evig Hvile for Guds Folk, ej heller bringer Døden den sande Hvile; men i den Herres Jesu Aabenbarrelse af Himmelen med sin Magtes Engle skulle Apostlerne og alle Guds Børn erholde No eller evig, salig Hvile hos Gud, naar Jesus bringer Hevn over de Ugudelige: "Efterdi det er retfærdigt for Gud at gjengjælde dem Trængsel, som trænge eder, men gibe eder, som trænges, No med os i den Herres Jesu Aabenbarrelse af Himmelen med sin Magtes Engle, med Ildslue, naar han bringer Hevn over dem som ikke kjende Gud, og over dem som ikke ere vor Herres Jesu Kristi Evangelium lydige; hvilke skulle lide Straf, en evig Fortabelse fra Herrens Ansigt, og fra hans Magtes Herlighed, naar han kommer paa hin Dag at herliggjøres i sine Hellige, og beundres i dem som tro." 2 Thess. 1: 6-10.

Hvornaar skulle altjaa de Troende lobprise og beundre deres kjære Frelser?

"Naar han kommer paa hin Dag."

Dette er Guds Sandhed som henhører til Frelsens Plan og Orden, og vi ønske ikke at forandre den, men glæde os ved og ere taknemmelige til Gud for den store Naade at vi maa forvente vor dyrebare Frelser og længes til den store Dag.

Guds Folks evige Fryd og Glæde begynder ved Kristi Herligheds Aabenbarrelse: "Men som I ere delagtige i Kristi Lidelser, saa glæder eder, at I og ved hans Herligheds Aabenbarrelse skulle glæde og fryde eder." 1 Pet. 4: 13. Da først erholde de Herrens uforvisnelige Krands

“Dg naar da Overhyrden aabenbares, skulle I erholde Herens usfordisnelige Krands.” Kap. 5: 4.

De gamle Hellige som døde i Troen opnaede ikke Forjættelserne: “I Tro døde alle disse, uden at have opnaaet Forjættelserne, men saa dem langt borte, og lode sig overbevise, og hilfede dem, og bekjendte, at de vare Gjester og Udlændinge paa Jorden.” Men de saa fremad til en herligere Opstandelse: “Kvinder fik deres Døde igjen, der opstode. Andre bleve udspilede til Pinsel, da de ikke modtog Befrielsen, for at de maatte erholde en herligere Opstandelse.” Vers 35. De ventede altsaa at erholde Løn i Opstandelsen. Dg dette er den Tid, da alle Guds Folk skulle tilfammen fuldkommes: “Dg disse Alle, endog de havde godt Vidnesbyrd formedelt deres Tro, naaede ikke Forjættelsen; efterdi Gud forud havde udset noget Bedre for os, at de ikke skulde fuldkommes uden os.” Vers 39, 40.

Udødelighedens kostelige Gabe erholdes ikke før den sidste Basune lyder: “Se jeg siger eder en Hemmelighed: vi skulle vel ikke Alle hensesobe; men vi skulle Alle forandres, i en Hast, i et Øjeblik, ved den sidste Basune; thi Basunen skal lyde, og de Døde skulle opstaa uforfrænelige, og vi skulle forandres. Thi det bør dette Forfrænelige at isøres Uforfrænelighed, og dette Dødelige at isøres Udødelighed. Men naar dette Forfrænelige isøres Uforfrænelighed, og dette Dødelige isøres Udødelighed, da opfyldes det Ord, som er skrevet: Døden er opslugt til Sejer. Død! hvor er din Braad? Helvede! hvor er din Sejer.” 1 Kor. 15 51-55. De som tale om at Døden bliver opslugt til Sejer før Kristus kommer, tale om det som de ikke forstaa; thi Basunen maa først lyde og de Døde opstaa uforfrænelige før det Ord kan opfyldes. Derefter hedder det, naar der bliver nye Himle og en ny Jord: “Dg Gud skal astørre hver Laare af deres Øjne, og Døden skal ikke være mere, ej heller Sorrig, ej heller Strig, ej heller Pine skal være mere; thi de første Ting ere vegne bort.” Ab 21 4. Da kan man sige at Døden er opslugt til Sejer.

Den nærværende Tingenes Tilstand skal snart forandres. Verden forgaar med dens Lyst. Jorden kommer i Brand og opløses. Derfor formaner Herren os ikke til at vente paa Døden, men paa Kristi Tilkommelses Dag: “Efterdi da

alt dette opløses, hvorledes bør det eder da at være? I helligt Levnet og Gudsfrugtigheds Øvelse bør I vente og stunde efter Guds Dags Tilkommelse, paa hvilken Himlene skulle antændes og opløses, og Elementerne komme i Brand og smeltes. Men vi forvente efter hans Forjættelse nye Himle og en ny Jord, i hvilke Retfærdighed bor." 2 Pet. 3: 11-13.

"Derfor besværges jeg dig for Gud og den Herre Jesu Kristo, som skal dømme Levende og Døde ved sin herlige Åbenbarelse og i sit Rige: prædik Ordet." 2 Tim. 4: 1, 2.

Hvornaar vil Gud dømme dem som leve paa Jorden naar Kristus kommer?

Med Kristi Åbenbarelse.

Men hvornaar vil han da dømme de Døde—dem som ere døde før den Tid?

Kristus "skal dømme Levende og Døde ved sin Åbenbarelse og i sit Rige."

Hvornaar kommer Guds Søn i sit Rige, og sidder paa sin Herligheds Trone?

"Men naar Menneskens Søn kommer i sin Herlighed, og alle hellige Engle med ham, da skal han sidde paa sin Herligheds Trone." Math. 25: 31.

Hvor regjerer da Kristus indtil den Tid?

"Den, som sejrer, ham vil jeg give at sidde med mig paa min Trone, ligesom og jeg har sejret, og sidder hos min Fader paa hans Trone." Åb. 3: 21.

Kristus sidder altsaa endnu med sin Fader paa hans Trone; men naar han kommer som Kongens Konge og Herrers Herre da skal han dømme Levende og Døde, ved sin Åbenbarelse. Derfor er det en menneskelig Fejltagelse naar man lærer at de Døde nu ere dømte og have allerede faaet deres Løn eller deres Straf. Men Tiden nærmer sig da Guds Brede's Skaaler skulle udgydes over Jorden. Åb. 15. Da kommer de Dødes Tid at de skulle dømmes, og da vil Gud give Profeterne og alle sine Hellige Løn og straffe de Ugudelige. Saaledes vidner Striften:

Dommens og Lønnens Tid.

“Dg Hedningerne ere blebne brede, og din Brede er kommen, og de Dødes Tid, at de skulle dømmes og at du skal give dine Tjenere Profeterne Løn, og de Hellige, og dem, som frygte dit Navn, de Smaa og de Store, og fordærve dem, som fordærve Jorden.” Nab. 11 18.

Dette viser klarlig at de Døde endnu ikke ere dømt og at Guds Profeter og Hellige endnu ikke have faaet Løn. Alt-
jaa er det en skriftstridende Tro og Lære som siger at de Døde ere dømt og at Guds Folk strax efter Døden erholde deres Løn.

Dette fremgaar videre af Nab. 22 12 “Dg se, jeg kommer snart, og min Løn er med mig, til at betale Hver, som hans Gjerning monne være.”

Derjom en Fabrikejer siger til sine Folk paa Fabrikken “Fredag Aften vil jeg komme igjen og tage Lønnen med mig saa at jeg kan betale enhver's Arbejde som han har udrettet, saa kunde Ingen falde paa at selv gaa til hans Hus før den Tid og forlange Betaling af ham. Men det synes som om mange Mennesker gjøre sig særdeles Flid for at undertrykke den ligefremme Mening af de tydeligste og bestemteste Skriftens Vidnesbyrd, naar de stride imod deres Theorier.

Bibelen vidner paa det klareste at de Døde skulle dømmes de Retfærdige belønnes, og de Ugudelige straffes paa Dommens Dag naar Jesus kommer anden Gang med Lønnen for at betale hver som hans Gjerning monne være. Derfor er det uskristmæssig at uddrage en Lærdom af en Lignelse som strider aldeles imod denne store Sandhed.

Paulus viser hen til Kristi Aabenbarelses Dag som den Tid da han ventede at erholde Retfærdigheds Krone: “Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet, bevaret Troen. I Øvrigt er Retfærdigheds Krone henlagt til mig, hvilken Herren, den retfærdige Dommer, skal give mig paa hin Dag; dog ikke alene mig, men ogsaa alle dem, som have elsket hans herlige Aabenbarelse.” 2 Tim. 4 7, 8.

Jakob viser hen til Herrens Tilkommelse som den Tid da Brødrene maa forvente Forløsning: “Derfor værer taal-

modige, Brødre! indtil Herrens Tilkommelse. Se! Bonden forventer Jordens dyrebare Frugt, og bier taalmodig efter den, indtil den faar tidlig Regn og sildig Regn. Værrer og I taalmodige, styrker eders Hjerter; thi Herrens Tilkommelse er nær." Jak. 5: 7, 8.

Dg Johannes viser hen til den samme Tid: "Dg nu, mine Børn! bliver i ham, at naar han aabenbares, vi da kunne have Frimodighed, og ikke skulle blive bestjæmmede af ham i hans Tilkommelse." 1 Joh. 2: 28. "I Elskelige! nu ere vi Guds Børn, og det er endnu ikke aabenbarct, hvad vi skulle worde; men vi vide, at, naar han aabenbares, vi da skulle worde ham lige; thi vi skulle se ham som han er." Kap. 3: 2.

Hvornaar ventede Johannes at blive lig Guds Søn og at se ham som han er?

"Naar han aabenbares."

Saa ville da ogsaa vi med Taalmodighed se hen til Kristi Aabenbarelses Dag, som den salige Stund da Guds Søn kommer med Herlighedens Kroner og vi skulle se ham som han er.

Vi have nu fremhævet Apostlernes saavel som Evangelisternes Vidnesbyrd i dette Stykke og deres Tale er ikke ja og nej, men vi finde den skønneste Harmoni i alle disse Texter. Vi overlade nu til vore gunstige Læsere at videre undersøge og oberbeje denne Sag. Dg vi have det Haab til Gud at enhver oprigtig Sjæl vil engang anerkjende den store Sandhed, at Gud har endnu ikke dømt de Levende eller Døde, eller gibet dem Løn eller Straf; men Tiden er nær da Kristus kommer anden Gang, og da kommer de Dødes Tid at de skulle dømmes, og Gud vil gibe sine Tjenere, Profeterne, Løn og Alle som frygte hans Navn, og fordærve dem som fordærve Jorden. Mat. 11: 18.

Andet Kapitel.

Faderen og Sønnen.

Gud er en Person og har Skikkelse.

Dette læres tydelig i Guds Ord. 2 Mos. 33 17-23. "Du kan ikke se mit Ansigt; thi Mennesket kan ikke se mig og leve. . . . Jeg vil skjule med min Haand over dig indtil jeg gaar forbi. Og naar jeg borttager min Haand, da skal du se mig bagtil." Her taler Herren klarlig om sit Ansigt og sin Haand. "Og Herren gav mig de to Stentabler, skrevne med Guds Finger." 5 Mos. 9 10.

Dette maa forstaaes bogstabeligt. Moses var en virkelig Mand, Tablerne vare virkelige Tabler, og de ti Bud skrevne vare virkelige Bud, derfor, naar der tales om Guds Finger, da betegner det og virkelig at Gud har en Finger. Det samme Udtryk er brugt paa mange andre Steder. "Og ober Ironens Lignelse var en Lignelse som et Menneskes Skikkelse oven ober dem. Fra hans Lenders Skikkelse og opad; og fra hans Lenders Skikkelse og nedad saa jeg som en Ilds Skikkelse, og en Glands derudi trindtomkring. Denne var Herrens Herligheds Lignelses Syn." Ez. 1 26-28. "Jeg saa indtil at Stolene bleve satte, og den gamle af Dage satte sig; hans Klæder vare hvide som Sne, og Haaret paa hans Hoved som ren Uld, hans Stol var som en Ildslue, Hjulene derpaa som en brændende Ild." Dan 7 9. At dette var Faderen sees af det 13de Vers.

Naar Theologer foragte saadanne Vidnebyrd fordi de ikke stemme oberens med deres Theori, da bevijer dette kun at de have forkastet Guds Ord for Verdens Visdom.

Hvor skjont og ophøjet den evige Fader og almægtige Staber er her beskrevet, medens Ketten bliver sat og Bøgerne opladne. Og hvor tydelig hans ophøjede Person og herlige Skikkelse er omtalt.

Herimod indvendes at Gud er en Mand, og kan derfor ikke have nogen Skikkelse

Dette er en fejl Slutning. Englene ere kaldte "tjenende Aander." Ebr. 1 14. Men Englene have Skikkelse, Mund og Fødder, og ligesaa virkelige Legemer som vi have. 1 Mos. 18: 1-8. De ere af en hyperligere Natur end Menneskene og kaldes "himmelske Legemer." 1 Kor. 15: 40.

Faderen er den eneste sande Gud.

Gud Fader er i Skriften kaldt den eneste sande Gud, og Jesus er hans Søn som han udsendte til Verden. "Dette er det evige Liv at de kjende dig, den eneste sande Gud, og den du udsendte, Jesum Kristum." Joh. 17 3. Kristus er ligesaa særskilt og virkelig en Person som Faderen. "Han er Herlighedens Afglands og hans Væsens [Engelste Bibel: Persons] udtrykte Billede." Ebr. 1 3.

Her sees baade at Faderen er en Person, og at Jesus som ogsaa er en Person, er Faderens udtrykte Billede. Og han er en Midler imellem Gud og os. "Ihi der er een Gud [Faderen] og een Midler imellem Gud og Menneskene, det Menneske Kristus Jesus." 1 Tim. 2: 5. Jesus staar imellem Gud og Menneskene, derfor maa han og bære en særskilt Person eller Væsen fra Faderen.

Jesus er Gud, fordi han er født af Gud, og Menneske, fordi han "blev Kjød og boede iblandt os." Joh. 1 14. Han forener i sig baade Guddom og Manddom. Han er Guds enbaarne Søn, vor Herre og Frelser. "Ihi omendstjøndt der og ere saakaldte Guder enten i Himmelen eller paa Jorden; saa have vi dog kun een Gud Faderen, af hvem alle Ting ere, og vi i ham, og een Herre Jesum Kristum, ved hvem alle Ting ere, og vi ved ham." 1 Kor. 8: 6.

Kristus er født af Faderen.

Kristus er født af Faderen før nogen Ting blev skabt. "Herren sagde til mig: du er min Søn; jeg, jeg fødte dig idag." Sal. 2: 7. "Herren ejede mig i sin Vejs Begyndelse. Jeg er salvet af Evighed, fra det første, fra Jordens Begyndelse. Jeg er født da Afgrundene ikke vare. Før Bjergene bleve nedskænkede, førend Høiene bleve til, er jeg født. Der han beredte Himmene, da var jeg

der. . . Da var jeg hos ham som den der opfostrer, og var hans store Lyst hver Dag, som legte altid for hans Ansigt; som legte paa hans Jords Kred, og min store Lyst var hos Menneskens Børn." Ordsp. 8: 22-31. Faderen er ikke født af Noget; men Jesus er født af Faderen. Faderen døde ikke for Menneskene, thi han har aldrig paataget sig menneskelig Natur, og kan ikke dø; men han gav sin Søn i Døden for os. Joh. 3: 16. Medens Jesus var paa Jorden, var Faderen i Himmelen. Og Faderen vidnede fra Himmelen ved Jesu Daab: "Du er min Søn den elskelige, i dig har jeg Velbehag." Luk. 3: 22. Og atter paa Forklarelsens Bjerg: "Denne er min Søn den elskelige, hører ham!" Luk. 9: 35. Herren lod sin Røst høre fra det Høje, medens Sønnen var paa Jorden. Og Sønnen paa Jorden opløstede sin Røst til Faderen. Han bad og sagde: "Min Fader! er det muligt, da gaa denne Kalk fra mig! dog ikke som jeg vil, men som du vil." Math. 26: 39. Her ere to Personer omtalte. Ligesaa hos Joh. 17: 1, og mange andre Steder. "Disse Ting talede Jesus, og opløstede sine Øjne til Himmelen og sagde: Fader! Timen er kommen; herliggjør din Søn, at og din Søn kan herliggjøre dig."

Ved Jesus ere alle Ting blevne til. "I Begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. . . Alle Ting ere ved det blevne til." Joh. 1: 1, 2. Jesus var Gud fordi han var født af Gud. Og naar vi lære at han var i Begyndelsen hos Gud, da forstaa vi at det er Faderens og Sønnens Raad ved Menneskets Skabelse, naar det hedder; "Lader os gjøre et Menneske i vort Billede, efter vor Lignelse." 1 Mos. 1: 26.

Faderen er den eneste selveristerende og uafhængige Oprindelse og Aarsag til alle skabte Ting. Hans Magt og Herlighed er ikke givet til ham, eller kunde gives til ham af Noget. Men Faderen har givet til Sønnen alt det som Sønnen har. Og det er Faderens Vilje at Alle skulle ære Sønnen ligesom de ære Faderen. Men Jesus vidner atter og atter, at han er afhængig af Faderen. "Jeg gjør Intet af mig selv, men som min Fader har lært mig, saaledes taler jeg." Joh. 8: 28. "Mig er givet al Magt i Himmelen og paa Jorden." Math. 28: 18. Alt hvad Jesus

har er givet til ham, men Alt det som Faderen er og har, har han af sig selv. "Det Ord som I høre er ikke mit, men Faderens som mig har udsendt. . . Jeg gaar til Faderen; thi min Fader er større end jeg." Joh. 14: 24, 28.

Faderen og Sønnen ere Et.

Hvorledes kan da Faderen og Sønnen være eet?

"Jeg beder ikke alene for disse, men ogsaa for dem som formædlest deres Ord skulle tro paa mig, paa det de maa alle være eet, ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at de og skulle være eet i os. . . . Og jeg har givet dem den Herlighed som du har givet mig; paa det de skulle være eet, ligesom vi ere eet: Jeg i dem og du i mig, paa det de skulle være fuldkommede til eet." Joh. 17: 21, 23. Dette er tydeligt og afgjørende. Faderens og Sønnens Enhed er den samme som den Enhed der eksisterer imellem Guds Børn naar de blive fuldkommede til eet. Faderen og Sønnen ere fuldkommen enige i al deres Raad og Værk. Der er ikke den fjerneste Skygge af Strid eller Forskjel i deres Planer eller Karakter. Sønnen vil alt hvad Faderen vil. Om han end beder i Dødsangest saa lægger han til: "dog ste ikke min Vilje, men din." "Da han fandtes i Stikfelse som et Menneſte, fornædrede han sig selv, saa han blev lydlig indtil Døden, ja Korsets Død. Derfor har og Gud [Faderen] højt ophøjet ham [Sønnen], og skjenket ham et Navn, som er ober alt Navn; saa at i det Navn Jesus skal hvert Kne bøje sig, deres i Himmelen, og paa Jorden, og under Jorden, og hver Tunge skal bekjende at Jesus Kristus er en Herre til Gud Faders Ære." Fil. 2 8-11. Gud har højt ophøjet Sønnen, og skjenket ham det hyppeligste Navn. Derfor skulle vi bøje bore Kne for ham, og ære ham ober Alt.

"Thi til hvilken Engel sagde han [Faderen] nogen Tid: du er min Søn, jeg fødte dig i Dag? og atter: jeg skal være ham en Fader, og han skal være mig en Søn. Men atter, naar han indfører den Førstefødte i Jorderige [Jesus var Faderens Førstefødte før han kom ned til Jorderige], siger han: og alle Guds Engle skulle tilbede ham. Men til Sønnen din Trone, o Gud [Jesus]! staar i al Evi-

hed; Retvisheds Spir er dit Riges Spir. Du elskede Retfærdighed, og hadede Uret; derfor har, [o] Gud! din Gud [Faderen] salvet dig med Blædens Olie fremfor dine Medbrødre." Ebr. 1 5-9.

"Og Ordet blev Kjød og boede iblandt os,—og vi saa hans Herlighed, en Herlighed, som den Enbaarnes af Faderen,—fuld af Naade og Sandhed." Joh. 1 14. Hvilket saligt Ord, at Sønnen blev Menneske og døde for os. Dette kunne vi ikke forstaa, men det er Evangeliets Hemmelighed, som er givet for os at tro at vi derved kunne werde salige. Faderen kunde ikke dø, men hans evige, ubegrænsede Kjærlighed, og uudgrundelige Viisdom har han aabenbaret for os, idet han gav sin enbaarne Søn. "Thi saa har Gud elsket Verden at han har givet sin Søn den enbaarne, paa det at hver den som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv." Joh. 3 16. Herren hjælpe os til at tro paa hans Navn og annamme hans Vidnesbyrd, Lærdom og Forsøning.

Den Hellig Aand.

Vi have nu seet at Faderen og Sønnen ere to Personer. Faderen, den eneste sande Gud, og Sønnen, vor Herre og Frelser, og at de ere Et i al deres Værk og Væsen. Deres Trone er i Himmelen, en virkelig Klods eller Klobe, saavel som denne Jord. Men den Hellig Aand er den Talsmand, som virker i Menneskene paa Jorden, og ved hvilken Jesus kan være midt iblandt os; og tillige den Kraft som virker i alle Ting allevegne, og opholder den uendelige Brimmel af skabte Ting. "Guds Aand svævede oven over Vandene." 1 Mos. 1 2. "Udsender du din Aand skabes de [allehaande levende Dyr] og du fornyer Jordens Stikkelse." Sal. 104 30. "Men naar den Talsmand kommer, hvilken jeg skal sende eder fra Faderen,—den Sandheds Aand som udgaar fra Faderen,—han skal vidne om mig." Joh. 15: 26.

Efter at vi saaledes i al Korthed have betragtet Skriftens Lære om Guddommen ere vi bedre istand til at videre undersøge Menneskets Dannelse og Natur

Tredje Kapitel.

Menneskets Dannelse og Natur.

Svovledes Mennesket blev dannet er allertydeligst fremstillet i 1 Mos. 2:7. "Og Gud Herren havde dannet Mennesket af Støv, af Jorden, og blæst Livets Ånde i hans Næse; og Mennesket blev til en levende Sjæl."

Herren skabte ikke et dobbelt Menneske, men Mennesket, —et enkelt Menneske—af Støv. Mennesket blev til en levende Sjæl. Det var ikke en Part af ham, eller Ånd inden i ham, der blev til en levende Sjæl. Men det hele Menneske blev til en levende Sjæl.

Mennesket blev skabt i Guds Billede.

"Og Gud skabte Mennesket i sit Billede; Mand og Kvinde skabte han dem." 1 Mos. 1:27.

Theologer have forklaret at dette Billede bestod deri, at de havde Kundskab i deres Forstand om alt det som behøvedes til et lykkelig Liv, og havde Lyst og Attraa i deres Vilje til det Gode. At Mennesket besad disse Egenskaber er sandt; men at Billedet bestod alene deri kunne vi ikke indrømme, thi Guds Ord lærer anderledes.

Adam ablede en Søn i sin Lignelse efter sit Billede. "Denne er Menneskens Slægters Bog: paa den Dag Gud skabte Mennesket gjorde han det i Guds Lignelse. Adam . . . ablede en Søn i sin Lignelse, efter sit Billede, og kaldte hans Navn Seth." 1 Mos. 5:1, 3. At Adam ablede en Søn i sin Lignelse betegner klarlig at denne Søn var lig Adam i Form og Skikkelse, saavel som i Sind og Aandsbe-
ner. Derfor maa ogsaa Mennesket, skabt i Guds Lignelse, bære ligt Gud i Form, saavel som i Sind, til en vis Grad, omendstjondt det er langt ringere i Opperlighed, Kraft og Visdom.

Det hele Menneske er dødeligt.

Ifølge den moderne Theologi har Mennesket en Sjæl in-

den i sig som lever, tænker, ser og hører efter at Mennesket dør. En udødelig Sjæl.

Dette er aldeles udenfor Guds Ord. At Mennesket har en Sjæl medens det lever er sandt; men at denne Sjæl kan leve uafhængig af Legemet strider aldeles imod Guds Ord.

Du spørger: tror du da ikke at der er Liv efter Døden?

Jo, visse! Jesus er Opstandelsen og Livet. De Døde skulle høre Guds Søns Røst og atter leve. Men dette er ikke det Spørgsmaal som ligger os imellem. Spørgsmaalet er: om der er Liv efter Døden uden Opstandelsen? Om Mennesket, eller nogen Part af ham er saaledes dannet, at det er udødeligt—kan aldrig dø?

Vi ville her bevise at det hele Menneske er dødeligt, og dernæst, at hver forskjellig Del af Mennesket ophører at virke i Døden.

“Dg Gud Herren tog Mennesket, og satte det i Edens Have at dyrke den og bevare den.” 1 Mos. 2: 15.

Var det den indvortes Sjæl som Gud satte i Haven?

Nej!

Var det Livets Aande?

Nej! Det var det hele levende Menneske.

“Dg Gud Herren bød Mennesket, og sagde: du maa frit æde af alle Træer i Haven. Men af Kundskabens Træ paa Godt og Ondt, af det skal du ikke æde; thi paa hvilken Dag du æder af det, skal du dø Døden.” 1 Mos. 2: 16, 17.

Var det nogen enkelt Part af Mennesket som Gud her talte til?

Nej! Han talte til Mennesket—det hele Menneske.

Straffen, som Gud fastsatte for Overtrædelsen af hans Bud, var Døden.

Hvad er Døden?

Det modsatte af Livet. Udslukkelse af Livet.

Hvad var det som skulde dø? Legemet alene?

Nej! Det var det hele Menneske. “Skal du dø Døden,” er Bibelens bogstavelige Ord. “Du” staar istedetfor Mennesket. Det er derfor det samme som om der stod Mennesket skal dø Døden. Ikke hans Haand eller Hoved, eller Legeme eller Sjæl eller Aand alene. Men Mennesket som et helt, med Alt hvad dertil hører

Theologer fortælle os at dette maa ikke forstaaes bogstabeligt [thi det stemmer ikke overens med deres Theori], men det var en trefold Død. Mennesket døde i Synd og Overtrædelser, Legemet gik til Støbet igjen, og Sjælen maatte lide evig Pine dersom Mennesket vedblev i Synden. Det er med andre Ord: Det egentlige og virkelige Menneske, den udødelige Sjæl kan aldrig dø.

Dette er intet andet end Menneske-Paafund; thi Bibelen taler ingensteds om en trefold Død, eller en Død som aldrig dør. Men Oprindelsen til denne Theori er let at finde. 1 Mos. 3: 4. "I skal ikke dø Døden." Djævelen, formedelst Slangen, bragte Løgnen og Synden ind i Verden. Og Menneskene ere nu i Almindelighed meget lettere til at tro Løgn end Sandhed.

Da Døden.

Forstod Gud dette Udtryk ret?

Jaa!

Vel, lad os da se hvorledes Gud forstod det.

Herren gav et Bud til Mennesket: Du skal ikke æde af Kundskabens Træ

Han fastsatte en Straf for Overtrædelser af dette Bud: Du skal dø Døden.

Mennesket aad af Træets Frugt, og overtraadte Guds Bud.

Er Gud retfærdig og sandbru?

Jaa!

Wilde han straffe Mennesket just saaledes som han forud havde sagt?

Visseelig!

Lad os da se hvorledes Gud straffede Mennesket. Dette vil for evigt afgjøre det hele Spørgsmaal. Hvorledes Gud selv forstod de Ord, "dø Døden" er tydelig beskrevet og bogstabelig forklaret i 1 Mos. 3: 17-19. "Efterdi du lod din Hustru's Kost, og aad af det Træ om hvilket jeg bød dig og sagde: du skal ikke æde deraf, da vorde Jorden forbandet for din Skyld, med Rummer skal du æde deraf alle dit Livs Dage. Og den skal bære dig Torn og Tidsel, og du skal æde Urter paa Marken. I dit Ansigtets Svend skal

du æde Brødet, indtil du bliver til Jord igjen; thi du er tagen deraf; thi du er Støv, og skal blive til Støv igjen." Dette Ord er mere værdt end al Verdens Visdom og Menneſte-Klogt; thi de vide dog ikke et Ord derom uden hvad Skriften har fortalt dem.

Vi ſe her hvad Straffen (Døden) var: Kummer og Sorg befaldt Menneſket, Svaghed betog ham (thi Svæd er et Tegn paa Svaghed,) og Sorrig og Svaghed plagede ham indtil han blev til Støv igjen. Og dette er Enden paa den Straf ſom her er omtalt.

Derſom nu ikke Jeſus var kommen ſaa vilde Døden have været det ſidſte af Menneſket. Men med Forbandeſen kom og Forjættelſen. Kvindens Sæd ſkal ſonderknuſe Slangens Hoved. "Thi ligesom Alle dø i Adam, ſaa ſkulle og Alle levendegjøres i Kriſto." 1 Kor. 15: 22.

Dette ſtemmer vel overens med det Udtryk ſom er bragt i Grundſproget: "døende ſkal du dø." Dødelighed betog Adam den ſelvsamme Dag da han ſyndede, og vedblev indtil han ſank i Gravens kolde Skjød.

Adam ſkulde ikke leve evindeligen.

Guds Langmodighed gjorde at Adam ikke døde den ſamme Dag omendſkjøndt han var ſkyldig dertil, ligesom Gud ogſaa nu lader Syndere leve for at de kan ſaa Anledning til Omvendelſe omendſkjøndt de ere ſkyldige til at dø. 1 Moſ. 3: 22-24. "Paa det han [Adam] ikke ſkal udſtrække ſin Haand, og tage ogſaa af Livſens Træ, og æde, og leve evindeligen — Da forviſte Gud Herren ham af Edens Have." Gud beſtemte at Menneſket ſkulde ikke leve evindeligen efter at han havde ſyndet. Derfor blev han bort fra Livſens Træ. Men du tror at Sjælen, det egentlige Menneſke, ſkal leve evindeligen. Lad Gud være ſanddr. Uden Adgang til Livſens Træ kan intet Menneſke leve evig. Derfor har Gud ogſaa lovet til den, ſom fejrer: "ham vil jeg give at æde af Livſens Træ, ſom er midt i Guds Paradis." Ab. 2: 7. Men Guds Paradis er nu i Himmelen, og Livſens Træ i det nye Jeruſalem. Ab. 22: 2.

Menneſkets Navn, ſom Gud ſtabte, var Adam. Menneſket blev til en levende Sjæl. Derfor var Adam en levende

Sjæl. Denne levende Sjæl døde, da han var ni hundrede og tredive Aar gammel. 1 Mos. 5:5. Og ligesom vor første Fader var dødelig, saa ere og vi dødelige. Der siges ikke at hans Legeme døde. Men Adam døde. Det hele Menneske. Den levende Sjæl. "Saaledes er der ogsaa skrevet: det første Menneske Adam, er blevet til en levende Sjæl, den sidste Adam til en levendegjørende Aand. Det første Menneske er af Jord jordist; det andet Menneske er Herren af Himmelen. Saadan som den jordiske var, saadanne ere og de jordiske." 1 Kor. 15:45-48. Det græske Ord som her er brugt, *κοικος*, bethyder: jordist, dødelig, fortrænelig. Altsaa er Mennesket dødeligt. Men dersom det hele Menneske er dødeligt, saa er og hver en Part af ham dødelig, eller maa ophøre at leve og virke i Døden, indtil Opstandelsen.

Fjerde Kapitel.

Sjælen.

Ordet Sjæl er oversat i det Gamle Testamente fra *nephesh*, hvilket forekommer 745 Gange. Det er oversat Sjæl paa de fleste Steder. Omtrent 60 Gange er det oversat Liv: f. Ex. 1 Mos. 19 17 "Og det skede der de havde udledet dem [Loth og hans Familie] uden for, da sagde En: frels dit Liv, se ikke bag dig, og bliv ikke i al denne Slette." 2 Mos. 4:19: "Og Herren sagde til Mose i Midian: gik, vend tilbage til Egypten, thi alle de Mænd ere døde, som søgte efter dit Liv." Kap. 21 23: "Men dersom der sker Ulykke, da skal du give Liv for Liv." Vers 30: "Men dersom ham bliver Forsoning paalagt, da skal han give Forsoning for sit Liv, efter alt det, som ham paalægges."

Det er oversat Person 23 Gange: f. Ex. Josv. 20:3: "At en Manddraber kan fly derhen, som slaar en Person af en Forseelse, ubidende." "At derhen maatte fly hver den som slog en Person af Forseelse." Vers 9.

Det er oversat Lig 10 Gange: f. Ex. 3 Mos. 21:1:

“En Præst skal ikke gjøre sig uren paa et Liv iblandt sit Folk.” Vers 11: “Og han skal ikke komme til noget dødt Liv.” Her staar altsaa efter Grundsproget, at Præsten ikke skal komme til nogen død Sjæl.

Det er oversat Vilje 5 Gange: f. Ex. Sal. 41: 3: “Du skal ikke give ham i hans Fjenders Vilje;” Sind 2 Gange: f. Ex. 2 Kong. 9: 15: “Dersom det er eders Sind, da skal ingen undkomme;” Hjerte 3 Gange: f. Ex. Ordsp. 23: 7: “Thi ligesom han agter dig i sit Hjerte, saa er det; han skal sige til dig: æd og drik, men hans Hjerte er ikke med dig.”

Det er ogsaa oversat Folket: 1 Mos. 14: 21: “Og Kongen af Sodoma sagde til Abram: giv mig Folket, og tag Godset til dig;” Begjerlighed: Ordsp. 23: 2: “Og sæt en Kniv paa din Strube, om du har Begjerlighed;” Mod: Ordsp. 28: 25: “Den, som har et stolt Mod, blander sig i Trætte;” Lyst: 2 Mos. 15: 9 “Fjenden sagde: jeg vil forfølge, gribe, bytte Robet; min Sjæls Lyst skal stilles paa dem;” og paa flere andre Maader

I det Nye Testamente kommer Ordet Sjæl fra *psuche*, og findes 105 Gange.

Det er oversat Sjæl 63 Gange; Liv 39 Gange: f. Ex. Math. 6 25: “Derfor siger jeg eder: bekyrrer eder ikke for eders Liv, hvad I skulle æde, og hvad I skulle iføres. Er ikke Livet mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne?” Her tales om Liv og Legeme, hvilket altsaa er det samme som Sjæl og Legeme. Mark. 8: 35: “Thi hvo som vil frelse sit Liv, skal miste det; men hvo som mister sit Liv for min og Evangelii Skyld, han skal frelse det.” Ap. Gj. 15 26: “Harnabas og Paulus ere Menneſter, der have bobet deres Liv for vor Herres Jesu Kristi Navn.” Kap. 20: 24: “Men jeg agter Intet, holder og ikke selv mit Liv dyrebart, paa det jeg kan fuldkomme mit Løb med Glæde.” Rom. 11: 3: “Jeg er alene bleven tilbage, og de efterstræbe mit Liv.” Kap. 16: 4 “Hvilke have sat deres eget Liv i Fare for mit.” 1 Joh. 3: 16: “Derpaa have vi kjendt Kjærligheden, at han har sat sit Liv til for os. Ogsaa vi ere skyldige at sætte Livet til for Brødrene.”

Det er oversat Hjerte 2 Gange; Ef. 6 6: "Men som Kristi Tjenere, saa I gjøre Guds Vilje af Hjertet;" Kol. 3:23: "Og Alt hvad I foretage eder, det gjør af Hjertet, som for Herren, og ikke som for Menneskene;" og Menneske een Gang: Rom. 13:1: "Hvert Menneske være de foresatte Dyrigheder underdanig."

Ordet Sjæl, eller de Ord fra hvilke det er oversat, forekommer saaledes 850 Gange i den hellige Skrift; men ikke een Gang med Tillægsordet udødelig eller uforkrænkelig. Denne Kjendsgjerning er vor Dpmærksomhed værdig. Dersom Sjælen besad en saadan Egenstabs som Udødelighed, hvorfor negter da Skriften 850 Gange at nævne den med Tillægsordet udødelig.

Mærk:—vi tale i denne Afhandling om Sjælen saaledes som den er af Naturen, ved Fødselen, hos alle Mennesker uden Forskjel; thi vi tro at den som er født af Gud har Udødelighed, hvilket vi siden ville omhandle.

For at tale om Sjælens Egenstaber, enten den er udødelig eller ikke, er det nødvendigt først at forstaa hvad Sjælen er. Det var jo i højeste Grad ufornuftigt at stride om en Ting er sort eller hvid, saalænge man ikke kjender Noget til Tingen selv. En forsikrer højt og dyrt at Tingen er hvid; men en Anden paastaar: det er ikke sandt; den er sort. Man spørger Sidstnævnte: Hvad er det som er sort? Han svarer: Det ved jeg ikke, kan ikke faa at vide, og bryder mig heller ingen Ting om; men den er sort, sort, sort!

Jeg har spurgt Mange om hvad Sjælen er. Som oftest lyder Svaret: Jeg ved det ikke. Jeg har hørt Foredrag over Sjælen, i hvilke Taleren selv erklærede at han ikke vidste hvad Sjælen var. Men den har een Egenstabs siger man. Den er udødelig, udødelig, udødelig!

Førend vi tro Noget om Sjælens Egenstaber ønske vi først at undersøge hvad Sjælen er. Dersom vi kunne erholde Oplysning herom af Guds Ord, saa ville vi bedre være istand til at tale om Sjælens Egenstaber.

Den almindelige Mening om Sjælen er fremhæbet i Balle's Lærebog, Kap. 2, § 6:

"Vor Sjæl er det Væsen i os, som tænker og beslutter. Den er en udødelig Aand, begavet med Forstand til at erkjende hvad der

er Ret eller Uret, og med en fri Vilje, til at vælge imellem Godt og Ondt."

Denne korte Sætning har gjort mere til at frembringe en vis Theori i bore Landsmænds Sind, end alt det som Bibelen siger om Sjælen. Dersom den stemmer overens med Bibelens Vidnesbyrd, saa er den ret; men hvis den ikke stemmer dermed, saa er den ikke ret.

Hvad vidner da Bibelen at Ordet Sjæl betyder?

Dette sees allerbedst af Oversættelsen. Ordet er oversat i Bibelen, og betyder altsaa ifølge Bibelen, som ovenfor anført: Liv, Person, Menneske, Folk, Lig, Vilje, Sind, Hjerte, Begjerlighed, Mod, Lyst.

Lad os se hvorledes dette passer paa Lærebogens Forklaring:

Livet er en udødelig Aand. Et Menneske er en udødelig Aand. Folk er en udødelig Aand. Et Lig er en udødelig Aand. Vor Vilje, vort Sind, eller vort Hjerte er et Væsen i os. Begjerlighed er et Væsen i os som er en udødelig Aand. Mod og Lyst ere udødelige Aander.

Alt dette passer ikke. Lærebogens Forklaring stemmer altsaa ikke overens med Bibelen.

Ethvert fornuftigt Menneske, som læser Bibelen, maa altsaa indrømme at Ordet Sjæl ikke allesteder i Bibelen betegner et Væsen i os som er en udødelig Aand. Om dette Ord nogensteder i Skriften betegner et saadant Væsen, bliver et andet Spørgsmaal, som man vil faa Svar paa naar man læser denne Afhandling til Ende.

Vi ville nu anføre flere Skriftsteder som vise at Ordet Sjæl betyder noget ganske Andet end et Væsen i os, som er en udødelig Aand.

Sjæl betegner en Person eller Skabning.

"Alle de Sjæle, som kom med Jakob i Ægypten, som vare udfomne af hans Lend, foruden Jakobs Sønerss Hustruer, ere alle sey og trefindsthye Sjæle. Og Josefs Søner, som fødtes ham i Ægypten, vare to Sjæle: alle Sjæle af Jakobs Hus, som kom i Ægypten, vare halvsjerdsfindsthye." 1 Moj. 46: 26, 27.

At disse Sjæle vare Personer, eller Mennesker, kan En-

hver se af følgende Text. "Dine Fædre drog ned i Ægypten med halvfjerdsindstyve Personer; men nu har Herren din Gud sat dig, som Stjerner paa Himmelen i Mangfoldighed." 5 Mos. 10: 22.

"De, som nu gjerne annammede hans Ord, bleve døbte; og der lagdes den samme Dag, til Menigheden henved tre tusinde Sjæle." Ap. Gj. 2: 41. "Dg nu formaner jeg eder, at være ved godt Mod; thi ingen Sjæl af eder skal omkomme, men alene Skibet." Kap. 27: 22. "Men vi vare i Skibet tilsammen to hundrede og syv halvfjerdsindstyve Sjæle." Vers 37. "Se, alle Sjæle, de ere mine, saabel Faderens Sjæl, som Sønnens Sjæl, de ere mine; den Sjæl, som synder, den skal dø." Ej. 18: 4. Ingen kan misforstaa at Sjælen paa disse Steder betegner det hele Menneske, og altsaa har selvsamme Betydning som Ordet Person. Det samme sees ogsaa af efterfølgende Steder. Nogle af dem vise tillige at Sjælen kan dø.

"Da sagde Davids til Ab-Sathar. jeg har været Marsag til det som stede imod alle din Faders Huses Sjæle." 1 Sam. 22: 22. Hvad var det som stede med disse Sjæle? "Doeg, den Edomiter, vendte sig omkring, og han faldt an paa Præsterne, og ihjelslog paa den Dag fem og fireindstyve Mænd, som bare linnets Liv-Rjortel." Vers 18. Disse Sjæle vare fem og fireindstyve Mænd, og de vare Præster. "Et Menneske, som har gjort Bold paa en Sjæls Blod, naar han stier til en Grab, da skulle de ikke staa ham bi." Ordsp. 28: 17. Sjælen kan ikke her betegne andet end et Menneske. Det samme sees af Jer. 52: 30: "I det tre og tyvende Nebucadnezers Ar bortførte Nebusar-Adan, den Oberste for Drabanterne af Bøderne syv hundrede fem og fyrrethve Sjæle; alle Sjæle vare fire tusinde og syv hundrede."

"Hvo kan tælle Jakobs Stov, og Tallet paa den fjerde Part af Israel? Min Sjæl dø de Oprigtiges Død, og mit Endeligt vorde som hans." 4 Mos 23: 10. "Dg det stede, der Solen var opgangen, da bestilte Gud en stille Østenvind, og Solen stak paa Jonas Hoved, og han bansmægtede; da bad han, at hans Sjæl maatte dø, og sagde: det er bedre, at jeg dør, end lever." Jon. 4: 8. "Dg han [Eilas] gik selv i Orken en Dags Rejse, og kom,

og satte sig under en Enebær-Træ; og han bad at hans Sjæl maatte dø, og sagde: det er nok, tag nu min Sjæl, Herre! thi jeg er ikke bedre end mine Fædre." 1 Kong. 19: 4. Her ere tre af Profeterne som troede og talede om at Sjælen kunde dø. Job vidner det samme: "Dg Djenstfalle i Hjertet forøge Breden; de raabe ikke til ham, naar han vil binde dem. Deres Sjæl skal dø i Ungdommen, og deres Liv skal endes iblandt Skjørlevnere." Job 36: 13, 14.

Ordet Sjæl betegner ogsaa andre Skabninger foruden Mennesker. Alle Dyr paa Jorden saavel som Fuglene i Luften og Fiskene i Havet ere kaldte levende Sjæle. "Dg jeg, se, jeg opretter min Pagt med eder, og med eders Aftom efter eder, og med hver levende Sjæl, som er hos eder, af Fugle, af Kvæg, og af alle vilde Dyr paa Jorden hos eder, af alle dem, som gif ud af Arken, af alle Dyr, som ere paa Jorden." 1 Mos. 9: 9, 10. "Dg Gud jagde: dette er et Tegn paa den Pagt, som jeg gjør imellem mig, og imellem eder, og imellem al levende Sjæl, som er hos eder til evig Tid." Vers 12. "Dg jeg vil komme min Pagt ihu, som er imellem mig, og imellem eder, og imellem alle levende Sjæle af alt Kjød, at ikke mere skal være Vand til en Flod, at fordærve alt Kjød." Vers 15. "Men alt det, som har ikke Finne og Skjæl i Havet og i Bækkene af alt det, som brimler i Havet, af hver Levendes Sjæl, som er i Vandet, de skal være eder en Vederstyggelighed." 3 Mos. 11: 10. "Dg det skal ske, at hver levende Sjæl, som brimler, hvorhen hver af de tvende Floder kommer, skal leve, og der skal være saare megen Fisk;" Ez. 47: 9. "Dg den anden Engel udgød sin Staal i Havet, og det blev Blod som af en Myrde; og hver levende Sjæl i Havet døde." Ab. 16: 3. Dette er nok til at bevise for Enhver, som vil tro Skriftens Vidnesbyrd, 1) at Ordet Sjæl betegner det selvsamme som en Person eller Skabning; 2) at dette er een Betydning af Ordet, som er brugt meget ofte i den hellige Skrift; 3) at Sjælen, i denne Forstand, ikke er udødelig, men dødelig.

Vi ere nu istand til at forstaa hvad Skriften mener med Sjælene under Alteret i Ab. 6: 9. De selvsamme Sjæle ere omtalte i Ab. 20: 4, hvor der vises at de opstaa af

Graven og erholve Udøbelighed paa den hyerste Dag. Vi anføre de to Tegner ved Siden af hverandre.

“Dg jeg saa Troner, og de satte sig paa dem, og det blev dem givet at holde Dom; og jeg saa deres Sjæle, som vare halshugne for Jesu Vidnesbyrds og for Guds Ords Skyld.” *Ab. 20:4.*

“Dg der det oplod det femte Segl, saa jeg under Alteret deres Sjæle, som vare myrbede for Guds Ords Skyld, og for det Vidnesbyrds Skyld som de have.” *Ab. 6:9.*

Enhver kan se at de samme Sjæle omtales paa begge Steder.

Hvornaar bleve de levende?

“Dg de bleve levende, og regjerede med Kristo de tusinde Aar.” *Ab. 20:4.*

Hvornaar blive de andre Døde levende?

“Men de andre Døde bleve ikke levende igjen, indtil de tusinde Aar fuldendtes. *Verð 5.*

Hvad kaldes dette, som sker ved Kristi andet Komme, ved Begyndelsen af de tusinde Aar?

“Denne er den første Opstandelse. Salig og hellig er den, som har Del i den første Opstandelse; over disse har den anden Død ikke Magt, men de skulle være Guds og Kristi Præster, og skulle regjere med ham tusinde Aar.” *Verð 5, 6.*

Bibelen forsikrer os altsaa at det er i den første Opstandelse, paa den hyerste Dag, at disse Sjæle blive levende, og det som staar i *Ab. 6 9-11* maa ikke forstaaes saaledes at det kommer i Strid med *Ab. 20*. Den som opfatter det saaledes har visjelig forstaaet det fejl.

Hvorledes kan man da forstaa den anførte Tegn, saa at den bliver i Harmoni med de andre Bibelsens Vidnesbyrd?

Lad os anføre den og betragte den i sin Helhed.

“Dg der det oploste det femte Segl, saa jeg under Alteret deres Sjæle, som vare myrbede for Guds Ords Skyld, og for det Vidnesbyrds Skyld, som de have. Dg de raabte med høj Røst og sagde: Herre, du den Hellige og Sanddru! hvor længe tøver du at domme og hevne vort Blod paa dem, som bo paa Jorden? Dg dem bleve givne, hver især, lange hvide Kjortler, og der blev sagt til dem, at de skulle hvile sig endnu en liden Tid, indtil Antallet af deres Medtjenere og deres Brødre blev fuldt, hvilke herefter skulle ihjellaaes ligesom de.” *Ab. 6:9-11.*

Deres Sjæle, betegner det samme som de Personer, eller de Mennesker, som vare myrbede for Guds Ords Skyld. At Ordet Sjæl har denne Betydning har jeg overflødig bevist. At det paa dette Sted ikke kan have anden Betydning bevises af Aab. 20, hvor det selvsamme Udtryk, "deres Sjæle," forekommer, og hvor der tales om de samme Mennesker, som vare halshugne for Guds Ords Skyld—det er Martyrerne. Enhver kan se at de Sjæle, som i den første Opstandelse opstaa af deres Grave, betegne det hele Menneske, og ikke blot en Del af Mennesket. Derfor betegne ogsaa de Sjæle, som beskrives i Aab. 6, det hele Menneske.

Hvor var Alteret?

Der staar ikke at det var i Himmelen. De syv Segl, i Aab. 6, indeholde en profetisk Beskrivelse af syv Afsnit af historiske Begivenheder paa Jorden, fra den Tid da den kristne Kirkes Renhed kunde lignedes ved en hvid Hest og dens Fremgang ved et Sejerstog, indtil Himmelen viger bort som et Haandskrift og Guds Brede den store Dag er kommen. I det fjerde Vers staar der at disse Ting skede paa Jorden. Ligeledes i Vers 8. "Og ham blev givet Magt over den fjerde Del af Jorden, at ihjelslaa med Sværd, og med Hunger, og med Pest, og ved Jordens vilde Dyr." Under det sjette Segl "skede et stort Jordstjælv;" "og Himmels Stjerner faldt ned paa Jorden." "Hvert Bjerg og hver Ø flyttedes fra deres Steder. Og Kongerne paa Jorden skjulte sig i Huler og i Bjergenes Kløfter."

De syv Segl beskrive altsaa Begivenheder paa Jorden, derfor beskriver ogsaa det femte Segl Begivenheder paa Jorden.

Men lad os et Øjeblik forestille os det Modsatte. Lad os sætte os ind i vore Modstanderes Theori, og se hvad den leder til. Efter den populære Theori ere disse Sjæle tænkende Væsener, udødelige Aander, som ere for Guds Trone i Himmelen i uendelig Salighed. Efter den samme Theori synke hver Dag de Ugudeliges Sjæle ned i et brændende Helvede; thi der ere hver Dag mange Ugudelige som dø. De Gudfrygtige kunne se de Fjerdømtes Elendighed, og høre deres Tale, ifølge Luk. 16 19-31, der omhandler den rige

Mand og Lazarus. Dette anvende Theologerne nemlig bogstabeligt, strag efter Døden.

Hvad gjøre nu disse udødelige, salige Sjæle i Himmelen, medens deres Forsølgere og Blagere brænde hver Dag lige for deres Djele i Helvedes Ild?

“Dg de raabte med høj Røst og sagde: Herre, du den Hellige og Sanddru! hvor længe tøber du at dømme og hebne bort Blod paa dem som bo paa Jorden?” *Mat. 6: 10.*

Hvorfor raabe de saaledes om Hebn? Er det ikke Hebn nok at deres Forsølgere ere i en evig Pines Ild? Hvorfor sige de at Gud tøber at hebne og dømme? Dersom nogle af deres Forsølgere endnu ikke vare i Pinen, saa vidste de jo at de hvilketsomhelst Djeblik, ved Døden kunde synke derned.

Betragt denne populære Theori ret nøje. Se den lige i Ansigtet. Salige Sjæle for Guds Trone i Himmelen, som ere saa hebnjerrige at de ville skynde paa Gud med at hebne deres Blod og pine deres Modstandere, omendstjøndt Gud allerede piner dem af al Kraft, eller vil pine dem strag efter Døden!

Der er ingen Harmoni med det øvrige Guds Ord i en saadan Theori, ejheller med Retfærdighedens og Kjærlighedens Principer; derfor er den fejl.

Denne Text viser meget mere at Dommen slet ikke er kommen paa den her omtalte Tid; at altsaa hverken de Gudsfrygtige have faaet sin Løn, eller de Ugudelige sin Straf, paa den Tid. Vi have i de to foregaaende Nummere af dette Blad beviist med en Fylde af uomstødelige Vidnesbyrd af Guds Ord, at Gud først vil belønne og straffe paa den yderste Dag, ved Kristi andet Komme. Dette staar derfor fast; og ingen Lignelse eller billedlig Fremstilling kan rettelig forklæres i Modsetning dertil. Det er først under den syvende Vasune at Dommens Tid kommer: “Dg din Brede er kommen, og de Dødes Tid at de skulle dømmes, og at du skal give dine Tjenere Profeterne Løn, og de Hellige, og dem som frygte dit Navn, de Smaa og de Store, og fordærbe dem som fordærbe Jorden.” *Mat. 11: 18.* Da saa Profeterne og Martyrerne Løn. Jesus kommer med Lønnen, ved sin herlige Aabenbarelse: “Dg se, jeg kommer snart, og min Løn er med mig, til at betale Hver som hans Gjerning monne være.” *Ap. 22: 12.*

Men hvad bethyder det da at de raabte med høj Røst?

Dette er talt billedligt. Disse Mennesker vare myrbede og deres Blod udghdt. Det er Pavedømmets forfærdelige Forfølgelser som her beskrives. Et Alter var et Sted hvor man udøste Offerdyrenes Blod. Martyrerne bleve offrede paa den pavelige Forfølgelses Alter. 75 Millioner Martyrer bleve ombragte gennem Pavedømmets grusomme Ondskab. Ligesom Abels Blod raabte om Hevn, idet det fortalte Gud om en stor, begaaet Forbrydelse, saaledes raabte disse Martyrer, hvis Blod farvede Jorden, og hvis Legemer og Lemmer bleve overgibne til Ilden og Vandet, til Pinebænte og Fængsler, til Bødler og vilde Dyr, om Hevn. Disse myrbede Sjæle bidnede for Gud om forfærdelige Forbrydelsler. Og naar Gud dømmer og hevner Abels, den første Martyrs Blod, saa vil han ogsaa hevne deres Blod.

Hvide Kjortler bleve givne dem. Da Reformationen kom blev Pabens Mæste revet af, og hans Løgn og Ondskab gjort bekjendt. Da bleve de, der før vare ansete for Kjættene, retfærdiggjorte for Folket, og fremstillede for dem i deres rette Lys, som Guds Værn, der havde lidt Døden for Guds Ord og for Jesu Navns Skyld. Men deres Forfølgere, der erklærede sig selv for at bære den eneste sande Kirke, saaes at være i Birkeligheden—den store Skjæge.

Gud har ogsaa lovet hvide Kjortler til dem som sejre. Nab. 3 : 5 ; Disse Kjortler har Gud givet dem, eller stjenket dem, og de henhøre visselig til den Arb, " som er bevaret i Himlene " til de Troende ; 1 Pet. 1 : 4 ; til den " Retfærdigheds Krone, " som er " henlagt " til de tro Stridsmænd, som Herren vil give dem paa hin Dag, ved Jesu herlige Aabenbarelse ; 2 Tim. 4 : 8. De have endnu ikke iført sig dem, men naar den sidste Vasune lyder, da skal " dette Forkrænkelige iføres Uforkrænkelighed, og dette Dødelige iføres Udødelighed. " 1 Kor. 15 : 52, 53. Da skal vi overklædes med vor himmelske Polig ; " thi os bør alle at aabenbares for Kristi Domstol, paa det at Enhver kan faa efter det, som er sket ved Legemet, efter det som han har gjort, enten Godt eller Ondt. " 2 Kor. 5 : 10.

Ordet Sjæl betegner Liv.

Vi have allerede vist at Ordene *ne-phesh* og *psuche* (Danst: Sjæl) er oversat Liv mange Gange. Vi ville nu anføre en Del Texter som vise at Ordet Sjæl har denne Betydning.

1 Mos. 9 : 5. "Dg vissefeligent jeg vil udkræbe eders Livs Blod; . . . Af Menneskens Haand vil jeg udkræbe Menneskens Sjæl." Her er det samme Ord oversat Liv og Sjæl. Enhver kan se at det betyder Liv begge Steder. Kap. 32 : 30. "Dg Jakob sagde : Jeg har seet Gud Ansigt til Ansigt, og min Sjæl er frelst." Sjæl kan her ikke betegne andet end Liv. Kap. 44 : 30, 31. "Dg Drengen [Josef] er ikke med os, efterdi hans [Jakobs] Sjæl er bunden til Drengens Sjæl; da sker det, naar han ser at Drengen ikke er der, at han dør." 3 Mos. 17 : 11, 14. "Kjødets Sjæl den er i Blodet. Hver Kjøds Sjæl, dets Blod det regnes for dets Sjæl. . . Thi alt Kjøds Sjæl er dets Blod." At Sjæl i disse Texter betegner Liv kan ikke misforstaaes.

Det samme sees af følgende Skriftsteder : "Du skal ikke forlade min Sjæl i Helvede." Sal. 16 : 10. "Med min Sjæl fra Sværd." 22 : 21. "Herrens Dje er til dem, som ham frygte. At fri deres Sjæl fra Død, og holde den i Live i Hungeren." 31 18, 19. "Jeg plagede min Sjæl med Faste." 35 13. "Gud skal forløse min Sjæl af Grabens Bold." 49 : 16.

Jesús hengav sin Sjæl, eller sit Liv i Døden for os "Han udtømmede sin Sjæl til Døden." Ef. 53 : 12. Menneskens Søn er kommen for at "gibe sit Liv til en Igenløsning for Mange." Math. 20 28. "Den gode Hyrde sætter sit Liv til for Faarene. Jeg sætter mit Liv til for Faarene. Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg sætter mit Liv til, paa det jeg skal tage det igjen." Joh. 10 11, 15, 17. "Derpaa have vi kjendt Kjærligheden, at han har sat sit Liv til for os. Ogsaa vi ere skyldige at sætte Livet til for Brødrene." 1 Joh. 3 : 16. Paa alle disse Steder er Liv oversat fra *psuche* (Sjæl). Enhver kan tillige se her at det samme som Esaias kalder Sjæl, som Jesús ud-

tømmede eller hengav i Løden, det samme kaldes i det Nye Testamente Liv.

“Hvo som vil frelse sit Liv skal miste det; men hvo som mister sit Liv for min Skyld skal finde det. Thi hvad gælder det Menneſket om han vinder den ganſke Verden, men tager Skade paa ſin Sjæl? eller hvad Bederlag kan et Menneſte give for ſin Sjæl?” Math. 16: 25, 26. Her er *psuche* to Gange overſat Liv og to Gange Sjæl. Man ſer let at Sjæl her betegner Liv; thi hvad Bederlag kan et Menneſte give for ſit Liv?

At Sjæl betegner Liv vil endvidere klarlig ſees naar man læſer efterfølgende engeliſke og danſke Texter ved Siden af hverandre; thi det ſom Guds Ord paa Danſt kalder Sjæl kaldes ofte i den engeliſke Bibel life (Liv).

Engeliſt.

“Moving creature that hath life.”

“Every thing that creepeth upon the earth, wherein there is life.”

“At the hand of man; . . . will I require the life of man.”

“For the life of the flesh is in the blood . . . For it is the life of all flesh; the blood of it is for the life thereof.”

“Only be sure that thou eat not the blood: for the blood is the life; and thou mayest not eat the life with the flesh.”

“And the men answered her, Our life for yours, if ye utter not this business.”

“And Paul went down, and fell on him, and embracing him said, Trouble not yourselves; for his life is in him.”

Danſt.

“Brimlende Dyr, ſom have levende Sjæle.” 1 Moſ. 1: 20.

“Alle Orme paa Jorden, i hvilke er en levende Sjæl.” Vers 30.

“Af Menneſſens Haand, . . . vil jeg udkræve Menneſſens Sjæl.” Kap. 9: 5.

“Thi Kjødets Sjæl den er i Blodet. . . . Thi det er hvert Kjøds Sjæl, dets Blod det regnes for dets Sjæl.” 3 Moſ. 17: 11, 14.

“Dog hold faſt, at du ikke æder Blodet, thi Blodet det er Sjælen; derfor ſtal du ikke æde Sjælen med Kjødet.” 5 Moſ. 12: 23.

“Da Mændene ſagde til hende: vore Sjæle ſtal være iſtebet for eders til at dr, om I ikke kundgjøre denne vor Handel.” Joſ. 2: 14.

“Men Paulus gik ned, og faſtede ſig over ham, og omfavne ham, og ſagde: gjører ingen Larm; thi hans Sjæl er i ham,” Ap. Gj. 20: 10,

Den sidste anførte Tegn viser ret klarlig hvad den Sjæl er der forlader Mennesket naar det dør. Det er Livet. Man frygtede for at den unge Karl, som her omtales, som faldt ud af Binduet, var død. Men Paulus sagde: gjør ingen Larm; thi hans Sjæl, eller Liv (efter den engelske Bibel), er i ham. Altsaa vilde hans Sjæl have forladt ham, dersom han havde været død, ifølge den danske Bibel. Men ifølge den engelske Bibel vilde hans Liv have forladt ham. Begge disse Ord maa derfor nødvendigvis betegne en og samme Ting—Livet.

Kristi Sjæl var i Graben, eller "de Dødes Rige," indtil hans Opstandelse paa den tredje Dag. Da forløste Gud hans Sjæl af Grabens Bold, og oprejste ham fra de Døde. "Thi du skal ikke forlade min Sjæl i de Dødes Rige, ikke heller tilstede din Hellige at se Forraadnelse." Ap. Gj. 2: 27. David saa forud "og talede om Kristi Opstandelse, at hans Sjæl ikke skulde lades i de Dødes Rige, ej heller hans Sjæl se Forraadnelse." Vers 31. "Gud skal forløse min Sjæl af Grabens Bold." Sal. 49: 16. Jesu Sjæl eller Liv forlod ham da han døde. Derfor hedder det om Sjælen at den er i de Dødes Rige indtil Opstandelsen. Livet ophørte ved Døden. Den gode Hyrde satte sit Liv til for Faarene. Joh. 10: 11. Han udtømmede sin Sjæl til Døden. Ef. 53: 12. Men "Gud oprejste ham fra de Døde." Ap. Gj. 13: 30. Kristus levendegjorde ikke sig selv ved sin Opstandelse, "men blev levendegjort efter Aanden." 1 Pet. 3: 18. "Gud baade oprejste Herren, og skal oprejse os formedelst sin Kraft." 1 Kor. 6: 14. "Den som oprejste den Herre Jesum, skal oprejse os formedelst Jesum." 2 Kor. 4: 14. "I vendte eder til Gud fra Afguderne, til at tjene den levende og sande Gud, og at forvente hans Søn fra Himlene, hvilkens han oprejste fra de Døde, Jesum, som os frier fra den tilkommende Vrede." 1 Thess. 1: 9, 10. "Kristus er oprejst fra de Døde formedelst Faderens Herlighed." Rom. 6: 4.

Vor Herres Jesu Kristi Gud er Herlighedens Fader. Ef. 1: 17. Og han er "vor Herres Jesu Kristi Fader." 1 Kor. 1: 3. "Gud er vor Herres Jesu Kristi Fader." 2 Kor. 11: 31; Ef. 1: 3; 1 Pet. 1: 3. "Til eder har Gud, der har oprejst sin Søn Jesum, først sendt ham." Ap. Gj.

3 : 26. "Den Livsens Fyrste sloge I ihjel, hvilkken Gud oprejste fra de Døde, hvortil vi ere Vidner." Vers 15. "Ham oprejste Gud der han havde løst Dødens Smerter, eftersom det var umuligt at han kunde holdes af den." Kap. 2 : 24. Hermed stemmer Jesu Vidnesbyrd overens. "Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg sætter mit Liv til, paa det at jeg skal tage det igjen. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det af mig selv til. Jeg har Magt at sætte det selv til, og har Magt at tage det igjen. Denne Befaling annammede jeg af min Fader." Joh. 10 : 17, 18. Det var Faderen som gav Kristus Magt til at tage sit Liv igjen eller at opstaa af Graben; thi han vilde ikke forlade hans Sjæl, eller Liv, i de Dødes Rige. Ap. Gj. 2 : 27, 31. Den almægtige Gud, Faderen, oprejste altsaa, ifølge Striftens tydelige Vidnesbyrd, sin Søn, og levendegjorde ham ved sin Aand. Saaledes vidner ogsaa vor Frelser selv "Jeg lever ved Faderen." Joh. 6 : 57. Men det store Sonoffer bestod deri at Jesus satte sit Liv til for os, og saaledes led Straffen i vort Sted; thi "Syndens Sold er Døden." Rom. 6 : 23. Jesus følte i sin Død, ligesom Syndere maa føle i den anden Død, at Gud havde forladt ham, Math. 27 : 46; thi Verdens Synder var lagt paa ham. Men paa den tredje Dag blev han kaldt frem af Graben og aabnede, saaledes en Vej fra Døden til Livet; fra Graben, eller de Dødes Rige, til de Levendes Land. Da erholdt han Helbedes, eller Grabens og Dødens Nøgler, Mat. 1 : 18, saa at han kan oplade Grabens Porte for Dødens Fanger og give Menneskene Liv efter Døden, og saaledes opfyldte Herrens Ord: "Se jeg oplader eders Grave, og vil lade eder komme op af eders Grave, mit Folk!" Ez. 37 : 13. Dette vil Jesus gjøre paa den hjerste Dag. "Men dette er Faderens Vilje, som mig udsendte, at jeg skal Intet miste af alt det, som han har givet mig; men jeg skal oprejse det paa den hjerste Dag." Joh. 6 : 39.

Vi have nu tilstrækkelig bevist at Sjæl betegner Liv, og at dette Liv ophører efter Døden indtil Opstandelsen. Striften vidner flere Gange at Jesus satte sit Liv til for os, og herpaa grunde vi vort Haab om at han vil udfri os af Døden. Jesus havde altsaa ikke Liv medens han laa i Graben. Derfom han havde Liv, saa satte han ikke sit Liv til for os

Men Bibelen taler Sandhed. Jesus udtømmede sin Sjæl til Døden. Ef. 53: 12. Han var virkelig død for os. Hvornaar fik han da Liv igjen? Da Faderen oprejste ham fra de Døde. Da blev Kristus "levendegjort efter Anden." 1 Pet. 3: 18. Hvorledes kunne vi da faa Liv igjen efter Døden? Paa samme Maade. "Thi dersom vi tro at Jesus er død og opstanden, da skal og Gud saaledes føre de Hensjebede ved Jesum frem med ham." 1 Theesf. 4: 14. Kjære Læser, tror du Skrifterne?

Maaske du synes at alt dette er tydeligt og simpelt, men tænker endnu paa Math. 10: 28 og kan ikke forstaa hvorledes denne Text kan harmoneres med det Foregaaende. Lad os se.

"Dg frygter ikke for dem, som slaa Legemet ihjel, men kunne ikke slaa Sjælen ihjel; men frygter heller for den, som kan fordærve baade Sjæl og Legeme i Helvede." Math. 10: 28.

Her tales ikke om Menneskene i Almindelighed, men Jesus taler dette til sine Disciple. "Det er Discipelen nok at han bliver som hans Mester," o. s. v. Vers 25. I det 39te Vers hedder det: "Hvo som mister sit Liv for min Skyld, skal finde det." Det Ord som her er oversat Liv er det selvsamme Ord som er oversat Sjæl i det 28de Vers. Ordet Sjæl betegner Liv. Jesu Disciple have et Liv som Menneskene ikke kunne ihjelslaa, men de Bantro vil Gud straffe eller fordærve baade deres Sjæl, (det er Liv) og Legeme i Helvede.

Taler da Skriften paa andre Steder saaledes om Liv og Legeme?

Ja. "Men han sagde til sine Disciple: derfor siger jeg eder: bekyrrer eder ikke for eders Liv, hvad I skulle æde, ikke heller for Legemet hvad I skulle iføres. Livet er mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne." Luk. 12: 22, 23. Ligeledes Math. 6: 25.

Er der ogsaa paa andre Steder talt om at ihjelslaa Liv?

Ja. "Dg han sagde til dem er det tilladt om Sabbaterne at gjøre godt? eller at gjøre ondt? at frelse et Liv? eller at slaa ihjel? men de taug." Mark. 3: 4. At gjøre Godt er det Modfatte af at gjøre Ondt; at frelse Liv det Modfatte af at ihjelslaa Liv.

Men hvad er da det for et Liv som Jesu Disciple have,

hvilket Ingen kan ihjelslaa eller berøbe dem? Det evige Liv. Ubdødelighed.

“ Dette er Vidnesbyrdet: at Gud har givet os det evige Liv; og dette Liv er i hans Søn.” 1 Joh. 5:11.

Hvem har dette Liv?

“ Hvo som har Sønnen har Livet; hvo som ikke har Guds Søn har ikke Livet.” Vers 12.

Hvor er dette Liv?

“ Og dette Liv er i hans Søn.” Vers 11. “ Ederes Liv er skjult med Kristo i Gud.” Kol. 3:3.

Hvornaar kunne vi erholde dette Liv?

“ Naar Kristus, vort Liv, aabenbares, da skulle ogsaa I aabenbares med ham i Herlighed.” Kol. 3:4. “ I Elskelige! nu ere vi Guds Børn, og det er endnu ikke aabenbaret, hvad vi skulle vorde; men vi vide at naar han aabenbares, vi da skulle vorde ham lige; thi vi skulle se ham som han er.” 1 Joh. 3:2.

Hvorledes have vi da dette Liv nu?

I Troen. “ Thi vi vandre i Tro, ikke i Beskuelse.” 2 Kor. 5:7. Saaledes svarer Guds Ord paa disse Spørgsmaal, og det vil bestaa naar Himmel og Jord forgaa. Fortræk det med Glæde for alle Menneskefabler; thi Guds Sandhed er dyrebarere end kostelige Perler. Gjem den i dit Hjerte at du maa blive viis til Salighed ved Troen paa Kristum Jesum. 2 Tim. 3:15.

Menneskets Sind er kaldt Sjæl.

Ordet er sjeldnere brugt i denne Betydning, og da de fleste af os ere enige om dette Punkt, saa vil det ikke være nødvendigt at anføre mange Exempler.

“ Salomo, min Søn! kjend din Faders Gud, og tjen ham i et retskaffent Hjerte og i en billig Sjæl [Sind].” 1 Krøn. 28:9. “ Min Sjæl tørster [Sind eller Hjerte længes] efter Gud.” Sal. 42:3. “ Min Sjæl [Sind og Tanke]! lob Herren.” 146:1. “ Min Sjæl ophøjer Herren.” Luk. 1:46. “ Men den ganske Hob, som troede, havde eet Hjerte og een Sjæl [Sind].” Ap. G. 4:32. “ Men de vantro Jøder ophidsede og satte Ondt i Hedningernes Sjæle [engelsk, Sind] imod Brødrene.” Ap. G.

14: 2. "At I staa fast i een Aand, og stride med mig af een Sjæl [Sind] for Evangelii Tro." Fil. 1: 27.

At Sindet, Tankerne, Forstand og Følelse ophører i Døden, sees af Præd. 9: 5, 6. "De Døde vide ikke noget. Både deres Kjærlighed og deres Had og deres Avind er allerede forgangen." Dette ville vi siden nøjere betragte. Vi ville her blot anføre endnu een Text, Sal. 115: 17. "De Døde kan ikke love Herren, ej heller nogen af dem som nedfare i Stilhed." Pris og Lob ophører i Døden.

Hvad er det som lover Herren medens Mennesket lever? Sindet og Tankerne i Særdeleshed.

De Døde kan ikke love Herren; derfor kunne de ej heller bruge deres Sind og Tanker.

Du spørger:

Hvor gaar Sjælen hen i Døden?

Vi have tilstrækkelig bevist at Sjæl betegner Liv og Sind. Livet er ikke et særskilt Væsen, men det er et abstrakt Begreb, som betegner en Tilstand. Døden, som er en Modsætning til Livet, er ikke en Person, men en Tilstand i hvilken Livet hører op. Saaledes betegner Søvnen, Glæde, Sorg ikke Personer, men en vis Tilstand.

Derfor du tænker at Sjælen eller Livet er et særskilt Væsen eller Person, saa kunde du ligesaabel kalde Døden en Person. Derfor jeg spurgte dig om Morgenen naar du stod op: hvor er Sønnen gaaet hen? saa svarer du: Sønnen er ingensteds gaaet hen, men den er forbi, eller ophørt. Er du bedrøvet, og jeg spørger, hvor er Glæden gaaet hen? saa svarer du: Glæden er ikke en Person, men den er forgangen, og Sorg har fyldt mit Sind. Men vil du da ikke bruge ligesaa megen Rimelighed naar du taler om Sjælen eller Livet? Naar Mennesket dør da ophører Livet. Og selv naar der fortælles os at Sjælen gaar i Graben, saa kan det dog ikke betegne andet, end at Sjælen eller Livet forgaar.

Ligeledes er ej heller Sindet, eller Tanker og Følelser, et særskilt Væsen inden i Mennesket, men Tanker og Følelser ere en Virkning af visse Organer, nemlig Hjernen og Hjertet.

Saaledes er og Synet en Virkning af det Organ som kaldes Øjet; Hørelsen en Virkning af Øret; Lugten en

Virking af Næsen, o. s. v. Du tænker det er taabeligt at spørge: hvor gaar Synet hen naar et Menneske mister Brugen af sine Øjne. Eller hvor er Hørelsen bleven af, naar En er død. Du ved at naar disse Organer ophøre at virke, da er og Synet og Hørelsen forbi. Men er det ikke ligesaa taabeligt at spørge hvor Sjælen eller Sindet gaar hen i Døden, naar vi betænke at Tankerne ere en Virkning af Hjernen, og at det er umuligt for et Menneske at tænke uden Hjerne.

Det er ganske vist at Menneskets Sind eller Tankekraft er afhængig af Legemet. Arbejde vi haardt hele Dagen og Legemet er træt, saa er Hjernen ogsaa træt, og Tanken bevæger sig langsomt. Vil du prøve din Huskommelse og lære et Stykke af en Bog udenad, saa skal du kjende at det gaar tungt. Men hvil dit Legeme, og staa op tidlig om Morgen, da vil du erfare at din Huskommelse er dobbelt saa skarp.

Overtækses Maben med Fødemidler saa at den bliver utilpas, saa bevæger Forstanden og Tanken sig langsomt. Hos et drukkent Menneske kan Tanken staa helt stille. Naar Legemet bliver gammelt og svagt saa svækkes ogsaa Sjælens Evner. Naar Hjernen beskadiges enten ved Sygdom eller Slag, saa beskadiges ogsaa Forstanden eller Sindet. Og ved et stærkt Slag paa Hovedet kan Mennesket ofte blive aldeles uden Bevidsthed i længere Tid. Mange have erfaret dette, og naar de vaagne op af Besvimelsen vidste de slet ikke enten den havde været i to Timer eller i to Dage.

Dette, tilligemed mange andre lignende Erfaringer, beviser tydelig at Sindet er afhængig af Legemet, og at Tanken maa aldeles ophøre, naar Hjernen staa stille. Men dette kan slet ikke harmonere med den Theori: at der er et uadødeligt Væsen inden i Mennesket, som kan virke og leve uafhængig af Legemet.

Man paastraaer at Sjælen kan langt bedre tænke og forstaa efter Døden end den kunde tilforn; men denne Paastrand er meget ugrundet. Dersom en liden Beskadigelse af Hjernen forstyrrer Sjælen saa at den aldeles ikke kan tænke, saa er det umuligt at Sjælen kan tænke langt fuldkommere end nogensinde tilforn, naar Hjernen er død og aldeles ubirksom.

Guds Ord siger, at "de Døde vide ikke Noget," Præd.

9 : 5 ; men Menneskene sige at de Døde vide mere end alle de Levende. Dette er aldeles modstridende, og alle Kjendsgjæringer omstyrte denne Theori. Betragt for Exempel et Menneskes Død. Han drager det sidste Suf. Dersom der nu er en u dødelig Sjæl som farer ud af ham, som kan tænke og høre og tale naar den kommer op til Himmelen, saa kan den og tænke og tale strax naar den kommer ud af Mennesket. Har du nogentid hørt Sjælen tale? Har du seet eller følt den? Nej! Ejheller beskriver Guds Ord nogensteds en saadan Sjæl, som et særskilt Væsen udenfor Legemet. Hvad ved du da derom? Aldeles Intet! Dersom Sjælen ikke kan tænke og tale strax naar den gaar ud, saa kan den ligesaa lidt tænke og tale om den gaar nok saa højt op.

Betragt igjen et Lig. Kan det se? Nej, thi Djnene ere tilslukte. Kan det høre? Nej, Drene ere ubirksomme. Kan det tænke? Nej, thi Hjernen er stille.

Mennesket kan altsaa ikke se uden Djne, eller tænke uden Hjerne. Dersom du dog alligevel tror at Sjælen kan se og høre og tænke efter Døden, saa maa Gud have skabt andre Djne, Drer, og en anden Hjerne. For din Tro kan have den mindste Rimelighed for sig, maa du altsaa bevise at Gud har skabt Mennesket med en dobbel Hjerne, to Par Djne og Drer, o. s. v. Men dette kan du aldrig bevise. Derfor er din Tro fejl, og uoverensstemmende baade med Guds Ord og sund Fornuft.

Guds Ord lærer os at Jesus er Opstandelsen og Livet. Maatte Herren hjælpe os at agte paa dette Ord og holde det højt i Ære. Maatte du, kjære Læser, med Flid søge efter Sandhed, og maatte Sandheden lede dig til Samfund med Jesus. Elsk ikke Verden, men elsk Jesus og hans Ord, at du maa tilsidst igjennem ham erholde det Liv som varer evigt.

Femte Kapitel.

Aanden.

Ordet Aand forekommer saa ofte i den hellige Skrift at det ikke er vanskeligt at forstaa dets virkelige Mening naar man vil undersøge og sammenligne de forskjellige Steder hvor det er brugt. Men naar man har en forudfattet Mening, og søger at indføre og fastholde denne overalt, saa er det umuligt at lære noget af Guds Ord. Lad os derfor nøje betragte Ordet og stræbe at lære deraf og bygge vor Tro derpaa. "Troen kommer derved at man hører, men at man hører sker ved Guds Ord." Rom. 10 : 17. Den Tro, som ikke har sin Oprindelse fra denne Kilde, er ingen sand eller levende Tro.

Ordet "Aand" eller Aande.

Dette Ord kommer i det Gamle Testamente fra to hebræiske Ord: *n'shah-mah* og *roo-agh*.

N'shah-mah findes fire og tyve Gange og er oversat paa tre Maader: Aand, Aande og Sjæl. 1 Mos. 2 7; 7 22; Ordsp. 20 : 27; Es. 57 16.

Roo-agh findes 442 Gange, og er oversat paa elleve forskellige Maader. Hvor Ordet Aand forekommer er det i Almindelighed oversat fra dette Ord. F. Ex. Ordsp. 3 19; Es. 11 : 2.

Det er oversat Vejre 86 Gange. F. Ex. : 1 Mos. 8 1; 1 Kong. 19 : 11. Det er ogsaa oversat luftig: 1 Mos. 3 8; Bind: Es. 37 : 9; Jer. 49 : 32 : 36; Luft Jer. 2 24; 14 : 6; Aande: 1 Mos. 6 17; 7 : 15, 22; o. s. v. Disse ere de Udtryk som ere oftest brugte, hvoraf man bedst kan se Ordets almindelige Betydning.

De to fornemste Betydninger af dette Ord ere:

1. Luft, og det som dermed staar i Forbindelse.
2. Aand, d. e. Sind, eller Tanker og Følelser.

Ordet Aand er i det Nye Testamente oversat fra *pneuma*, og forekommer 385 Gange. Det har samme Betydning som *roo-agh* i det Gamle Testamente.

Lad os erindre at disse Ord findes 827 Gange i den hellige Skrift, men ikke een Gang med Tillæggsordet udsædelig. Vi ville nu betragte de to almindeligste Betydninger af dette Ord.

Ånden betyder det samme som Livets Ånde.

“Dg Gud Herren havde dannet Mennesket af Støv, af Jorden, og blæst Livets Ånde i hans Næse; og Mennesket blev til en levende Sjæl.” 1 Mos. 2: 7. Før Adam erholdt denne Livsaande var han ikke en levende Sjæl, men da Herren blæste den i hans Næse erholdt han Liv og blev dermed en levende Skabning. Tilforn var han vel en Sjæl eller Skabning, men uden Liv.

Denne Livsaande har Mennesket tilfælleds med Dyrene.

“Dg jeg, se jeg lader en Vandflod komme over Jorden, til at fordærbe alt Kjød som har Livs Ånde i sig under Himmelen; alt det som er paa Jorden skal kvæles.” 1 Mos. 6: 17. “Saa kvæles alt Kjød som trøb paa Jorden, af Fugle og af Kvæg, og af vilde Dyr, og af alt det Brimmel som brimlede paa Jorden, og hvert Menneske. Alt det som havde Livs Ånds Ånde i sin Næse, af alt det som var paa det Tørre, døde. Dg der udslettedes alt Væsen som var paa Jorden, fra Mennesket indtil Kvæg, indtil Orme, og indtil Fugle under Himmelen, og de bleve udslettede af Jorden; og Noah blev alene igjen, og havde der var med ham i Arken.” 1 Mos. 7: 21–23.

“Alt saa længe min Ånde er i mig, og Guds Ånd i min Næse.” Job 27: 3. Her kaldes Livsaanden Guds Ånd fordi den er givet af Gud og hører ham til. “Thi Jorderige hører mig til og det's Fylde.” Sal. 50: 12. “Himlene høre dig til; Jorden hører ogsaa dig til; du, du grundfæstede Jorderige, og hvad der er ubi.” Sal. 89: 12.

“Hans Ånd udfarer, han bliver til Jord igjen; paa den samme Dag forgaa hans stolte Anslag.” Sal. 146: 4. Her vises hen til hvorledes Menneskets Livsaande forlader ham i Døden. “Thi hvad som hændes Menneskens Børn, det hændes og Dyrene, og ens hændes dem begge; som disse dø, saa dø og hine, og de have alle ens Ånd, og Mennesket har ingen Ypperlighed fremfor et andet Dyr, thi det

er alt Forfængelighed. De fare alle til eet Sted de blive alle af Støb, og de komme alle til Støb igjen." Præd. 3: 19, 20. Denne Text beviser paa det klareste at Mennesker og Dyr have alle ens Aand, og at Mennesket ingen Fortrin har fremfor Dyrene i Døden—imellem Døden og Opstandelsen. "Som disse dø, saa dø og hine." Aanden forlader dem, Aandedrættet ophører og de komme til Støbet igjen. Da kan et Menneske ikke udrette eller tænke mere end et Dyr, efterdi Livet er ophørt hos begge. I dette Liv er Mennesket langt hyperligere end Dyret, efterjom det er begavet med en herligere Legemsbygning og hyperligere Sjælsbøner. Men i Døden ere Alle lige. Den Ene har intet Fortrin for den Anden. Derefter naar Døden faar Ende og det evige Livs Morgen oprinder har Mennesket atter et stort Fortrin, naar det kan opstaa og nyde den evige Salighed i Guds Rige.

"Hvo fornemmer at Menneskens Børns Aand den farer højt op, og Dyrs Aand at den farer ned under Jorden." Præd. 3: 21. Her fremsætter Vismanden et Spørgsmaal for Guds Ords Modstandere, som paastode at der var Forskjel mellem Menneskers og Dyrs Aand, hvilket ingen af dem vare istand til at besvare, saa at de maa lade Guds Ord staa fast: "De have alle ens Aand."

Naar Ordet Aand er brugt paa denne Maade betegner det altsaa ligefrem Livsaanden. Den forlader Mennesket i Døden og erholdes igjen i Opstandelsen. Saaledes hedder det om Jairus Datter: "Dg hendes Aand kom igjen og hun stod strax op og han besol at man skulde give hende at æde." Luk. 8: 55. Her tales ikke om et udødeligt Væsen som kom ned fra Himmelen og blev gjenforenet med Legemet. Derjom et saadant Væsen havde været i Herlighed hos Gud, saa var det jo meget bedre at det var forbleven der. Nej! den virkelige Pige var virkelig død, og Jesus gav hende Liv igjen saa at hun atter kunde aande og spise, tænke og virke.

Jesus Opstandelse er nu vor Morgen at der er Liv efter Døden formedelt Opstandelsen, men uden denne vilde Graven have været et evigt Fængsel og Døden et evigt Mørke i Forglemmelsens Land. Jesus er død og opstanden. Derfor vil Gud ogsaa ved Opstandelsen "føre de Hensøvede med Jesus frem med ham." 1 Thess. 4: 14.

Dette var ogsaa Stefanus Haab, da han for Jesus Navns

Skuld maatte lide Martyrbøden. Han bad og sagde: "Herre Jesu, annam min Aand! Men han faldt paa Knæ og raabte med høj Røst: Herre! tilregn dem ikke denne Skyld! og som han det sagde sov han hen." Ap. Gj. 7: 59, 60. Stefanus sov hen. Han lever ikke mere. Han slumrer. Han er ikke mere vaagen. Døden har ham i sin kolde Favn. Men hans Haab var i Jesus, som er Opstandelsen og Livet. Derfor er det vist at han atter vil erholde Liv og Aande i den første Opstandelse. "Og saaledes skulle vi altid være med Herren." 1 Thess. 4: 17.

Men at Stefanus Aand nu er en levende Skabning, som kan tænke og tale og se og høre, vidner den hellige Skrift slet Intet om. Og det vilde og være aldeles modstridende Althvad vi have seet at Skriften lærer om denne Gjenstand.

Den Aand som Gud gav Mennesket ved Skabelsen er enten ubødelig eller dødelig, enten en Del af Gud eller en skabt Ting.

At den ikke kan være en Del af Gud sees af følgende Betragtninger: Mennesket er falden i Skyld og Verden ligger i det Døde. Begjerligheden som leder til Skyld ligger indbortet i Sindet eller Aanden. Men det er ikke muligt at en Del af Gud kunde skynde og at Gud siden efter vilde straffe en Del af sig selv i Helvedes Ild.

Aanden maa derfor være en skabt Ting saavel som Legemet. Men alt det som er skabt har havt en Begyndelse og kan selvfølgelig ogsaa faa en Ende, naar det behager den store Skaber. Derfor er Aanden ikke mere ubødelig end Legemet. Men Gud vil ikke flærde sine Troende med Ubødelighed paa Herrens store Dag. Da skal deres ganske Aand og Sjæl og Legeme fremstilles for Gud uden Plet og Rynke. 1 Thess. 5: 23.

Ordet "Aand" betegner ogsaa Menneskets Sind.

Denne Brug af dette Ord er meget almindelig i den hellige Skrift. Vi vilde anføre nogle Steder som vise dette.

Ordspr. 29: 11. "En Daare udlader al sin Aand; men en Biis holder den tilbage." Enhver kan se at Aand her betegner Menneskets Sind eller Tanker. "Den samme Aand vidner med vor Aand at vi ere Guds Børn." Rom.

8 : 16. Guds Aand vidner i vort Sind eller vor Fornuft. "Thi hvilket Menneske ved hvad der er i Mennesket, uden Menneskets Aand, som er i ham?" 1 Kor. 2 : 11. Menneskets Sind eller Fornuft og Dømmekraft randsfager og fjender de udbortes Bevæggrunde.

Ordet Aand eller Aander er tillige brugt om Gud, Engle og Mennesker: Joh. 4 : 24; Ebr. 1 : 14; 1 Joh. 4 : 1.

Hvorledes Mennesket blev dannet ved Stabelsen, opløses ved Døden, og atter gjenoprettes i Opstandelsen er tydelig fremhævet i den hellige Skrift.

Livets Aande ved Stabelsen.

"Og Gud Herren havde dannet Mennesket af Støv, af Jorden, og blæst Livets Aande i hans Næse; og Mennesket blev til en levende Sjæl." 1 Mos. 2 : 7.

Mennesket—det virkelige og egentlige Menneske—blev dannet af Støv. Livets Aande er derfor ikke det egentlige Menneske men noget som blev søjet til efter at Mennesket var dannet. Naar Gud ved sin livgivende Aands Kraft virkede paa Mennesket og gav det Liv, saa gjorde han det saaledes at det kunde drage Aande, og uden dette Aandedræt kan hverken Mennesker eller Dyr leve. "Han tjenes og ikke af Menneskens Hænder, som den der har Noget behov; efterdi han giver Alle Liv og Aande, og alle Ting." Ap. Gj. 17 : 25. "Hvo ved ikke om alle disse Ting, at Herrens Haand har gjort dette? I hvis Haand alle Sjæle ere som leve, og hver Aands Kjods Aand." Job 12 : 9, 10. Mennesket, dannet af Støv, drager Aande, og kan tænke og tale og virke som en levende Sjæl, eller Stabning, saalænge Guds Aand giver og bevarer Livet.

Menneskets Opløsning ved Døden.

"Thi Mennesket farer til det Hus hvor han bliver evindeligt. . . Og Støvet kommer til Jorden igjen, som det var før, og Aanden kommer til Gud igjen som gav den." Præd. 12 : 5, 7.

Her staar ikke at Aanden er udødelig; ej heller at den er en særskilt Stabning som kan høre og se og tænke og tale

efter Døden, uafhængig af Legemet. Her tales om alle Menneskers Aand—de Ugudeliges saavel som de Gudsfrygtiges; thi de komme Alle til Jorden igjen, og det Ord "Mennesket" i det 5te Vers betegner klarlig hele Menneskeslægten.

Naar der staar at "Støvet kommer til Jorden igjen som det var før," saa maa Enhver indrømme at dette betegner at Legemet opløses og gaar tilbage til den samme Tilstand som det var i før Stabelsen. Det lille Ord igjen viser at det engang var Støv og atter bliver til Støv. Men det selsamme Ord er brugt angaaende Aanden. Den gaar altsaa ogsaa nødvendigvis tilbage til den samme Tilstand som den var i før Stabelsen—til sine oprindelige Elementer—saalænge Døden varer.

Kunde Mennesket tænke eller benytte sine Sjælsbever for Stabelsen?

Nej, langt derfra!

Hvormeget kan da Mennesket tænke og virke i Døden, efter at baade Legemet og Aanden ere opløste og vendte tilbage til sine oprindelige Elementer?

Netop ligesaa meget som det kunde virke før Stabelsen. Døden er altsaa Menneskets Fjende. 1 Kor. 15: 26. Den opløser det herlige Staberværk og fører Mennesket til Mørkets og Forglemmelsens Land. Den er Syndens sorgelige Frugt og har intet Godt i sig. Derfor er det forfængeligt at sætte sit Haab til hvad vi ere af Naturen—ved Stabelsen—thi Synden har fordærvet os. Dersom vi ønske at erholde Udødelighedens kostelige Gabe, maa vi vende vore Blikke til Forløsningens herlige Værk, og paakalde ham som alene har Magt til at aabne Opstandelsens lysse Porte.

Alt Gud saaledes samler sin Aand og sin Aande til sig ved Døden, baade for Mennesker og Dyr sees klarlig af følgende Vidnesbyrd: "Dersom han vilde sætte sit Hjerte dertil, da samlede han sin Aand og sin Aande til sig. Alt Kjød maatte opgive Aanden tillige, og Mennesket blive til Støv igjen." Job 34: 14, 15. "Skjuler du dit Ansigt, da forfærdes de [allehaande Dyr]; samler du deres Aand fra dem, da opgive de Aanden, og de komme til deres Støv igjen. Udsender du din Aand, skabes de, og du fornyer Jordens Skikkelse." Gal. 104: 29, 30. Det er Guds Aand som opholder Livet

i alle levende Skabninger saalænge de ere til, og det er hans Aande som er laant til dem en liden Stund. Men naar Gud samler sin Aand og sin Aande til sig, komme alle levende Skabninger til deres Støb igjen. De gaa tilbage til den samme Tilstand som de vare i førend Guds Aand gav dem Livet. Siden efter vil Gud oprejse Mennesket igjen i Opstandelsen og han vil udsende sin Aand og skabe nye Dyr naar han fornyer Jordens Skikkelse.

Mennesket skal atter oprejses i Opstandelsen.

Dette er meget skjønt og tydelig fremstillet hos Ez. 37 1-14, saaledes som Gud viste det i et Syn. Der var en Dal fuld af tørre Ben. Herren lover at gjøre dem levende og befaler sin Tjener at spaa til dem. "Dg jeg spaaede efter som mig var befalet; og der stode en Lyd der jeg spaaede, og se der stode en heftig Bevægelse; og Benene nærmede sig, hvert Ben til sit Ben. Dg jeg saa, og se der opkom Sener og Kjød paa dem, og han overdrog dem oven over med Hud; men der var ikke Aand i dem. Dg han sagde til mig: spaa til Aanden; spaa du Menneske-Søn! og du skal sige til Aanden: saa sagde den Herre, Herre: kom du Aand! fra de fire Vinde, og blæs paa de Thjellagte, og de skal leve. Dg jeg spaaede saasom han beføl mig; og Aanden kom i dem, og de bleve levende og stode paa deres Fødder, en saare meget stor Hær. Dg han sagde til mig: du Menneske-Søn! disse Ben ere alt Israels Hus; se, de sige: vore Ben ere blevne tørre, og vor Forhaabning er borte, vi ere afhugne. Derfor spaa, og du skal sige til dem saa sagde den Herre, Herre: se, jeg oplader eders Grave, og vil lade eder komme op af eders Grave, mit Folk! og lade eder komme til Israels Land. Dg I skal fornemme at jeg er Herren naar jeg oplader eders Grave, og naar jeg opfører eder af eders Grave, mit Folk! Dg jeg vil give min Aand i eder og I skal leve; og jeg vil ned sætte eder i eders Land; og I skal fornemme at jeg Herren, jeg har talet det og gjort det, siger Herren." Ez. 37: 7-14.

Israels Hus hvem Forjættelserne tilhøre er den nye Aagtes Børn. Ebr. 8: 10-12. Det er Guds Israel. Gal. 6 16. Gud vil oplade sit Folks Grave og føre dem til det

forjættede Land—den nye Jord—de Helliges Arb. Da skal de fornemme at Gud er Herren og atter love og prise hans Navn.

Hvad nu end dette Syn peger hen til, saa kunne vi dog ikke med Grund negte at det fremstiller følgende Kjendsgjæringer:

1. At Guds Folt skal herlig opstaa fra Døden og Graben.

2. At det virkelige og egentlige Menneske er uden Liv og Fornemmelse efter Døden indtil Opstandelsen. Da, hedder det, skal I fornemme at jeg er Herren. Altsaa fornemme de ikke det før den Tid.

3. At en udødelig Sjæl eller Ånd, som lever oppe i Himmelen indtil Opstandelsen og da gjenforenes med Legemet, slet ikke er omtalt eller anerkjendt i denne Text, som dog beskriver Opstandelsen mere tydelig og udførlig end nogen anden Text i Bibelen.

4. At Ånden (Livets Ånde) kommer fra de fire Vinde, efter at Kjød og Ben er oprejst af Støvet, og giver Liv til Mennesket.

5. At dette sker ved Guds Ord og Ånd og Almagts Kraft.

6. At da kan Mennesket igjen drage Ånde, tænke og tale, se og høre og ære og prise Gud i Evighed, dersom det her har elsket Gud og adlydt hans Ord.

Naar vi nu sammenligne dette med Støbelsen og Døden eller Opbløsningen, da er det hele saa simpelt og tydeligt at selv et Barn kan fatte og tro det.

1. Mennesket blev dannet af Støv af Jorden. Herren gav ham Livets Ånde. Da blev Mennesket en levende Sjæl. Mennesket kan tænke og beslutte, se og høre, tale og virke saa længe Livet varer.

2. Døden kom ind i Verden formedelst Synden. Ved Døden opløses Mennesket og bliver til Støv igjen som han var før, medens Ånden gaar til Gud igjen som gav den. Den gaar tilbage til de Elementer hvoraf den er kommen. Gud samler sin Ånd og sin Ånde til sig. Da ophører Livet og Mennesket kan ikke mere virke, tænke eller tale.

3. Guds Søn er oprejst fra de Døde og Faderen har givet ham Magt til at opvække de Døde. Dette vil han gjøre paa den hjerste Dag. Da skal Mennesket igjen kom-

me frem af Støvet. Gud vil give ham Livets Ånde og Mennesket vil atter leve. Da kan han igjen tænke og tale, se og høre, føle og virke.

Dette er Guds Almagts Værk og hans faste Ord. Det vil bestaa naar Himmel og Jord forgaar. Derfor kunne vi tryggelig forlade os derpaa og holde fast derved indtil Guds Søns herlige Åabenbarelse.

Sjette Kapitel.

Menneskets Tilstand i Døden.

“Et Menneske opgiver Ånden, hvor er han da?” Job 14 10. At Mennesket bliver nedlagt i Graven, lære vi af Erfaring, men hvad som sker derefter er umuligt for noget Menneske at fortælle. Din der er Liv efter dette, og hvori det tilkommende Liv bestaar, kan alene læres ved en guddommelig Åabenbarelse. Alt andet bliver kun Gisninger. Guds Ord alene er den rette Lygte for vor Fod og Lys paa vor Sti. Hvad det lærer om Menneskets Tilstand i Døden, er Sandhed. Din eller min Tro kan ikke forandre Sandheden. Menneskene have mange modstridende Anskuelser; men kun een Anskuelse kan være ret. Lad os derfor søge samme i den hellige Skrift.

De Døde ere ikke i Himmelen.

“Derfor sagde Jesus til dem: jeg er endnu en liden Tid hos eder, og jeg gaar bort til den som mig udsendte. Og der hvor jeg er kunne I ikke komme.” Joh. 7: 33, 34. Faderen var den som udsendte Jesus, og til hvem han gik bort. “Jeg udgik fra Faderen, og kom til Verden; jeg forlader Verden igjen og gaar til Faderen.” Joh. 16: 28. Faderen bor i Himmelen. Gal. 1: 3. Men han forsikrer Jøderne at der kunne de ikke komme. “Der hvor jeg gaar hen kunne I ikke komme.” Joh. 8: 21.

Det samme vidnede Jesus ogsaa for sine Disciple. “Vørn

lille! Jeg er endnu lidet hos eder. I skulle lede efter mig, og ligesom jeg sagde til Jøderne: hvor jeg gaar hen kunne I ikke komme, saa siger jeg og eder nu. Simon Peder sagde til ham: Herre! hvor gaar du hen? Jesus svarede: hvor jeg gaar hen kan du ikke nu følge mig; men sidenefter skal du følge mig." Joh. 13: 33-36. Jesus gik til Himmelen til Faderen, men Discipleene kunde ikke gaa med ham. Peder siger: "Hvorfor kan jeg ikke følge dig nu? jeg vil sætte mit Liv til for dig." Men ej heller saaledes kunde han følge sin Frelser.

Dog staar Jesu Forjættelse fast: "Siden efter skal du følge mig." Hvornaar vil det ske? "Naar jeg er gaaen bort, og faar beredt eder Sted, kommer jeg igjen, og vil tage eder til mig, at hvor jeg er, skulle ogsaa I være." Joh. 14: 3.

Dette kan ikke negtes at være talt om Jesu andet Komme. Da, naar Menneskens Søn aabenbares i Himmels Skjød med sine mægtige Engle, skulle hans Disciple gaa med ham hjem til Faderen. Og alle Guds Børn skulle være med i den salige Forsamling. Men til den Tid maa de længes og vie. Her er de Helliges Taalmodighed. Hab. 14: 12.

"I Mænd, Brødre! lader mig tale frimodigen til eder om Patriarken David at han baade er død og begravet, og hans Grav er hos os indtil denne Dag. Thi David opførte ikke til Himmelen." Ap. Gj. 2: 29, 34. Du tror at Davids Sjæl, den egentlige David opførte til Himmelen. Men David, den virkelige og egentlige David, opførte ikke til Himmelen, dersom vi maa tro Skriften. Dersom Peder havde troet at Davids Sjæl var i Himmelen, saa vilde han aldrig have brugt saadanne Udtryk, men meget forsigtig fortalt os. Hans Legeme er i Graven, det forstaar sig; men hans uødelige Sjæl er nu i Himmels Herlighed. Peder troede ikke saaledes, derfor talte han ikke saa. Men han forsikrer os at David er ikke i Himmelen. Det er derfor ej heller rimeligt at vi kunne komme der før Jesus henter os hjem. "Naar da Overhyrden aabenbares, skulle I erholde Ærend usfordisnelige Krands." 1 Pet. 5: 4.

"I Tro døde alle disse, uden at have opnaaet Forjættelserne, men saa dem langt borte. Og disse Alle, endog de havde godt Vidnesbyrd formedelst deres Tro, naaede ikke

Forjættelsen; efterdi Gud forud havde udseet noget Bedre for os, at de ikke skulde fuldkommes uden os." Ebr. 11 13, 38, 40. Patriarkerne og alle Guds Hellige, som døde i fordums Tid, have endnu ikke erholdt Forjættelserne, og ere endnu ikke fuldkomne.

Mange ville snart tilstaa at de afbøde Sjæle ikke nyde fuld Salighed før de blive gjenforenede med Legemet. Men dette omstyrter aldeles deres egen Theori. Thi der kan ikke være nogen Mangel paa Glæde, eller nogen Ufuldkommenhed i Himmelen for Guds Ansigt. At leve i Guds umiddelbare Nærhed og Samsund er og maa være den højeste og fuldkomneste Salighed. "For dit Ansigt er Mættelse af megen Glæde, liflige Bærelser ved din højre Haand evindeligt." Sal. 16: 11. Hos dig er Livets Kilde; i dit Lys skal vi se Lys." Sal. 36: 10. "Salige ere de rene af Hjertet; thi de skulle se Gud." Math. 5: 8. "Men naar det Fuldkomne kommer da skal det som er stykkevis affkaffes. Da skulle vi se Ansigt til Ansigt." 1 Kor. 13: 10, 12. Heraf fremgaar paa det klareste at højere Fuldkommenhed kan ikke opnaaes end den at se Guds Ansigt og være med ham. I sidstnævnte Skriftsted vises at det Fuldkomne er tilkommende. Det er endnu ikke kommen. Men Guds Søn kommer. Da skal hans Hellige mættes, naar de opbaagne efter hans Lignelse. Sal. 17 15.

De Døde ere ikke i Helvedes Ild.

Derfor de Døde gik til deres Pinested strax efter Døden var jo Dommen aldeles unødvendig. Skriften vidner ikke at de skulle straffes før Dommen, men bevares til Dommen for at straffes. "En Død spares til Ulykkens Dag; de skal henføres til den grumme Vredes Dag [Dommens Dag]." Job 21: 30. Herren ved "at bevare de Uretfærdige til Dommens Dag, for at straffes." 2 Pet. 2: 9. "Men naar Menneskens Søn kommer i sin Herlighed, og alle hellige Engle med ham, da skal han sidde paa sin Herligheds Trone. Da skal han og sige til dem ved den venstre Side: gaar bort fra mig, I Forbandede! i den evige Ild." Matth. 25 31, 41. Det er først efter Jesu andet Komme at de Ugudelige blive kastede i Helvedes Ild. Den Ondes

Børn og Rigets Børn blive ikke adskilte før ved Verdens Ende. "Lader dem begge være tilsammen indtil Høsten. Men Høsten er Verdens Ende." Matth. 13 : 30, 39.

Siden vi her have omtalt Helvedes Ild, saa ville vi tillige nøjere betragte hvad Helvede er.

Helvede.

Ordet Helvede er oversat i det Nye Testamente fra tre forskellige Ord, hvilke have hver sin forskellige Mening. Disse Ord ere: *Tartaro-o*, *Gehenna*, og *Hades*.

1. *Tartaro-o*. Dette forekommer alene i 2 Pet. 2 : 4. "Gud sparede ikke de Engle som syndede, men nedstyrkede dem til Helvede." Scott siger: dette Ords Mening "maa ikke søges fra hedenske Poeters Fabler, men fra Skriftens almindelige Lære." Warhurst, i sit græske Lexicon, siger: "Tartarus, i sin rette, bogstavelige Betydning, er det solide og ubevægelige Mærke, hvilket omgiver den materielle Verden."

De onde Engle ere paa Jorden og i Luften. "Efter den Første [Djævelen], som har Magt i Luften, den Aand, der nu er virksom i Vantroens Børn." Ef. 2 : 2. "Satanas, som forfører det ganske Jorderige, blev nedstjrtet paa Jorden; og hans Engle bleve nedstjrtede med ham. Ved dem som bebo Jorden og Habet; thi Djævelen er nedstjrtet til eder." Hab. 12 : 9, 12. Mange Djæble vare farne i ham. Men Djævlene, som fore ud af Mennesket, fore ind i Ebinene." Luk. 8 : 30, 33. Dette Helvede er altsaa paa Jorden og i Luften.

2. *Gehenna*. Dette betyder ordret Ven Hinnooms Dal. Se den græske Ordbog, eller en Bibel Dictionær. Denne Dal var sønden for Jerusalem, og en Ild blev bestandig vedligeholdt der, for at opbrænde Forbryderes og døde Dyrs Kroppe. Hvad Ilden ikke fortærede blev fortæret af Orme. Hensigten var, at ikke Luften skulde forpestes af deres Stank. Her var Afgudsbilledet Molech, hvor de ofrede deres smaa Børn. "Dg Landemærket gaar op til Hinnooms Søns Dal, ved de Jebusiters Side fra Sønder, det er Jerusalem." Jos. 15 : 8. "Dg han [Josias] besmittede Tophet, som var i Hinnooms Børns Dal, at ikke nogen skulde lade sin

Søn eller sin Datter gaa igjennem Ilden til Molech." 2 Kon. 23: 10. "Dg han [Ahas] gjorde Høgelse i Hinnoms Søns Dal, og brændte sine Søner i Ilden." 2 Krøn. 28: 3. "Dg han [Manasse] lod sine Søner gaa igjennem Ilden i Hinnoms Søns Dal." Kap. 33: 6. "Dg de byggede Iphohets Høje, som ere i Ben-Hinnoms Dal, til at opbrænde deres Søner og deres Døtre med Ilden." Jer. 7: 31. Ligeledes Kap. 19 og 32.

Vor Frelser brugte dette Ord til et Forbillede paa de Ugudeliges Straf. Dg Ben-Hinnoms Dals Ild er et passende Symbol paa "Søen som brænder med Ild og Svovl." Ab. 21: 8. I hvilken alle Ugudelige skulle faa deres Del efter Opstandelsen. Dette Udtryk er mest anvendt til Tøderne, som vare vel bekendte med Hinnoms Dal.

Gehenna findes 12 Gange i det Nye Testamente, og er hver Gang oversat Helvede. Matth. 5: 22, 29, 30. "Det er dig gavnligt, at eet af dine Lemmer tabes, og ikke dit ganske Legeme skal kastes i Helvede." Dette viser tydelig hen til Dommen og Opstandelsen; thi Legemet kan ikke kastes i Helvedes Ild, før efter Opstandelsen. Matth. 10: 28; 18: 9; 23: 15, 33; Mark. 9: 43, 45, 47; Luk. 12: 5; Jak. 3: 6.

3. *Hades*. Dette Ord betegner aldrig det endelige eller sidste Straffested. Dets oprindelige Mening er: "en skjult Plads, Graven, Afgrunden, de Dødes Rige." Det danske Ord Helvede, er uidentiblt beslægtet med det engelske *hell*, som kommer fra det anglo-saxiske *helan*—at tildække.

Dette Ord findes 11 Gange i det Nye Testamente og betegner hver Gang Graven. Det er brugt figurlig til at betegne dñb Medværdigelse, Død og Fordærvelse; Matth. 11: 23; 16: 18; Luk. 10: 15; 16: 23; Ap. Gj. 2: 27, 31; Her er det oversat de Dødes Rige. "Du skal ikke forlade min Sjæl i de Dødes Rige."

1 Kor. 15: 55. "Død! hvor er din Braad? Helvede [engelsk, Grab]! hvor er din Sejer?" Sammenlign hermed Hof. 13: 14. Jeg vil forløse dem af Helvedes Bold, jeg vil gjenløse dem fra Døden: Død! jeg vil være din Pestilentsje, Helvede! jeg vil være din Udelæggelse." Derfor Helvede her betegnede Straffestedet, saa var det jo bevist, at Gud vilde forløse eller frelse de Ugudelige af Hel-

bede. Den som albrig har været i Helvede kan ej heller blive forløst af dets Vold. Men dette er tværtimod Guds Ords almindelige Lærdom. "Hvo som ikke troer Sønnen, skal ikke se Livet, men Guds Bredde bliver over ham." Joh. 3: 36. Det hele er derimod tydeligt og harmonisk, naar vi forstaa at Helvede betegner Graven. Gud vil forløse sit Folk af Gravens Vold. Jesus har sejret over Graven, han vil og udføre sit Folk til Sejer.

Mat. 1: 18. "Jeg har Helvedes og Dødens Nøgler." Jesus vil oplukke eller aabne Graven, og kalde de Døde frem. Mat. 6: 8. "Døden og Helvede [Graven] fulgte med ham." Kap. 20: 13, 14. Døden og Helvede [Graven] afgav de Døde, som vare i dem." Her er det afgjort, at Menneskene ere ikke levende, men døde, i Helvede. Men ved Opstandelsen komme de frem og erholde Liv. Videre: "Døden og Helvede bleve kastede i Jidsøen," hvilket betegner at Graven og Døden opsluges og forgaa. Da opfyldes Mat. 21: 4. "Døden skal ikke være mere, thi de første Ting ere begne bort."

Det tilsvarende Ord i det Gamle Testamente er *sheol*, hvilket forekommer 65 Gange. Det er oversat dets Grav, og dets Helvede, og betegner altid Graven.

Det er oversat Helvede 32 Gange paa følgende Steder: 4 Mos. 16: 30, 33. Her fortælles at Korah og hans Selskab føre levende ned i Helvede. Der siges ikke at de vare levende efter at de kom derned, men de gif levende ned i Jorden, og saaledes mistede de Livet. Se Vers 29-33. Jorden rebnede, og aabnede sin Mund, og skjulte over dem. Da døde de, som Moses havde forudsagt, og omkom midt af Menigheden. At Helvede her betegner Graven sees klarlig af Sal. 55: 16, hvor David hentyder til den samme Hændelse. "Døden føre Forglemmelse over dem, at de fare levende ned i Graven." "Vi vil sluge dem levende, som Graven." Ordsp. 1: 12.

5 Mos. 32: 22; 1 Sam. 2: 6. "Herren er den som dører og gjør levende; som nedfører til Helvede, og fører op igjen." Dersom Helvede her betegnede andet end Graven, saa beviser det jo klarlig den katholske Wildfarelse, at der er Ombendelse efter Døden, hvilken i vore Tider har udbredt

sig mer og mer. Men at Herren fører op igjen fra Graben, harmonerer med det hele Guds Ord.

2 Sam. 22:6; Job 11:8; 21:13; 24:19; 26:6; Sal. 9:18; 16:10; 18:6; 116:3; 139:8; Ordsp. 5:5; 7:27; 9:18; 15:11, 24; 23:14; 27:20; Ef. 14:9, 11, 15; 28:15, 18; 57:9; Hof. 13:14, to Gange; Amos 9:2; Jon. 2:3; Hab. 2:5. "Han udbider sin Sjæl som Helvede, og han er som Døden, der kan ikke mættes." Sammenlign hermed Ef. 5:14. "Derfor har Graben udbidet sig selv, og opladt sin Mund umaadeligen, at dets hypperste Folk . . . skal der nedfare." Her kan enhver se, at Graben og Helvede er een og samme Plads, nemlig hvor de Døde nedfare.

Her følge 33 Steder hvor *sheol* er oversat Grab. 1 Moj. 37:35. "Jeg [Jakob] maa sørgende fare ned til min Søn i Graben [*sheol*]." Kap. 42:38. Det vilde lyde underlig om her stod: da skal I føre mine graa Haar med Sorg til Helvede, og dog have disse Ord i Skriften en Betydning, med Undtagelse af de 12 Gange i det Nye Testamente hvor det er oversat fra *gehenna*. Kap. 44:29, 31; 1 Kong. 2:6, 9.

Job 7:9; 14:13. "Gid du vilde gemme mig i Graben [*sheol*]." Ingen af os tror at Job bad om at blive gjemt i Helvedes Lid. Men mange paaftaa at *sheol* betegner en Tilstand eller Plads imellem Døden og Opstandelsen, hvor de Dødes Sjæle ere levende, og de Retfærdige, i een Afdeling nyde en Grad af Glæde, men de Ugudelige i en anden Afdeling, pine. Vi lære her at *sheol* er Graben.

Job 17:13, 16. "Om jeg end forventer, skal dog Graben [*sheol*] vorde mit Hus. De skal nedfare til Grabens Porte." Sal. 6:6. "Hvo vil taffe dig i Graben [*sheol*]." 30:4. "Du opførte min Sjæl af Graben [*sheol*]." 31:18; 49:15, to Gange, 16; 86:13. Her er det samme Ord oversat Helvede i den engelske Bibel. 88:3; 89:49; 141:7; Ordsp. 1:12; 30:16; Præd. 9:10; Højsf. 8:6; Ef. 5:14, engelsk Helvede. 38:10; Ez. 31:15-17; 32:21, 27, de fire sidste Steder ere oversatte Helvede i det engelske.

For at oplyse dette tydeligen ville vi anføre nogle engelske Texter ved Siden af de danske.

Dansk.

“Herren er den som døder og gjør levende; som nedfører til Helvede og fører op igjen.” 1 Sam. 2:6.

“De slide deres Dage i det Gode, og i et Øjeblik nedtrykkes de til Helvede.” Job 21:13.

“Din Højhed er nedkastet i Helvede.” Es. 14:11.

“Jeg vil forløse dem af Helvedes Bøld; jeg vil gjenløse dem fra Døden: Død! jeg vil være din Pestilens, Helvede! jeg vil være din Ødelæggelse; Fortrybelse skal skjule sig for mine Øjne.” Hos. 13:14.

“Død! hvor er din Braad? Helvede! hvor er din Sejer?” 1 Kor. 15:55.

Engelsk.

“The Lord killeth and maketh alive, he bringeth down to the grave and bringeth up.”

“They spend their days in wealth and in a moment go down to the grave.”

“Thy pomp is brought down to the grave.”

“I will ransom them from the power of the grave; I will redeem them from death: O death, I will be thy plagues; O grave, I will be thy destruction: repentance shall be hid from mine eyes.”

“O death, where is thy sting? O grave, where is thy victory?”

Her kan enhver se hvorledes den danske Bibel vidner at Herren nedfører til Helvedes Bøld, o. s. v., medens den engelske Bibel i de selvsamme Texter forsikrer os at det er Graven som Herren nedfører til, og hvorfra han atter vil forløse Menneskene. Der er vel neppe Noget som kan tænke sig at Gud ved Døden skulde føre det danske Folk til en særskilt Plads som kaldes Helvede, medens han simpelthen fører det engelske Folk til Graven. Ejheller kunde man forestille sig at de Danske have et Tilbud om Frelse fra Helvede, medens alle de som tale Engelsk simpelthen have Herrens Løfte om at han vil oprejse dem af Graven. Enhver kan se at Graven og Helvede betegner en og samme Plads. (Herfra undtages naturligtvis de tolv Steder i det Nye Testamente hvor Helvede er oversat fra *Gehenna* og betegner Ildsøen eller de Ugudeliges Straffested.)

Helvede eller Graven er ogsaa kaldt “de Dødes Rige.” “Thi du skal ikke forlade min Sjæl i de Dødes Rige, ikke heller tilstede din Hellige at se Forraadnelse.” Ap. G. 2:27.

I den engelske Oversættelse er det samme Sted kaldt Helvede: “Because thou wilt not leave my soul in hell, neither wilt thou suffer thine Holy One to see corruption.”

Dg det selvsamme Sted hvor Kristus gif hen da han døde, hvor David maatte gaa i Døden, og hvor alle Mennesker gaa i Døden, kalder David Graven: "De skal lægges i Graven som Faar, Døden skal fortære dem; . . . Men Gud skal forløse min Sjæl af Gravens Bold, thi han har antaget mig. Sela." Sal. 49: 16.

De Dødes Rige, Helvede og Graven er altsaa den Plads hvor alle Mennesker i Døden finde Hvile.

For at gjøre dette Punkt endnu mere tydeligt og uimodsigeligt vil vi anføre nogle Steder hvor den danske Bibel fortæller os at det Sted som paa Engelsk kaldes Helvede er intet Andet end Graven.

Engelsk.

"For great is thy mercy toward me, and thou hast delivered my soul from the lowest hell."

"Therefore hell hath enlarged herself and opened her mouth without measure: and their glory and their multitude and their pomp and he that rejoiceth shall descend into it."

"I made the nations to shake at the sound of his fall when I cast him down to hell . . . They also went down to hell with him unto them that be slain with the sword."

"The strong among the mighty shall speak to him out of the midst of hell with them that help him: they are gone down, they lie uncircumcised, slain by the sword."

"And they shall not lie with the mighty that are fallen of the uncircumcised, which are gone down to hell with their weapons of war: and they have laid their swords under their heads."

Dansk.

"Thi din Miskundhed er stor over mig, og du friede min Sjæl af nederste Grav." Sal. 86: 13.

"Derfor har Graven udvidet sig selv og opladt sin Mund umaadeligen, at baade dets ypperste Folk og dets menige Folk, baade den som buldrer og den som er glad ubi den, skal der nedfare." Es. 5: 14.

"Jeg gjorde at Hedningerne bævede for hans Falds Lyd, der jeg lob ham fare ned i Graven. . . . Dgsaa de nedfore med ham i Graven til dem som vare ihjel-slagne ved Sværd." Ez. 31: 16.

"Dg alle de Stærke blandt de Vælbige skal tale til ham midt af Graven med hans Hjælpere; de ere nedfårne, de ligge med dem som have Forhub, som ere ihjel-slagne ved Sværd." Ez. 32: 21.

"Dg skulle de ikke ligge hos de Vælbige som ere faldne af dem som have Forhub? som nedfore til Graven med deres Krigstøj og lagde deres Sværde under deres Hoveder." Ez. 32: 27.

De Døde ere i Graven.

“Du er Støb og skal blive til Støb igjen.” 1 Mos. 3 : 19. Her tales vidjelig til den Del af Mennesket som besidder Forstand. “Dg alle hans (Jakobs] Søner, og alle hans Døtre lagde sig efter at trøste ham, men han vilde ikke lade sig trøste, og sagde: jeg maa sørgende fare ned til min Søn i Graven! og hans Fader begræd ham.” Kap. 37 : 35. Jakob troede ikke at hans Søn Josef var i Himmelen; thi hvad skulde han da græde for. Han vidste at dersom Josef var død da var han i Graven. Dg Jakob ventede ikke at fare op til Himmelen, men at fare ned til sin Søn i Graven. Disse Tanker om at fare op til Himmelen før Jesus kommer havde ikke Plads i Jakobs Hjerte.

“En Sky forgaar og farer bort; ligesaa den der farer ned til Graven. Thi jeg skal nu ligge i Støbet, og naar du søger mig om Morgenen da skal jeg ikke findes.” Job 7 : 9, 21. “Gud gibe jeg havde opgivet Landen, at intet Dje havde seet mig! Jeg skulde have været, saasom jeg ikke havde været til, været ført til Graven af Moders Liv. Et meget mørkt Land, saasom Dødens Skygges Mørkhed, og hvor ingen Orden er, og hvad der stinner er som Mørkhed.” Job 10 : 18, 19, 22. “Gid du vilde glemme mig i Graven, ja skjule mig indtil din Brede vendte om; gid du vilde sætte mig en bestikket Lid, og da komme mig ihu igjen!” Kap. 14 : 13. Job var villig til at vente til Dommens og Opstandelsens Dag.

“Om jeg end forventer skal dog Graven borde mit Hus: jeg reder mit Leje i Mørket. Jeg siger til Forraadnelsen: du er min Fader! til Ormen: min Moder og min Søster!

De skal nedfare til Gravens Porte, eftersom der skal være Ro tillige i Støbet.” Kap. 17 13–16. I Sheol eller Graven er der Ro. Jobs Haab var alene i Opstandelsen. Kap. 19 : 25, 26. “De skal ligge tilsammen i Støbet, og Ormene skal skjule dem.” Kap. 21 : 26.

“Skulle Dødnings opstaa, skulle de talke dig! Sela. Skal din Mistundhed fortælles i Graven?” Sal. 88 : 11, 12. Der er ingen Tale, eller Talsigelse i Sheol, Graven. De skal lægges i Graven, som Faar, Døden skal fortære

dem. Men Gud skal forløse min Sjæl af Gravens Vold." Sal. 49: 15, 16. Gud alene kan forløse af Graven. "Derfom Herren ikke havde været min Hjælp, da havde min Sjæl paa et lidet nær boet i det Stille." 94: 17. "De fare alle til eet Sted: de blive alle af Støv, og de komme alle til Støv igjen." Præd. 3: 20. Baa de gode og onde Menneſker fare alle til eet Sted, Graven. "Alt det ſom kommer for din Haand at gjøre, det gjør med din Styrke; thi der er hverken Gjerning eller Fornuftighed eller Kundſkab eller Viſdom i Graven hvor du farer hen. Kap. 9: 10. Dette afgjør uden Dmſvøb at de Døde kunne hverken tænke, tale eller handle i *ſheol*, Graven. "Og I ſkal fornemme at jeg er Herren, naar jeg oplader eders Grave, og naar jeg opfører eder af eders Grave, mit Folk!" Ez. 37: 13. Naar Herren ſamler ſit Folk da bringer han dem hverken ned fra Himmelen, eller ud af en Mellemtilſtand ſom kaldeſ Helvede, men han fører dem op af Graven. Da ſkulle de priſe Herren. "Og mange af dem ſom ſobe i Jordens Støv ſkal opbaagne." Dan. 12: 2.

De Døde ſobe og ere ſtille.

"Thi David, der han havde i ſin Livſtid tjent Guds Raadſlutning, ſob han, og blev henlagt til ſine Fædre, og ſaa Forraadnæſe." Ap. Gj. 13: 36. "Og ſom han [Stefanus] dette ſagde, ſob han hen." Kap. 7: 60. "Og Gravene oplodeſ, og mange af de henſobne Helliges Legemer opſtode, og de gif ud af Gravene efter hans Opſtandæſe." Math. 27: 52, 53. Derſom diſe Helliges fornemſte Del, Sjælen, havde været i Himmelen eller Helvede, ſaa vilde det her have været omtalt. De kom ud af Graven. Og indtil den Tid ſob de. Men derſom de ſob, ſaa vare de ikke vaagne.

"En Mand dør, og ſvækkeſ; og et Menneſke opgiver Manden, hvor er han da?" Hertil vilde mange ſvare: Legemet er i Graven, men det egentlige Menneſke, Sjælen, er i Himmelen. Hør nu hvad Guds Ord ſvarer. "Som Vand bortløber af Habet, og ſom en Flod tørreſ bort, og bliver tør: ſaa ligger og et Menneſke, og opſtaar ikke; indtil Himlene ere ikke mere opbaagne de ikke, og de opvækkeſ

ikke af deres Søvn." Job 14: 10, 12. Kjære Læser, enten du nu tror dette eller hint, saa kan din Tro dog ikke forandre denne Sandhed, at de Døde sove indtil Dommens Dag. "Himmelen og Jorden skulle forgaa; men mine Ord skulle ingenlunde forgaa." Luk. 21: 33. "Hvorfor døde jeg ikke fra Moders Liv af? Thi da havde jeg nu ligget og været stille; jeg havde sovet, og da havde jeg hvilet. Eller jeg havde ikke været til, som et skjult utidigt Foster, som de spæde Børn, der ikke have seet Lyset. Der [i Graven eller Døden] have de Ugudelige afladet at gjøre Uro: og der hvile de Kraftløse. Der have de Bundne No tillige; de høre ikke Trængerens Røst." Job 3: 11-18. Her se bl at i de Dødes Rige, ere de Døde stille og kunne ikke høre.

Naar der tales i Skriften om de Helliges Død, saa hedder det ingensteder at de gaa hjem til Gud, eller til Himmelen, men at de blive begravne, og sove eller ligge med sine Fædre. "Dg Iotham laa med sine Fædre, og de begrov ham i Davids Stad." 2 Krøn. 27: 9. "Dg Ezeqias laa med sine Fædre." 2 Kong. 20: 21. "Saa laa David med sine Fædre, og blev begravet i Davids Stad." 1 Kong 2: 10. "Dg Herren sagde til Mose: se, du skal ligge med dine Fædre." 5 Mos. 31: 16. Dersom de Hellige vare i Himmelen hos sine Fædre, saa var det ikke rimeligt at de vilde ligge og sove hele Tiden. Men disse Udtryk passe vel om Graven og Døden.

"Men dersom Kristus ikke er opstanden, saa ere og de fortabte, som ere hensøvede i Kristo. Men nu er Kristus opstanden fra de Døde, og er bleven Førstegroden af de Hensøvede." 1 Kor. 15: 18, 20. De som ere døde i Kristo ere hensøvede, og dersom der ingen Opstandelse blev, saa vilde de aldrig opbaagne, eller blive levende igjen. Dersom Lærdommen, at Sjælen farer til Himmelen strax efter Døden, var sand, saa var dette ikke sandt; thi da vare de ikke fortabte, selv om der ikke blev nogen Opstandelse.

"Dersom de Døde ikke opstaa, da lader os æde og drikke; thi i Morgen dø vi!" 1 Kor. 15: 32. Med andre Ord; dersom der er ingen Opstandelse, da er Døden det sidste af Mennesket. Dette omstyrter aldeles den hele udbødelige Sjæl-Theori. Dersom Sjælen gaar enten til Himmelen eller Helvede før Opstandelsen, saa er dette Skriftsted aldeles

fejlagtig. Men alle Guds Ord ere sande. Det er Menneskene som tage fejl. Al Salighed og evigt Liv er afhængigt af Opstandelsen. Men Opstandelsen er afhængig af Kristus, som er Opstandelsen og Livet.

Vi ville anføre endnu et Vidnesbyrd af Paulus, om de Hensøvede, som er saa ligefrem, at selv et Barn behøver ikke at fare vild deri, nemlig 1 Thess. 4: 13-16. "Men jeg vil ikke, at I skulle være ubidende, Brødre! om de Hensøvede, paa det I ikke skulle sørge som de Andre der ikke have Haab." Her kunne vi vistelig vente, at Paulus vil give os al den Oplysning, som en Kristen bør have om denne Gjenstand. Han fortæller ikke et Ord om den ubodelige Sjæl, men viser kun hen til Jesu Tilkommelse og Opstandelsen. "Thi dersom vi tro, at Jesus er død og opstanden, da skal og Gud saaledes føre de Hensøvede ved Jesum frem med ham."

Hvorledes er det? Ligesom Kristus opstod, saaledes skulle og de opstaa. Hvornaar vil da dette ske?

"Vi som leve, som overblive til Herrens Tilkommelse, vi skulle ikke komme forud for de Hensøvede. Thi Herren selv skal komme ned af Himmelen med et Ansfrag, med Dver-Engels Røst, og med Guds Basune, og de Døde i Kristo skulle opstaa først."

Hvilke magre Ideer og kort Synsmaade, de moderne Striftkloge have, naar de fortælle os: at de Hensøvede maa betegne saadanne, som dog ikke ere ganske døde! Det 16de Vers siger jo om de samme Hensøvede at de være "Døde."

Hvilken selvmodsigende Forklaring man ofte maa høre: Hensøbet, bethyder at være vaagen i Himmelen og synge med al Magt for Guds Trone! Døde, bethyder at leve for Guds Ansigt i Lyfenes Boliger, hvor Døden aldrig kan komme! Den som nu ikke vil tro at dette er at lære Guds Ord purt og rent iblandt os, han er en Kjætter, og staar i Fare for den præstelige Eljærnsild. Vort med et saadant Vabedømme! Gaa selv til Guds Ords rene Kilde, og lær at vie efter Herren, og glæde dig i hans herlige Tilkommelse.

De Døde kunne ikke tænke eller prise Herren.

"Du overbælter ham [et Menneske] i Eghed, og han farer hen; du forbender hans Ansigt og lader ham fare. Ere hans Børn i Ere, da ved han det ikke, eller om de ere

ringe, da agter han ikke paa dem. Dog hans Kjød, saalænge det er paa ham, maa have Smerte, og hans Sjæl, saalænge den er hos ham, maa sørge." Job 14 : 20-22. Saalænge der er Liv hos Mennesket saa at hans Kjød er paa ham, og hans Sjæl hos ham, da kan han fornemme Smerte og sørge, men efter Døden ved han Intet og agter ikke paa noget. Et Menneskes Vid, eller Forstand forgaar naar han dør.

"Thi der sker ingen Erindring om dig i Døden; hvo vil takke dig i Graven." Sal. 6 : 6. "Skal du gjøre en underlig Ting for de Døde? eller skulle Dødninger opstaa, skulle de takke dig? Sela. Skal din Mistkundhed fortælle i Graven? Din Sandhed i Fordærvelsen? Skal din underlige Gjerning kjendes i Mørket? eller din Retfærdighed i Forglemmelsens Land?" 88 : 11-13. "De Døde kan ikke lobe Herren, ej heller nogen af dem, som nedfare i Stilheden." 115 : 17. "Hans [Menneskets] Aand udfarer; paa den samme Dag forgaar hans stolte Anslag." Efter det engelske: paa den samme Dag forgaar hans Tanker. 146 : 4. Menneskets Huskommelse, Forstand og Tanker forgaar i Døden. "Thi de Levende vide at de skulle dø; men de Døde vide ikke Noget, og de have ingen Løn ydermere: men deres Huskommelse er glemt. Ja baade deres Kjærlighed og deres Had og deres Avind er allerede forgangen; og de have ingen Del ydermere i Verden, i alt det som sker under Solen. Thi der er hverken Gjerning eller Fornuftighed eller Kundskab eller Viddom i Graven [Sheol], hvor du farer hen." Præd. 9 : 5, 6, 10. Disse Vidnesbyrd kunne ikke misforståes. Det er ikke figurlig Talemaade som her er brugt, men alt er talt ligefrem, bogstabeligt. Levende, Døde, Had, Kjærlighed, Gjerning, Fornuftighed, Graven, er alt bogstabeligt. Enten er nu Skriften fejl, eller og Menneskene ere fejl, og have ombyttet Guds Kundskab for Verdens Viddom. Kundskab og Følelse, enten det er Kjærlighed eller Had, forgaar naar Mennesket dør.

Dette er ret klarlig fremstillet i Historien om Kong Ezeias, Ez. 38. Herren stiftede Bud til ham, sigende: "Vestik dit Hus, thi du skal dø, og ikke leve." Naar Døden kommer da ophører Livet. Ezeias havde vandret med et rejsaffent Hjerte for Herrens Ansigt. Men da han hørte dette Bud-

skab, blev han saare bedrøbet og græd bitterligen. Dersom han havde troet at Døden var en Port hvorigjennem han kunde fare lige hjem til Herren, og Himmels Herlighed, saa maatte dette Budskab have glædet ham inderligen. Men han vidste vel at han maatte gaa i Graven og sove til Opstandelsen. Da han bad ydmygt til Herren, hørte han hans Bøn og lagde femten Aar til hans Dage. Ezekias bliver atter vel, og priser Herren derfor. "Jeg sagde: da mine Dage afstjæres, maa jeg fare til Gravens Porte; jeg maa savne det øvrige af mine Aar. Jeg sagde: jeg skal ikke se Herren, ja Herren i de Levendes Land; jeg skal ikke skue Menneskene ydermere hos dem, som bo i Verden. Min Levetid er bortfaren, og bortflyttet fra mig." Hvor vidt forskjelligt dog dette er fra de nærdøende Menneskers Tanker. De tro for vist at de skulle gaa hen og se Herren naar de dø, men han siger: jeg skal ikke se Herren. De mene at de kunne skue ned paa sine Venner og Slægtninge efter Døden, men Ezekias siger: jeg skal ikke skue Menneskene ydermere. De tænke at Livet først ret begynder ved Døden, men han, at da er Levetiden forbi. Han vidste at Livet da maatte ophøre, baade for Aand og Sjæl og Legeme. Se Vers 16-19. "Herre! ved disse Ting maa de leve, og min Aands Liv er ved dem alle. . . . Men du har hjærlig annammet min Sjæl fra Fordærbelsens Hule. Thi Graven kan ikke takke dig, Døden kan ikke love dig; de som nedfare i Hulen, kan ej vente paa din Sandhed. Den som lever, ja den som leber, han skal takke dig som jeg gjør i Dag." Saaledes er det og vidnet om Abraham og Jakob at deres Kundskab er forgangen. "Du er dog vor Fader, thi Abraham ved Intet af os, og Israel kender os ikke." Ef. 63: 16. Den hellige Skrift lærer tydelig nok, at Livet og Tanken forgaa i Døden.

Til Slutning af dette Stykke ville vi endnu kortelig undersøge tvende Begreber, nemlig

Død og Uforkrænkelighed.

Døden er af mange Kristne anset som en velkommen Gæst, som en Ven hvilken vi skulle længes efter og hilse med Glæde. Denne forkerte Anskuelse grunder sig paa deres

Ubidenhed om Dødens virkelige Natur. Døden er indkommen i Verden som en Straf for Synden, og er en Forbandelse. Dette harmonerer vel naar vi forstaa at Døden er en Afsluttelse af alt Liv, Virksomhed, Tanke og Handling. En Tilstand af Mørke, Stilhed, Forglemmelse og Udelæggelse. Og netop fordi Døden er en Tilstand af fuldkommen Ubevidsthed, er det at Skriften ikke tager denne Tilstand i Betragtning; men taler om dette Liv, og dernæst om Dommen og Opstandelsen, uden Hensyn til Døden, som om disse Ting fulgte ret efter hverandre. Dette er netop den samme Naade som vi bruge, naar vi fortælle et Menneskes Historie. Da tale vi i Almindelighed ikke noget om den Tid han sover. Saaledes hedder det i Ebr. 9: 27. "Det er Menneskene beskikket, eengang at dø, men derefter Dommen." Vi ved at Dommen bliver ikke holdt førend paa den store Dag. Men naar Mennesket sover hen i Døden, da ved han aldeles Intet før han vaagner op til Dommen. Om han end sover i tusinde Aar, og da opvækkes, saa er det for ham som den Dag igaar. Derfor hedder det, efter Døden er Dommen. Det er det næste som vi ved. Den Retfærdige opvaagner til at annamme Livsens Krone, og den Ugudelige til den evige Straf. Derfor er ogsaa Jesu Komme altid talt om, som om det var nær forhaanden. Og om vi end sov sex tusinde Aar, saa er dog et saadant Livsrum ikke saa meget i Forhold til Evigheden, som et Støvgran til det umaalelige Verdens-Rum, med sine utallige og mægtige Kloder.

Døden er en Fjende af Menneskeslægten, og den sidste Fjende som Kristus skal tilintetgjøre. "Den sidste Fjende, som tilintetgøres er Døden." 1 Kor. 15: 24.

Kafel græder over sine Børn; thi de ere ikke mere til. Saa sagde Herren: forhindre din Røst fra Graad, og dine Øjne fra Taarer; thi der er Løn for dit Arbejde, siger Herren, og de [Børnene] skal komme tilbage af Fjendens Land." Jer. 31: 15, 16. Dette Ord blev fuldbyrdet der Herodes lod ihjelslaa alle Drengbørn som vare i Bethlehem, og i alle dens Egne, fra to Aar og derunder. Math. 2: 16. Der disse Børn døde, da vare de ikke mere til. De gik til Fjendens, eller Dødens Land. Men Jesus vil oprejse dem paa den hyderste Dag. "Lader de smaa Børn komme til mig og

forhindrer dem ikke; thi Guds Rige hører saadanne til." Mark. 10: 14. "Men dette er Faderens Vilje, som mig udsendte, at jeg skal Intet miste af alt det, som han har givet mig; men jeg skal oprejse det paa den hyderste Dag." Joh. 6: 39. Graben er vort fælleds Hus. Dødens Land er vor Bopæl. Men Jesus er vort Haab, han vil udfri os af Fjendens Land paa den hyderste Dag. Lader os da trøste hverandre med disse Ord.

Liv og Ufortrækkelighed er ikke aabenbaret igjennem hendes Fabler, men Jesus har aabenbaret det evige Liv for os. "Men nu er kundgjort ved vor Frelser's Jesu Kristi herlige Aabenbarelse, som tilintetgjorde [overbandt] Døden, og bragte Liv og Ufortrækkelighed for Lyset ved Evangelium." 2 Tim. 1: 10. Læren om Sjælens Udødelighed er ikke bragt for Lyset ved Evangelium. Den eksisterede blandt Hedningerne længe før Jesus kom til Verden. Den harmonerer ikke med Evangeliet's Lære om Ufortrækkelighed. Derfor er den en falsk Udødelighedslære. Den har sin Oprindelse fra Slangen i Edens Have, som forsøgte at gøre Guds Ord til Løgn. "I skal ikke dø Døden." 1 Mos. 3: 4. Siden finde vi den samme Lærdom blandt Ægypterne, Grækerne, og Romerne. De troede ikke paa Opstandelsen og kjendte intet til Evangeliet, men mente i Almindelighed at Sjælen var et Væsen som ikke kunde dø. Den gik til Olympus til Jupiter, eller Underverdenen til Pluto. Deres gamle Skrifter ere fulde af saadanne Fabler og Spøgelsehistorier. Vore gamle Forfædre havde lignende Anskuelser. Ddin var deres Gud, tilligemed Thor, Tyr og mange andre. Dersom de vare tappre i Krigen da gik deres udødelige Sjæl strax efter Døden til Valhalla, til Guderne. Der skulde de slaaes hver Dag, spise Flest, og drikke Mjød af Guldhorn som Valtyrierne (Tomfruer) rakte dem. Maa ske det er en Del af denne gamle Aand, som endnu er i vore kjære Landsmænd, og gjør dem saa nidkjære til at forsvare Sjælens Udødelighed. Vi behøve visstelig ikke Evangelium til at lære os saadanne Fabler. Men Jesus viser hen til Herrens den store og forfærdelige Dag, paa hvilken Doms-Vasunen skal lyde, og Herren vil stjenke Udødelighed til alle dem som forvente hans herlige Aabenbarelse. Ebr. 9: 28. "Thi Vasunen

skal lyde, og de Døde skulle opstaa uforkrænelige." 1 Kor. 15 : 52.

Udødelighed er en Egenkab som Gud alene er i uafhængig Besiddelse af. "Den evige Konge, den uforkrænelige, usynlige, den alene vise Gud [Faderen]." 1 Tim. 1 : 17. "Han som alene har Udødelighed, som bor i et Lys, til hvilket Ingen kan komme, hvem intet Menneske har seet, ikke heller kan se; ham være Ære og evig Magt! Amen." Kap. 6 : 16. Faderen har givet evigt Liv eller Uforkrænelighed til Sønnen, og han kan give det til hvem han vil. "Ligesom den levende Fader udsendte mig, og jeg lever ved Faderen; ligesaa skal og den, som mig æder [tror paa mig] leve ved mig." Joh. 6 : 57. "Fader! Timen er kommen; herliggjør din Søn, at og din Søn kan herliggjøre dig. Ligesom du har givet ham Magt over alt Kjød, paa det at han maa give alle dem, som du har givet ham, et evigt Liv." Joh. 17 1, 2.

Denne herlige Gave, Uforkrænelighed, kan beholdes af hvem som vil, paa de Betingelser som ere nedslagne i Skriften. "De største og dyrebare Forjættelser ere os skienkede, paa det at I ved disse skulle blive delagtige i den guddommelige Natur, naar I fly den Fordærbelse, som formedelst Begjærlighed er i Verden." 2 Pet. 1 4. Udødelighed er den guddommelige Natur, og Gud har forjættet os at vi kunne blive delagtige deri. Vi ere altsaa ikke nu delagtige deri. For at dette kan ske maa vi først fly den Fordærbelse, Synden, som er i Verden, og ved Guds Aands Hjælp anvende al Flid i Gudfrygtigheds Øvelse. "Thi saaledes skal rigeligen gives eder Indgang i vor Herres og Frelseres, Jesu Kristi evige Rige." Vers 11.

"Thi han skal betale Enhver efter sine Gjeringer: dem som ved Standhaftighed i god Gjerning søge Ære og Hæder og Uforkrænelighed, skal han give et evigt Liv." Rom. 2 : 6, 7. Vi behøve ikke at søge efter det som vi alt ere i Besiddelse af, dersom Uforkrænelighed var en Egenkab eller et Væsen, som alt boede i os da kunde vi ikke søge den. Men hverken vor Aand, Sjæl, eller Legeme ere udødelige. Vi ere usle, forkrænelige Støvets Drme. Selv den hovmodigste Farisæer, er dog kun Støv og Aske. Gud alene har Udødelighed. Han tilbyder denne herlige Gave til sine svage

Stabninger. Men de maa komme som Tiggere. Gud staar de Hoffærdige imod, men de Odmhyge giver han Raade. Til hver som vil aannamme denne store Guds Raade, og blive standhaftig i god Gjærning, vil han skjenke Udødelighed eller evigt Liv. Herren hjælpe dig kjære Læser, til at agte dette højere end al Verdens og Syndens Glæde. At udbælg Jesus for din Del, elste, tjene og lyde ham saa at du maa findes i ham, og frelses med alt Guds Folk paa den store Dag.

Syvende Kapitel.

Indbendinger besvarede.

Vi finde nogle Texter i Bibelen, hvilke af Mange benyttes som Indbendinger imod det som vi i det Foregaaende have beviist at være Bibelens tydelige Lærdom, nemlig: at der er intet Liv efter Døden uden i Opstandelsen. Disse Indbendinger komme ikke deraf at Skriften modsiger sig selv. Ved nøjere Undersøgelse finde vi at ingen af dem bogstabeligt lærer at Mennesket lever i Døden. Men Menneskene have draget en Slutning fra dem, som de have passet efter sine egne forudfattede Meninger og Theorier. Vore Slutninger og Udlæggelser kunne ikke være rette, dersom de stride imod det som Skriften bogstabeligt og i Almindelighed lærer. Vi ville nu undersøge disse Indbendinger, og forsøge at bevise at det er Menneskenes Anskuelse som ere fejl, men at Guds Ord, rettelig forstaaet, besidder den skønneste og fuldkomneste Harmoni.

Den Rige Mand og Lazarus.

Denne Lignelse findes i Luk. 16 : 19–31. Nogle paaftaa at det er ingen Lignelse. Vel, dersom det ikke er en Lignelse, saa er det en bogstabelig Historie. Lad os se om dette kan være muligt. Der var et rigt Menneske. Der var og en Fattig, ved Navn Lazarus. Den Fattige døde, og blev hen-

baaren af Engle i Abrahams Skjød. Hvem var det som døde?

Lazarus.

Hvem var det som Englene bar hen i Abrahams Skjød?

Den selvsamme Lazarus.

Maaske du mener at det var hans Sjæl. Men det staar ikke der. Der er ikke nævnt et Ord om Aand eller Sjæl i den hele Historie.

Men jeg slutter mig til, siger du, at det maa være hans Sjæl.

Hvordan kommer du til denne Slutning?

Det passer bedst efter mine gamle Ideer, thi jeg har altid troet at Mennesket har en udødelig Sjæl.

Retop, her ligger Hemmeligheden. Du drager Slutninger efter dine egne forudfattede Anskuelser. Lad os nu for et Øjeblik lægge disse tilside, og drage vore Slutninger alene fra det som staar skrevet.

Det var den samme Lazarus som døde der blev henbaaren i Abrahams Skjød. Hvad er Abrahams Skjød? En Del af Abraham. Hvor er Abrahams Skjød? Der hvor Abraham er.

Men Guds Ord viser ikke at Abraham, eller nogen Del af ham, er nogensinde gaaet til Himmelen.

Hvor er da Abraham?

“Dg Abraham opgav Aanden, og døde i en god Alderdom, gammel og mæt, og [Abraham] blev samlet til sine Folk. . . . Hans Søner begrove ham i den Hule, Macpela.” 1 Mos. 25 : 8, 9.

Hvem var Abrahams Folk?

“Eders Fædre boede fordem paa hln Side Floden, Thara, Abrahams Fæder, og Nachors Fæder; og de tjente andre Guder.” Jos. 24 : 2. Abrahams Fædre vare Afgudsdyrkere. De bleve alle samlede i Graven.

Den Rige døde ogsaa, og blev begravet.

Hvem blev begravet?

Den rige Mand. Dg der han opløstede sine Dine i Helvede, der han var i Pine, saa han Abraham langt borte, og Lazarus i hans Skjød.

Hvem var det som opløstede sine Dine og saa Abraham og Lazarus?

Den ſelvsamme rige Mand, ſom blev begravet. Maafte du mente det var hans Sjæl, men der ſtaar ikke ſaa. Der tales udtrykkelig om Legemet. Der er talt om Hjne og Tunge og Finger og Ild og Vand, hvilket alt henhører til Legemet og legemlige Ting. Derſom alt dette ſtal forſtaaes bogſtabeligt, ſaa kunne de Ugudelige og Aetsfærdige ſe, høre og tale med hberandre efter Døden, og de Ugudeliges Forbandeſer og Jammerraab blande ſig med de Saliges Friſt.

Det hele er en Lignelſe. I Kap. 15: 3, læſe vi: "Men han talede denne Lignelſe til dem." Derefter ere flere Lignelſer fortalte, men det er juſt ikke nævnt ved hber af dem at de vare Lignelſer. Se Verſ 8 og 11. Ligeſaa Kap. 16: 1. "Der var et rigt Menneske ſom havde en Huſholder." Saaledes beghynder og forncævnte Lignelſe. "Men der var et rigt Menneske."

Lignelſer ophlyſe viſſe Lærefætninger, men det er ikke enhver Ting ſom fortælles der juſt paſſer til Lærefætningen. De ere ſaaledes ſammenføjede at de danne en Hiſtorie, og ofte ere enkelte Dele deraf brugt blot for at ſammenføje Hiſtorien. F. Ex. i Lignelſen om det fortabte Gaar hedder det, at naar Hyrden har funden det, lægger han det med Glæde paa ſine Skuldre. Kristus ſøger ogſaa Syndere, men han holder dem juſt ikke faſt paa ſine Skuldre ſom Lam, ſaa at de ikke kunde ſpringe bort fra ham, om ogſaa de vilde.

Denne Lignelſe blev fremsat for at ophlyſe Daarligheden af Vengegjerrighed, hvilken Farisæerne beſad i ſaa ſtor en Grad. De Døde ere fremſtillede talende i *hades*, Graben, ikke for at viſe at de Døde der ere levende, hvilket vilde ſtride ganſke imod det øvrige Guds Ord; men for at viſe hvad de vilde ſige om de kunde tale. Saaledes ere og paa andre Steder i Skriften de livløſe Ting og døde Folk fremſtillede talende. Det er ſo udtrykkelig ſkreven om Abraham at han Intet ved af os. "Abraham ved Intet af os, og Iſrael kjender os ikke." Ef. 63: 16. Og at han døde i Troen uden at have opnaaet Forſættelſerne. Ebr. 11: 13. Og jeg har beviſt klarlig at *hades* er Graben. Men der er vel ingen af mine Læſere ſom tro at den rige Mand og Abraham talte ſammen i Graben. Af det 30te og 31te Verſ viſes det tydelig at de vare døde i Graben, derſom Noget endnu ſkulde tbivle derom. "Men derſom nogen af de Døde gik til

dem, da ombendte de sig. Men han sagde til ham: høre de ikke Moses og Profeterne, skulle de ikke heller tro om Nogen opstod fra de Døde." Disse Personer vare alle døde, og Lazarus kunde ikke komme til de Levende uden en Opstandelse. I Opstandelsen kommer Menneskene ikke ned fra Himmelen, eller ud af et levende Helvede, men de komme op af Graven. Saaledes bliver selv denne Lignelse et kraftigt Vidnessbyrd om at der er intet Liv uden Opstandelsen.

Lignende Steder findes hos Es. 14: 4-18. Her tales om Kongen af Babels Fald og Begravelse. Der fortælles at Fyrretræerne glæde sig og Cedarne tale. De døde Konger tale til ham nede i *sheol* eller Graven. "Du er og bleven svag som vi, du er bleven os lig." Men i det 18de Vers siges der at de ligge med Herre begravne hver i sit Hus.

Es. 31: 2, 14-18. Her fortælles om Farao at han er hengivet i Døden at komme under Jorden. "Paa den Tid der han for ned i Graven, gjorde jeg at man sørgede." Her fortælles flere Gange at de fore ned i Graven, *sheol* eller Helvede. Og at dette var under Jorden. Videre, at de andre Døde bleve trøstede nede i Jorden og talede til Farao.

Es. 32: 18-31. Læs den hele Lignelse om Ægypternes Mangfoldighed, hvorledes de nedføre i Gulen, hen under Jorden, og ligge midt iblandt de Ihjelslagne ved Sværd. Om Farao hedder det: "Og alle de Stærke iblandt de Vældige skal tale til ham midt af Graven." Saaledes talte og Abraham til den rige Mand. Ingen kan negte at *hades* hvor Abraham var, og *sheol*, hvor Farao og alle disse Ihjelslagne vare, er een og samme Plads. Og at det virkelig er Graven kan man ikke misforstaa naar man læser Vers 27. 'Og skulle de ikke ligge hos de Vældige som ere faldne af dem som have Forhud? som nedfor til Graven [*sheol*], med deres Krigstøj, og lagde deres Sværde under deres Hoveder.' Og ligesom det er sagt om den rige Mand at han saa Abraham, saaledes er det og her sagt: "Dem skal Farao se, og skal trøstes, tillige med al sin Mangfoldighed, som ere de Ihjelslagne ved Sværd."

Derfor du endnu, kjære Læser, tror at de Døde kunne se og tale nede i Graven, saa er det din Overbevisning. Men jeg haaber at du vil i al Kjærlighed og Sagtmodighed over-

veje disse Ting, og ved Guds Naade lære at tro den Sandhed; at uden Jesus og Opstandelsen er der intet Liv efter Døden.

Nøveren paa Korset.

“Dg han [een af Misbæderne som vare korsfæstede med Jesum] sagde til Jesum; Herre, kom mig ihu, naar du kommer i dit Rige! Dg Jesus sagde til ham: sandelig siger jeg dig, i Dag skal du være med mig i Paradis.” Luk. 23: 42, 43. Herfra drages den Slutning, at Nøverens udbødelige Sjæl gik med Jesus til Himmelen den samme Dag.

Det er mærkeligt nok, at paa dette Sted er der ikke talt et Ord om Sjæl eller Aand, hvilke Udtryk dog ellers forefindes saa hyppigt i Skriften. Jesus siger ikke: i Dag skal din Sjæl være med mig i Paradis; men: du skal være med mig i Paradis. Paradis er i Himmelen. Ab. 2: 7. “Den som fejrer, ham vil jeg give at æde af Livsens Træ, som er midt i Guds Paradis.” Dg i Ab. 22: 2, se vi at Livsens Træ er i det nye Jerusalem i Himmelen. “Midt i Stadens Gade og paa begge Sider af Floden voxte Livsens Træ.” Ligeledes i 2 Kor. 12: 2, 4, lære vi, at Paradis er i den tredje Himmel. Men Himmelen er hvor Gud bor. Vi skal nu se at Jesus gik ikke til Paradis den Dag han døde. Tre Dage derefter, da han stod op af Graben, siger han til Maria: “Rør ikke ved mig; thi jeg er endnu ikke opfaren til min Fader.” Joh. 20: 17. Men dersom Jesus selv ikke gik til Paradis den Dag, saa kunde Nøveren ikke heller være med ham der.

Du spørger, hvad betyder da fornævnte Text. Kommaer ere indsatte af Mennesker længe efter at Bibelen blev skreven. Dg somme græske Kopier have Kommaet efter “i Dag.” Naar vi sætte Kommaet efter “i Dag” vilde det lyde saaledes: Sandelig siger jeg dig i Dag, du skal være med mig i Paradis.

De tre Ord, “du skal være,” ere oversatte fra eet Ord i Grundsproget, saa at den Orden i hvilken de staa kan ikke komme i Betragtning.

Paa denne Naade vidner denne Text at Nøveren skulde være med Jesus naar han kommer i sit Rige. Det er i Op-

standelsen, paa den hderste Dag. Saaledes harmonerer dette Skriftsted vel med det øbrige Guds Ord. Lignende Steder findes i 5 Mos. 27 : 4. "Naar I gaa over Jordanen da skal I oprejse disse Stene, om hvilke jeg befaler eder i Dag." "Thi jeg byder dig i Dag, at elske Herren din Gud." Kap. 30 : 16. Dersom du slyttede Kommaet foran "i Dag," saa fik det en fejl Betydning. De skulde ikke alene elske Herren den Dag; men det var den Dag han talte til dem. Ligeledes Vers 18: "Da forkynder jeg eder i Dag at I skal aldeles omkomme."

Røveren bad Jesus: kom mig ihu, naar du kommer i dit Rige. Jesus er endnu ikke kommen i sit Rige. Han skal nemlig regjere paa sin Faders, Davids Trone. Luk. 1 : 32. Jesus regjerer nu med sin Fader paa hans Trone. Mat. 3 : 21. Men naar Tiden kommer at Verdens Riger skulle regjeres af Guds Salvede (Mat. 11 15,) da vil han og ihu-komme Røveren.

Jesu Vidnesbyrd: "Sandelig siger jeg dig i Dag," har heller ikke liden Betydning under de Omstændigheder, ved hvilke det blev ytret. I Dag hænger jeg her paa Korset. Mine Disciple have forladt mig. Hele Verden er imod mig. Det ser ud som om Gud havde forladt mig, og mine Løfter vare intet værdt. Men selv paa denne Dag er jeg dog Guds eenbaarne Søn, og jeg har Magt til at give alle dem, som tro paa mig, et evigt Liv. Derfor vær frimodig. Du skal visseelig faa en Plads med mig i Guds Rige.

Spaakvinden i Endor.

Der Filisterne droge op mod Israel til Krig og lejrede sig i Sunem, var Saul med Israels Lejr i Gilboa. Han blev saare forfærdet da han saa deres Lejr og adspurgte Herren. "Men Herren svarede ham Intet, hverken ved Drømme, eller ved Urim, eller ved Profeterne." 1 Sam. 28. Da gik han til Spaakvinden i Endor, og sagde: "Kjære, spaa mig ved Spaadoms Aand, og lad mig den komme op som jeg siger dig." Det var en Aand, som Saul forlangte at der skulde komme op. Kvinden spørger: hvem skal jeg da lade dig komme op? Saul svarer: lad mig Samuel komme op. Derefter hedder det at Kvinden saa Samuel. Og da hun

mærkede at det var Saul, som laa paa Jorden frygtede hun saare. Kongen siger: frygt ikke, men hvad saa du? Kvin- den svarer: jeg saa Guder opstigende af Jorden. Hvordan er hans Stikkelse? Der kommer en gammel Mand op, og han er klædt i en Kappe. Da fornam Saul at det var Sa- muel, og han bøjede sit Ansigt til Jorden. Derefter er Sa- muel fremstillet talende til Saul. Blandt andre Ting siger han: du og dine Søner skal være med mig i Morgen.

Heraf slutter man nu at det kunde ikke være Samuels Le- geme, derfor maa det være hans udødelige Mand. Følgelig er der en Del af Mennesket som ikke kan dø.

Læg Mærke til hvor denne Mand kom fra, og hvordan den saa ud. Den kom ikke ned fra Himmelen, eller ud af Hel- vede. Men der siges fem Gange at den kom op, og een Gang at den steg op af Jorden. Dersom det var Samuels Mand eller Sjæl, saa vilde dette bevise at Sjælen er i Jorden eller Graven. Videre at Sjælen ligner en gammel Mand, og er iført en Kappe. Tror du at en udødelig Sjæl har et rynket Ansigt og er iført Klæder?

Men siger du at det var Samuels Legeme, saa er dette ligesaa urimeligt. Samuel laa begravet i Ramah, og denne Stikkelse kom op af Jorden i Endor. Du kan ikke tro at Samuels Legeme spadserede igjennem Jorden indtil han kom til Endor, og der steg op af Jorden.

Siger du: dette skede ved Herrens Kraft, enten det saa var hans Sjæl eller Legeme, da svarer jeg, nej! Gud vilde ikke give sin Kraft til en Troldvinde. Han havde udtrykkel- lig forbudt saadanne Gjerninger, og fastsat Dødsstraf der- for. Dersom Herren da selv hjalp til at udrette det, saa blev han Syndens Tjener. Gud havde forladt Saul og vilde ikke svare ham hverken ved Tromme, eller Urim, eller Profeterne. Derfor var det heller ikke ved Guds Kraft at Saul beholdt dette Svar. Og denne Sauls Gjerning var en Årsag til hans Død. "Saa døde Saul i sin Forgrib- else, som han havde forgrebet sig med imod Herren, saa og, at han havde søgt Spaakvinden." 1 Kron. 10: 13.

Det er ogsaa afgjort at Djævelen ikke har Magt til at bringe en Engel ned af Himmelen, ligesaa lidt som han kan oprejse et Menneske af Graven. Djævelen har ofte Magt til at slaa ihjel, men han kan ikke gjøre levende.

Hvad var da det som her foregik?

Det var hvad man kalder at mane, hvilket sker ved Djævelens Foranstaltning, og bestaar i Bedrageri og Djenforblindelse. Saul saa ingen Ting, men hørte blot en Røst. Alt hvad Saul hørte, og Kvinden saa, var en ond Aand eller Engel, som efterlignede Samuel, og maaske paatog sig hans Stikkelse, som han havde medens han levede.

Saadant Djævelsværk er atter bleven meget almindeligt i vore Tider under Navn af Spiritisme. Disse Løgnens Aander tale nogen Sandhed og nogen Løgn, hvilket og var Tilfældet her. Det Ord: "du skal være med mig i Morgen," blev ikke opfyldt. Det kan ikke bevises at Saul døde den næste Dag. Dersom Samuel var i Himmelen, saa ved du at Saul var ugudelig og kunde ikke komme der. Men dersom Samuel var i Graven, saa var det lige saa falskt; thi Saul blev ikke begravet før en Tid efter sin Død. Hans Hoved blev afhugget og baaret omkring i Filisternes Land, og hans Krop ophængt paa Muren i Bethsan. 1 Sam. 31.

1 Kong. 17 : 21, 22.

"Saa udstrakte han sig over Barnet tre Gange, og raabte til Herren, og sagde, Herre min Gud! Kjære, lad dette Barns Sjæl komme inden i ham igjen! Og Herren hørte Elias Røst, og Barnets Sjæl kom inden i ham igjen, og han blev levende."

Her fortælles ikke at Barnets Sjæl var et særskilt Væsen, som var levende efter at det forlod Barnet. Jeg har alt vist, at en levende Sjæl betegner Liv. ("Alle Dyr paa Jorden, i hvilke er en levende Sjæl." 1 Mos. 1 30.) Livet kom igjen og Barnet blev atter levende.

Forflarelsen.

Jesús fortalte sine Disciple at der vare nogle af dem, som ikke skulde dø, førend de saa Menneskets Søn komme i sit Rige. Sex Dage derefter tog han Jakob, Peder og Johannes med sig op paa et Bjerg. "Og han blev forvandlet for dem, og hans Ansigt skinnede som Solen, men hans Klæder bleve hvide som Lys. Og se Moses og Elias bleve sete af dem, og talte med ham. Da svarede Peder, og sagde til

Jesum: Herre! her er os godt at være; vil du, da ville vi gjøre tre Boliger her, dig een, og Moses een, og Elias een. Der han endnu talede, se da obersthyggede ham en klar Sky, og se, en Røst kom af Skyen, som sagde: denne er min Søn den Elskelige, i hvilken jeg har Velbehag! hører ham!" Math. 17: 1-5.

Elias smagte ikke Døden, men blev optagen levende til Himmelen. 2 Kong. 2 11.

Moses døde og blev begravet. Da vi finde ham her paa Bjergene, saa er det vist at Herren havde oprejst ham af Graven; thi ellers kunde han ikke være der. Der staar ikke at det var hans Sjæl, men det var Moses selv som var der, ligesaa virkelig som Jesus, Elias og Disciplene.

I Juda Brev, Vers 9, tales uden Tvivl om Mose Opstandelse. Michael tvistede med Djævelen om Mose Legeme. Michael er Guds Folks Fyrste, Jesus. Dan. 12 1; 10 13, 20; 9: 25; Ab. 12: 7. Han er kaldt Oberengel fordi han er Fyrste over Englene. Jesus er Livgiveren og vilde oprejse Moses, men Djævelen stred derimod. Som Jesus altid har bundet Sejer over Djævelen, saaledes sejrede han og her. Ligesom nu Elias er en Undtagelse fra den almindelige Regel, at alle dø; saaledes blev Moses udfriet af Gravens Bold, til et Vidnesbyrd om Opstandelsen.

Her hvilede Herrens Herlighed over en liden Blet af Jordan, og Jesus, Kongen i Guds Rige, blev forherliget. Elias var en Repræsentant for dem, som leve indtil Jesus kommer, og Moses for dem, som opstaa af Gravene. Her var altsaa en liden Fremstilling af Guds Rige. Og medens Herrens Herlighed hvilede over dem, kom Faderens Røst af Skyen, til et Vidnesbyrd om Virkeligheden af disse Ting.

Denne Tildragelse blev siden et mægtigt Vidnesbyrd til Guds Ords Stadfæstelse. Beden taler herom i sit andet Brev 1 16-19. "Vi have selv været Djenvidner til hans [Jesus] Majestæt. Thi han fik Hæder og Ære af Gud Fader, idet en saadan Røst skede til ham fra den majestætiske Herlighed denne er min Søn, den Elskelige, i hvem jeg har Velbehag. Og vi hørte denne Røst komme fra Himmelen, der vi vare med ham paa det hellige Bjerg. Og vi have det profetiske Ord mere stadfæstet; og I gjøre vel naar I give Afgt derpaa, som paa et Lys der skinner paa et mørkt Sted,

indtil Dagen fremstraaler og Morgenstjernen obrinder i eders Hjerter." Dette vedbliver endnu som et herligt Vidnesbyrd for os indtil den evige, lyse Dag fremstraaler for vore ventende Blifke.

Gud er de Levendes Gud.

Math. 22 23-32. Paa den samme Dag traadte Sadducæerne til ham, som sige, at der er ikke Opstandelse. De fortælle om en Kvinde, som havde haft syv Mænd, den ene efter den anden, og de vare alle døde. Derefter spørge de: Hvis Hustru af disse syv skal hun da være i Opstandelsen? Jesus svarer: "I Opstandelsen skulle de hverken tage tilægte, eller gives tilægte, men de ere ligesom Guds Engle i Himmelen. Men have I ikke læst om de Dødes Opstandelse, det eder er sagt af Gud, som siger: Jeg er Abrahams Gud, og Isaaks Gud, og Jakobs Gud. Men Gud er ikke de Dødes Gud, men de Levendes."

Den Gjenstand som Sadducæerne her droge i Tvivl, og vor Frelser beviste, var ikke, om Mennesket har en udødelig Sjæl. Dette er aldeles ikke benæbnt i den hele Samtale. Derfor er det saare ubilligt for os at drage en saadan Slutning derfra. Det var alene Opstandelsen hvorom Samtalen drejede sig. Og dersom det Skriftsted, som Frelseren anførte, og den Slutning, som han drog derfra: Gud er ikke de Dødes Gud, men de Levendes, beviser at Mennesket har en udødelig Sjæl, saa beviser det aldeles ikke Opstandelsen. Thi dersom Abraham nu levede hos Gud, saa var han jo allerede levende, og Gud var hans Gud, altsaa behøvedes der ingen Opstandelse. En saadan Bevisførelse vilde Sadducæerne vist have leet ret hjertelig ad. Men dersom Abraham nu er død, og Gud dog kalder sig Abrahams Gud, saa maa Herren, for at være sanddru, oprejse Abraham fra de Døde. Derfor er det og skrevet: "For Gud, paa hvem han [Abraham] troede, som levendegjør de Døde, og kalder de Ting der ikke ere, som om de vare." Rom. 4: 17. Saaledes siger og Frelseren selv, at fornævnte Skriftsteder talt af Gud "om de Dødes Opstandelse."

Rom. 8 : 38.

“Thi jeg er vis paa, at hverken Død, ej heller Liv, ej heller Engle, . . . ej heller nogen anden Skabning skal kunne stille os fra Guds Kjærlighed i Kristo Jesu, vor Herre.”

Gud elsker sine Børn. Om de end dø skulde de dog leve. Gud har givet sin egen Søn til Pant paa at han vil forløse dem af Gravens Vold. “Alt, hvad min Fader giver mig, skal komme til mig . . . Men jeg skal opreise det paa den yderste Dag.” Joh 6 : 37, 39.

1 Kor. 5 : 5.

“At oberantvorde Satan en Saadan til Kjødets Fordærvelse, at Aanden maa frelses paa den Herres Jesu Dag.”

Dette kan ikke bevise at Aanden lever efter Døden for Jesu Tilkommelse, thi der vises hen til Jesu Dag, eller den yderste Dag. Se Fil. 1 : 6, 10 ; 2 Tim. 4 : 8.

Her tales om at udelukke et Medlem, som har syndet, af Menigheden. Muligvis han kunde se sin egen Fordærvelse og ombende sig, og saaledes blive frelst paa Dommens Dag. “Herren gibe, at han [Onesiforus] maa finde Barmhjerlighed hos Herren paa hin Dag.” 2 Tim. 1 : 18.

Kjødets betegner de onde Lyster. “De som høre Kristus til have forsfæstet Kjødets med Lysterne og Begjeringerne.” Gal. 5 : 24. Aanden betegner det aandelige Liv. “Der som vi leve i Aanden, da lader os og gaa frem i Aanden.” Gal. 5 : 25. Dersom en Saadan, som denne Text omtaler, kunde overvinde de onde Lyster og forsfæste dem, saa kunde han atter blive en ny Skabning i Kristo Jesu, og blive frelst paa den Herres Jesu Dag.

2 Kor. 4 : 16.

“Derfor blive vi ikke trætte ; men om endog vort udvortes Menneske gaar tilgrunde, fornys dog det indvortes Dag fra Dag.”

Det indvortes Menneske er, at Kristus bor formedelst Troen i Hjertet. Ef. 3 : 16, 17. Det er det samme som “det nye Menneske, som er skabt efter Gud i Sandhedens Retfærdighed og Hellighed.” Og det modsatte af det gamle

Menneske, "som fordærves ved bedragelige Lyster." Ef. 4: 22, 24. At afføre det gamle Menneske er, at aflægge Brede, Ondskab, o. s. v. At iføre det nye Menneske er, at iføre sig Barmhertighed, Godhed, Ydmyghed, o. s. v. Kol. 3: 8-12.

Det indbortes Menneske er, "Kristus i eder det Hellighedens [Eng: Herlighedens] Haab." Kol. 1: 27. Det var dette Haab om evig Herlighed som opholdt Paulus i sin Trængsel, og i hvilket han glædede sig mer og mer fra Dag til Dag. "Thi vor Trængsel, som er stiftet og let, bringer os en evig og over al Maade vigtig Herlighed." 2 Kor. 4: 17. Om da end hans Legeme tilsidst maatte bukke under for de mange Trængsler og Besværligheder, saa var han dog vis paa at hans Liv var skjult med Kristus i Gud.

"Naar Kristus, vort Liv, aabenbares, da skulle ogsaa I aabenbares med ham i Herlighed." Kol. 3: 3, 4.

2 Kor. 5: 8.

"Dog ere vi frimodige, og have meget mere Behag i at vandre bort fra Legemet, og være hjemme hos Herren."

Her tales hverken om Sjæl eller Aand, men om Paulus selv, at han havde Lyst til at være hjemme hos Herren. Der siges ej heller at han tænkte at komme hjem øjeblikkelig efter at være gaaet bort fra Legemet. Om der var eet, eller hundrede Aar imellem disse tvende Ting, fortælles der ikke. Vi have alt forud vist at Tiden imellem Døden og Dommen er ikke i Almindelighed taget i Betragtning i den hellige Skrift, efter som det er en ubevidst Tilstand. "Det er Menneskene beskikket engang at dø, men derefter Dommen." Ebr. 9: 27. Det næste Paulus vilde vide efter Døden, var Opstandelsen og Dommen. Og dette viser han selv hen til i fornævnte Kapitel.

Ingen kan negte at Paulus forstod selv bedst hvornaar han tænkte at komme hjem til Herren. Men i det 10de Vers siger han bestemt at han saa hen til Dommens Dag. "Thi os bør alle at aabenbares for Kristi Domstol, paa det at Enhver kan faa efter det som er skeet ved Legemet, efter det som han har gjort, enten Godt eller Ondt."

Saaledes vidner han og i 2 Tim. 4: 7, 8, at han forvarede sin Krone paa Jesu Aabenbarelses Dag, efter at han

hadde fuldendt Løbet. Her siges heller Intet om Mellemtiden. "Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet, bevaret Troen. I Øvrigt er Retfærdigheds Krone henlagt til mig, hvilken Herren den retfærdige Dommer skal give mig paa hin Dag; dog ikke alene mig, men ogsaa alle dem som have elsket hans herlige Aabenbarelse."

Vi ville nu videre undersøge hvad Paulus taler om i de Vers som gaa forud for vor Lert. "Thi vi vide, at dersom vor Syttes jordiske Hus nedbrydes, saa have vi en Bygning af Gud, et Hus, som ikke er gjort med Hænder, evigt i Himlene."

Det Hus, eller den Stad, som Gud har bygget, som er i Himlene, er det nye Jerusalem. Koh. 14 : 2; Ebr. 11 : 10. "Thi han forventede den Stad som har Grundbold, hvis Bygmester og Forarbejder er Gud." Ab. 21 : 2.

Det jordiske Hus, (denne Verden eller dødelige Tilstand) er sat i Mod sætning til det himmelske Hus. "Verden forgaar, og dens Lyst; men hvo som gjør Guds Vilje, bliver til evig Tid." 1 Joh. 2 : 17.

"Thi og i dette sulke vi, idet vi længes efter at blive overklædt med vor himmelske Holig, dog saa at vi og skulle findes ifklædt, ikke nøgne. Thi saalænge vi ere i denne Sytte sulke vi og under Byrden, efterdi vi ikke vilde aflædes, men overklædes, saa at det Dødelige kunde blive opslugt af Livet." Paulus ønskede ikke at findes nøgen, men ifklædt. Dersom Sjælen levede efter at den gik ud af Legemet, som et særskilt Væsen, da blev den jo funden nogen. Den kunde ikke erholde det herliggjorte Legeme før Opstandelsen. Den var altsaa aflædt. Men dette ønskede Paulus slet ikke. Han vilde ikke aflædes, men overklædes.

Hvad forstod han ved at overklædes?

"At det Dødelige kunde blive opslugt af Livet." "Thi det bør dette Fortrænelige at isøres Uforfrænkighed, og dette Dødelige at isøres Udødelighed." 1 Kor. 15 : 53.

Hvornaar lærte Paulus at dette Dødelige bliver opslugt af Livet?

"Ved den sidste Basune; thi Basunen skal lyde, og de Døde skulle opstaa uforfrænelige." 1 Kor. 15 : 52.

Hvad var det som Paulus sukede under, og ønskede at blive frigjort fra?

“Jortrænelighedens Trældom. Thi vi vide at hele Skabningen tilsammen sukker, og er tilsammen i Smerte indtil nu. Ja ikke det alene, men ogsaa selv dem som have Mandens Førstegrøde, ogsaa vi sukke i os selv.” Rom. 8: 21–23.

Hvad mener han da naar han siger: “vi længe efter at blive overflødte med vor himmelske Volig?”

“Vi forvænte en sønlig Udkaarelse, vort Legemes Freløsning.” Rom. 8: 23.

Hvad forstod Paulus naar han siger, at han har Behag i at vandre bort fra Legemet, og være hjemme hos Herren?

“At aabenbares for Kristi Domstol, paa det at Enhver kan faa efter det som er steet ved Legemet.” 2 Kor. 5: 10.

“Vi som leve, som overblive til Herrens Tilkommelse, vi skulle ikke komme forud for de Hensøvede. Thi Herren selv skal komme ned af Himmelen med et Ansug, med Overengels Røst, og med Guds Vasune, og de Døde i Kristo skulle opstaa først: derefter skulle vi som leve, som overblive, rykkes tilligemed dem hen i Skyerne, til at møde Herren i Luften; og saaledes skulle vi altid være med Herren.” 1 Thess. 4: 15–17. Paulus forvæntede ikke at møde Herren før i Opstandelsen.

“Thi hvo er vort Haab, eller vor Glæde, eller Kronen paa vor Ros? Mon ikke ogsaa I for vor Herre Jesu Kristo i hans Tilkommelse?” 1 Thess. 2: 19. Han forvæntede ikke sin Glæde og Krone før Jesu Tilkommelse.

Dersom du kan svare bedre end Paulus selv, saa forsøg det. Men erindre: “Dersom Noget taler i Menigheden, han tale som Guds Ord.” 1 Pet. 4: 11.

2 Kor. 12: 2.

“Hvad heller han var i Legemet, ved jeg ikke, eller udenfor Legemet, ved jeg ikke, Gud ved det.”

Dette, siger man, beviser at der var en Del af Paulus som kunde være udenfor Legemet. Derfor maa Pauli Mand leve efter at han er død.

Ved du enten Paulus var i Legemet eller udenfor Legemet? Han vidste det ikke selv!

Men, siger du, det beviser dog at Paulus troede at det ar muligt at være udenfor Legemet.

Sandt, medens Mennesket lever. Men du tror da ikke at Paulus var død paa den Tid? Altsaa beviser dette jo slet Intet om de Dødes Tilstand.

Paulus skriver til Korinthierne: "Thi jeg som vel er fraværende med Legemet, men nærværende med Aanden.

. . . Idet I og min Aand forsamles." 1 Kor. 5 : 3, 4.

"Thi om jeg endog er fraværende med Legemet, saa er jeg dog hos eder i Aanden." Kol. 2 : 5. Alt dette beviser ikke at Aanden skiltes fra Legemet, og at Paulus døde mange Gange; men hans Sind, eller Tanker og Følelser, vare henvendte til Ting og Personer som vare fraværende.

I det 1ste Vers af 12te Kapitel læse vi: "Jeg vil komme til Syner og Aabenbarelser." Og 7de Vers: "At jeg ikke skal hovmode mig af de høje Aabenbarelser." 2det og 4de Vers: "Blev henrykt indtil den tredje Himmel. Blev henrykt ind i Paradis." Paulus blev altsaa henrykt, og havde Syner og Aabenbarelser.

Saaledes var og Peter i en Henrykkelse og havde et Syn. Ap. G. 10 : 10. Ligeledes blev Johannes henrykt, og havde Aabenbarelser og Syner. Ab. 1 10. Ved saadanne Syner bliver Sindet saa aldeles opfyldt af de Ting som sees i Aanden, at Mennesket mister al Bevidsthed om de legemlige nærværende Ting.

Fil. 1 : 23.

"Thi jeg staar tvivlsraadig imellem de tvende Ting, idet jeg har Lyst til at opløses og være med Kristo; thi det var saare meget bedre."

Paulus nævner flere Gange i dette Brev hvornaar han haabede at være med Kristus. "Han som begyndte en god Gjerning i eder, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi Dag." "Paa det I maa være rene og uden Anstød indtil Kristi Dag." Kap. 1 : 6, 10. "Idet I holde fast ved Livets Ord, mig til Ros paa Kristi Dag." Kap. 2 : 16.

Og ligesaa tydelig fortæller han os hvad hans Lyst og Længsel stod til. "Thi vort Borgerskab er i Himmelen, hvorfra vi og forvente Frelseren, den Herre Jesum Kristum, som skal forvandle vort Fornedrelses Legeme til at vorde ligebannet med hans Herligheds Legeme." "Om jeg dog kunde naa til de Dødes Opstandelse." Kap. 3 11, 20, 21.

Det er derfor vist at han her taler om Døden, og derefter om at være med Kristus i Opstandelsen, uden at tage noget Hensyn til Mellemtiden.

“Det at leve er mig Kristus, og at dø en Binding.” Vers 21. Det var en Binding for Kristi Sag enten Paulus levede eller døde. “Alt Kristus skal med al Frimodighed, som altid saa og nu, forherliges i mit Legeme, være sig ved Liv eller Død.” Vers 20. Af det 12te, 13de og 14de Vers sees klarlig at den Gjenstand som han omhandler er Evangeliets Fremme. Hvad mig er vederfaret, har mere tjent til Evangelii Fremme. De fleste af Brødrene i Herren fik Mod ved mine Vaand, og bleve desimere dristige til at tale Ordet uden Frygt.” Og naar man betænker de mange Besværligheder og store Lidelser som Paulus bestandig var underkastet, saa maa man indrømme at det ogsaa vilde være en Binding for Apostelen selv at erholde Hvile fra dem Alle indtil Opstandelsen. Saaledes bad Job i sin Smerte: “Gid du vilde gjemme mig i Graven, ja skjule mig indtil din Brede vendte om; gid du vilde sætte mig en beskiftet Tid, og da komme mig ihu igjen.” Job 14: 13.

Pauli største Interesse paa denne Jord, var Evangeliets Fremme. Men dersom han døde i et levende Haab, saa vidste han at han vilde være fri fra Fristelser og Plager, og vaagne op i den første Opstandelse, ved Jesu herlige Aabenbarelse, som ikke var langt borte. “Thi der er endnu kun en saare liden Stund, indtil den kommer der skal komme, og han skal ikke tøve.” Ebr. 10: 37.

Ebr. 12: 22-24.

“Men I ere komne til Zions Bjerg, og til den levende Guds Stad, til det himmelske Jerusalem, og til Englenes mange Tusinde; og til de Førstefødtes Forsamling og Menighed som er opskreven i Himlene, og til Gud, Alles Dommer, og til de fuldkommede Retsfærdigheds Aander, og til den nye Pags Midler, Jesum, og til Bestænkelsens Blod som taler bedre end Abels.”

Naar det hedder her: I ere komne til nævnte Ting, da kan dette umulig forstaaes at vi legemligen ere komne til det himmelske Jerusalem, eller til Gud. Det er alene i Troen at vi have alt dette. Formedelst Troen ere vi komne til Je-

fus, og til Englenes mange Tusinder. "Nu se vi ved et Spejl, i en mørk Dale; men da [naar det Fuldkomne kommer, og Jesus aabenbares], skulle vi se Ansigt til Ansigt." 1 Kor. 13: 12.

"De fuldkommede Retfærdigheds Aander," som her benævnes ere de Mennesker som ere optagne til Himmelen og iførte Uforfræntelighed. Der leve de med Jesus som en Førstegrøde af hans Lidelse og Død. Som et Pant paa det evige Liv, hvilket Jesus vil skjenke til alle sine, og som Repræsentanter for den utallige Skare som Jesus og Englene ville samle hjem paa Herrens den store Dag. Her er Enot Elias og Moyses. Her er og den Skare som opfor med Jesus ved hans Himmelfart. "Derfor siger Skriften: han [Jesus] opfor til det Høje, bortførte Fanger, og gav Mennesker Gaver." Ef. 4: 8. Graben er det Fængsel hvor Døden holder Menneskene indesluttede. Den er Kjendens Land. Men Jesus udfriede de fangne Hellige, og førte dem med sig i Triumf som en Sejerskrands om sin Tinding. "[Jesus] afvæbnede Fyrstendømmerne og Magterne og viste dem aabenbarligen til Skue der han førte dem i Triumf ved sig selv." Kol. 2: 15. "Hvilke han forud kjendte, dem har han og forud beskiftet, at borde dannede efter hans Søns Billede, paa det at han skal være den Førstefødte iblandt mange Brødre. Men hvilke han forud beskiftede, dem har han og herliggjort." Rom. 8: 29, 30.

"Du opfor i Højheden, du tog Fængselet fangen, du annammede Gaver at uddele iblandt Mennesker; og end de Gjenstridige fangede du at bo hos dig, o Herre Gud!" Sal. 68: 19. Mennesket er falden i Synden og er bleven gjenstridig, men Gud har aabnet Vej igjennem Jesum til Forligelse og Frelse. Disse Retfærdigheds Aander bleve udfriede af Døden for at de skulde leve hos Gud, og at Jesus kunde være den Førstefødte iblandt mange Brødre. Det er rimeligt at de vare de Hellige som omtales i Math. 27: 51-53. "Jorden skjalt, og Klipperne revnede, og Grabene oplødes, og mange af de hensovne Helliges Legemer opstode; og de gik ud af Grabene efter hans Opstandelse, og kom ind i den hellige Stad, og aabenbares for Mange." Det er ikke rimeligt at disse Hellige gik tilbage til Graben igjen, efter at de havde faaet en saa herlig Opstandelse.

At de kaldes Aander er ikke saa underlig, thi dette Udtryk er brugt oaaede om Engle og Mennesker." Ere de [Englene] ikke alle tjenende Aander." Ebr. 1 : 14. "Han gjør sine Engle til Aander." Sal. 104 : 4. "Tror ikke hver Aand, men prøver Aanderne." 1 Joh. 4 : 1. I den næste Linie kalder han dem Profeter. Jesus er ogsaa kaldt en Aand. "Den sidste Adam [er bleven] til en levendegjørende Aand." 1 Kor. 15 : 45. De fuldkommede Retfærdighedss Aander ere derfor herliggjorte Mennesker eller aandelige Legemer. "Der saaes et sandseligt Legeme, der opstaar et aandeligt Legeme. Der er et sandseligt Legeme og der er et aandeligt Legeme." 1 Kor. 15 : 44.

Her ville vi og fortelig berøre hvad der er sagt om Abraham i Joh. 8 : 56. "Abraham eders Fader frydede sig, at han skulde se min Dag, og han saa den og glædede sig." Vi have alt tilfulde bevist at Abraham er bevidstløs, dersom han ikke har erholdt en Opstandelse fra de Døde. "Abraham ved Intet af os." Ej. 63 : 16. "I Tro døde alle disse uden at have opnaaet Forjættelserne, men saa dem langt borte, og lode sig overbevise og hilse dem." Ebr. 11 : 13. Her er det afgjort hvorledes Abraham saa Kristi Dag. Han saa den i Troen, eller i Aanden, langt borte. Iblandt de Forjættelser som Gud gav til Abraham, var denne: "Udi din Eed skal alle Folk paa Jorden velsignes." 1 Mos. 22 : 18. Denne Eed er Kristus. Gal. 3 : 16. Abraham saa denne Forjættelse, og ikke alene saa den, men der staar at han hilse dem, eller glædede sig deri.

Ingen af de hensøvede Fædre saa Jesus personlig; thi det hedder: "Salige ere de Dine som se det I se. Thi jeg siger eder, at mange Profeter og Konger vilde seet det I se, og have det ikke seet, og hørt det I høre, og have det ikke hørt." Luk. 10 : 23, 24. Altså et stærkt Bevis for at hverken Profeter eller Konger kunne se eller høre saa længe de ere døde.

Jesus selv forstod ikke dette Vidnesbyrd saaledes, at Abraham var i Himmelen og saa ned paa ham. Thi da havde han forklaret det saaledes for Jøderne, der de modsagde hans Vidnesbyrd. Men han fortæller at han eksisterede førend Abraham, derfor kjendte han ham.

Dersom vi da ikke ville være kloge over det som er skrevet,

saar maa vi lade os belære af Skriften, og foretrække de hellige Skribenters egne Vidnesbyrd, for alle menneskelige Gissninger. De som vare oplyste af Guds Aand, forstode bedst Betydningen af det de selv skrev.

1 Pet. 3 : 19.

“Thi og Kristus led engang for Syndere, . . . han som vel led Døden efter Kjødets, men blev levendegjort efter Aanden, i hvilken han og gik bort og prædikede for Aanderne som vare i Forbaring, som fordem vare gjenstridige, der Guds Langmodighed ventede i Noæ Dage, da Arken byggedes, i hvilken saa, nemlig otte Sjæle bleve frelst i Vand.” 1 Pet. 3 : 19–21.

Saa denne Text have somme bygget den vildfarende Anskuelse, at Kristus gik til Helvede og prædikede for de Afdødes levende Sjæle.

Helvede, efter deres Begreber, betegner Opholdsstedet for diiske Sjæle. Den anden Troens Artikel i Luthers Katekismus siger, at Kristus nedfor til Helvede. At Kristus nedfor til Straffestedet for de Ugudelige er aldeles uskristmæssig. Der er ikke een Text i Bibelen som kan bevise det, eller siger saa. Kristus var hverken i Himmelen eller Helvede medens han var død, men han var i Graven. “Kristus døde for vore Synder efter Skrifterne; og han [Jesus] blev begravet.” 1 Kor. 15 3, 4. “Saa skal Menneskens Søn være tre Dage og tre Nætter i Jordens Skjød.” Math. 12 : 40. Jesus vidnede at han burde “slaaes ihjel, og opstaa tredje Dag.” Math. 16 : 21; 17 23; 20 : 18. “Han er ikke her [i Graven]; thi han er opstanden.” Math. 28 6. Jeg har alt bevist at *hades* er Graven.

Faderen var den som oprejste Jesus af Graven, fra de Døde, ved sin Almagts Kraft. “Ham [Jesus] oprejste Gud, der han havde løst Dødens Smerter.” Ap. Gj. 2 24. Fredens Gud, ved en evig Pags Blod førte op fra de Døde den store Faarenes Hyrde, vor Herre Jesus.” Ebr. 13 : 20. “Gud oprejste ham fra de Døde, og gav ham Herlighed, saa at eders Tro og Haab maa være til Gud.” 1 Pet. 1 : 21.

Jesus prædikede ikke for de Døde medens han var død. Saadanne Historier passe bedre for ubidende Katholiker, end

for dem som selv kunne læse Guds Ord. Og fornævnte Skriftsted lærer ej heller noget saadant.

Hvornaar vare Aanderne gjenstridige ?

I Noe Dage.

Hvornaar ventede Guds Langmodighed ?

I Noe Dage.

Hvad er det at prædike ?

At forkynde Frelse for Syndere igjennem Jesum. Dette er Betydningen af Ordet helt igjennem Skriften. " Prædik Ordet." 2 Tim. 4 : 2.

Hvornaar bliver der prædiker til Menneskene ?

Medens Guds Langmodighed varer. Naar den er forbi, da kan der ikke være mere Prædiken. Naar Jesus siger : gaar bort fra mig, I Forbandede, i den evige Tid, da er det ikke længer Prædiken, men Dommen. Guds Langmodighed ventede i Noe Dage, derfor blev der og prædiker i Noe Dage.

Her siges ikke at Jesus prædikede personlig, men i Aanden. Formedelst Guds Aand prædikede Jesus igjennem Noah. Derfor er og Noah kaldt Retfærdigheds Prædiker. 2 Pet. 2 : 5.

Vi have allerede seet at Mennesker saabel som Engle, undertiden kaldes Aander. De Aander som vare i Forvaring i Noe Dage, vare de Mennesker som levede paa hin Tid, før Syndfloden. Der siges at de vare i Forvaring. Det er, de bleve forvarede til Syndfloden ligesom den Jord der nu er opbevares ved det samme Ord til Tiden, bevarede til Dommens og de ugudelige Menneskers Fordærbelses Dag. 2 Pet. 3 : 7.

Noah, en levende Mand, prædikede til levende Mennesker, og advarede dem om Guds Straffedomme. Men den største Del forhærdede sit Hjerte, og tillukte sine Øren for Sandheden. Tilslidst ophørte Guds Langmodighed, og de som havde foragtet hans Advarsler maatte uheldig omkomme.

Kjære Læser, disse Dage ere som Noe Dage, maatte du ikke følge hines Exempel, men annamme Guds Ord medens det endnu hedder i Dag.

1 Pet. 4 : 6.

“ Thi derfor er og Evangelium forkyndt for de Døde, at de vel skulle dømmes for Mennesker i Kjød, men leve for Gud i Aand.”

Evangelium er forkyndt [forbigangen Tid] for dem som nu ere døde. Det blev forkyndt for dem medens de levede. Deres Medmennesker foragtede dem og kaldte dem Kjætlere, ja fordømte og dræbte dem. Saaledes bleve de dømt for Mennesker i Kjød. I det 5te Vers viser Paulus hen til at Kristus kommer for at dømme Levende og Døde. Da blive de Døde atter levende, og skulle dømmes tilligemed dem som leve ved hans Komme. Da skulle de, som have elsket Gud, leve for ham i Aand, om end Menneskene her have foragtet dem. Gud vil give dem et aandeligt og uforfrænkelt Legeme.

Ap. Gj. 23 : 8.

“ Sadducæerne sige at der er ikke Opstandelse, ejheller Engel, ejheller Aand; men Farisæerne antage begge Dele.”

Her er ikke talt om tre, men om to Dele. Farisæerne antage begge Dele. Hvilke tvende Dele er det at Farisæerne antage?

1. Opstandelsen. 2. At der ere Engle eller Aander, som tjene Menneskene.

Dette sees tydelig af det 9de Vers. “ Dersom en Aand eller en Engel [Englene ere Aander] har talet med ham, da lader os ikke stride mod Gud.”

Vi have nu set at alle disse Texter ere i fuldkommen Harmoni med den øvrige Del af den hellige Skrift. Lader os erindre at alt Guds Ord er lige guddommeligt; og dernæst videre undersøge Guds herlige Forjættelser om den tilkommende Verden, eller Liv efter Døden.

Oftende Kapitel.

Dommen og Opstandelsen.

Mennesket udgangen fra Staberens Haand var helligt, og istand til at leve uden Sorg og Død. Begavede med en fri Vilje vare de istand til at vælge mellem Godt og Ondt. De valgte det Onde og syndede imod Gud. Da kom Forbandelsen over dem, og Døden kom ind i Verden. Men Gud forbarmede sig over den faldne Slægt. Han gav sin Søn, den Enbaarne. Han lod ham smage Døden for os. Vor Straf blev lagt paa ham, at vi maatte finde Frelse. Jesus aabnede Gravens Porte for os ved sin bittere Lidelse og Død. Hans hellige Navn være derfor priset og højsøvet i al Ewigheid. Amen.

Kristus er Opstandelsen og Livet.

Derjom denne vigtige Begivenhed var overgivet i nogen Andens Hænder, da maatte vi vel frygte. Vor hele Salighed er afhængig af Opstandelsen. Men Dødens og Gravens Røgler ere givne til en mægtig Frelser. Ham er giben al Magt i Himmelen og paa Jorden. Og han er uendelig kjærlig og barmhjertig. Han forglemmer ikke een af de mindste Smaa som tro paa ham. De som søge ham ere altid nær til hans Hjerte. Han leder og føder dem som en Hyrde sine Faar. Og han giver dem det evige Liv.

"Jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som tror paa mig, om han end dør, skal han dog leve; og hver den som lever og tror paa mig, skal ikke dø evindeligen." Joh. 11: 25. Den som elsker Jesus, om han end maa dø før Jesus kommer, skal dog leve. Jesus vil oprejse ham, og give ham det evige Liv ved sin herlige Aabenbarrelse. Som Martha ogsaa beklænder: "Jeg ved at han skal opstaa i Opstandelsen, paa den hyderste Dag." Vers 24. Men den som lever indtil Kristus kommer og tror paa ham, skal ikke dø evindeligen.

Han skal forhandles i en Hast, i et Øjeblik, ved Basunens Lyd.

“Jeg [Jesus] er Vejen, og Sandheden, og Livet; der kommer Ingen til Faderen uden ved mig” Joh. 14: 6. I de foregaaende Vers var der talt om at gaa hjem til Gud, til Faderens Hus. Dette, siger Jesus, kan ikke ske uden ved ham. Hvorledes kan da dette ske ved Jesus? Naar vi an-
 nanne den Sandhed som han har givet os, og vandre paa den Vej, efter det Exempel som han har vist os, da er han Livet. Han vil komme igjen og tage Sine til sig. Vers 3. Han vil oprejse dem af Graven og føre dem hjem med den store Englestare. Han vil lede dem gjennem Portene af Jerler, og vandre med dem paa de gyldne Gader i det himmelske Jerusalem. Der groer Livsens Træ midt i Guds Paradis. Da kunne de nyde Himmelsens skjonnestes Frugter, og leve med Jesus i al Ewigheid. Amen. Mit Hjerte hæng Amen.

Det er paa den yderste Dag, Dommens eller Herrens Dag, at Jesus vil give Livet, formedelt Opstandelsen, til dem som ham elste. “Men dette er Faderens Vilje som mig udsendte, at jeg skal Intet miste af alt det som han har givet mig; men jeg skal oprejse det paa den yderste Dag. Thi det er hans Vilje som mig udsendte, at hver den som ser Sonnen, og tror paa ham, skal have et evigt Liv; og jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag. Ingen kan komme til mig uden Faderen som mig udsendte faar draget ham; og jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag. Hvo som æder mit Kjød, og drikker mit Blod, har et evigt Liv; og jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag.” Joh. 6 39, 40, 44, 54.

Opstandelsen er lært baade i det Gamle og Nye Testamente.

“Gid du vilde gemme mig i Graven, ja stjule mig, indtil din Brede vendte om; gid du vilde sætte mig en bestiftet Tid, og da komme mig ihu igjen! Naar en Mand dør, mon han skal leve igjen? da vilde jeg vente alle mine Strids-Dage, indtil min Omstiftelse kom. Da skulde du kalde, og jeg, jeg skulde svare dig; du skulde have

Lyst til dine Hænders Gjerning." Job 14: 13-15. Job talede om at sove i Graven, men han forstod vel at Herren vilde opvække de Døde, og dette var hans store og eneste Haab. "Thi jeg ved at min Frelser lever, og den sidste skal staa paa Støvet. Og naar de, efter min Gud, have afledet dette mit Kjød, da skal jeg dog beskue Gud af mit Kjød; hvilken jeg, jeg skal beskue for mig, og mine Døgne skal se, og ikke en Fremmed; omendstjondt mine Nyrrer ere fortærede i mit Skjød." Kap. 19: 25-27. Efter det Engelske hedder det: Min Frelser lever, og han skal staa paa Jorden paa den hyderste Dag.

"Jeg skal beskue dit Ansigt i Metfærdighed; jeg skal møttes naar jeg opbaagner efter din Vignelse." Sal. 17 15. "Gud skal forløse min Sjæl af Gravens Bold; thi han har antaget mig." 49: 16. „Du [Gud], som har ladet mig se mange Angester og Uhykker, gjør mig levende igjen, og hent mig op igjen af Jordens Afgrunde." Sal. 71: 20. Dine Døde skal leve, tillige med min døde Krop skal de opstaa; vaagner op og synger med Fryd, I som bo i Støv!" Es. 26: 19. "Hakel græder over sine Børn; hun vægrer sig ved at trøstes over sine Børn, thi de ere ikke mere til. Saa sagde Herren: de skal komme tilbage af Fjendens Land." Jer. 31 15, 16.

"Dg I skal fornemme at jeg er Herren naar jeg oplader eders Grave, og naar jeg opfører eder af eders Grave, mit Folt!" Ez. 37 13. "Dg mange af dem som sove i Jordens Støv skal opbaagne, somme til et evigt Liv, og somme til Etam, og til evig Væmmelse." Dan. 12 2. "Jeg vil forløse dem af Helvedes [Gravens] Bold, jeg vil gjenløse dem fra Døden." Hof. 13 14.

Paa alle disse Steder tales der ikke et Ord om at en udødelig Sjæl kommer ned fra Himmelen og gjenforenes med Legemet. Men det er tydelig fremstillet at Mennesket ligger død i Graven. Han sover, fornemmer ingen Ting, og er ikke mere til, indtil han vaagner op i Opstandelsen. Hermed er det Nye Testamente ganske overensstemmende.

"Habe I ikke læst om de Dødes Opstandelse, det eder er sagt af Gud, som siger: Jeg er Abrahams Gud, og Isaks Gud, og Jakobs Gud. Men Gud er ikke de Dødes Gud,

men de Levendes." Math. 22 : 31, 32. "For Gud, paa hvem han [Abraham] troede, levendegjør de Døde, og kalder de Ting der ikke ere, som om de vare." Rom. 4 : 17.

"Og der han dette havde sagt, raabte han med høj Røst : Lazarus, kom hid ud ! Og den Døde kom ud, bunden med Jordklæder om Fødderne og Hænderne, og hans Ansigt var ombundet med en Svededug. Jesus sagde til dem : løser ham, og lader ham gaa." Joh. 11 : 43, 44. Her have vi baade et kraftigt Bevis paa at Jesus er istand til at opvække de Døde, og tillige et skjønt Exempel hvorledes denne vidunderlige Handling foregaar. Lazarus var virkelig død. Hans Søster siger : han stinker allerede ; thi han har ligget fire Dage. Men naar Frelseren vækker ham op, saa byder han ikke en udødelig Sjæl at komme ned af Himmelen. Han taler derimod til den som er i Graven : Lazarus, kom hid ud ! Den virkelige Lazarus var altsaa hverken i Himmelen eller Helvede, men i Graven. Og ved Guds Søns Kraft fik han Liv igjen, og blev istand til at høre Jesu Røst, staa op, og gaa ud af Graven. Saaledes vil Frelseren ogsaa i Opstandelsen paa den hyderste Dag give Liv til de Døde. Da skulle de atter høre og gaa frem af deres Grave.

Opstandelsen var en af de fornemste Lærdomme som Apostlerne lærte. Sadducæerne "fortroede paa at de lærte Folket, og kundgjorde i Jesu Opstandelsen fra de Døde." Ap. Gj. 4 2. Dette var en Forargelse baade for Sadducæerne og de hedenste Filosofer og Epikuræer. "Men der de hørte om de Dødes Opstandelse, spottede Mogle, men Andre sagde : vi ville atter høre dig om dette." Kap. 17 32. Havde Paulus prædiket om Sjælens Udødelighed, da var han bleven vel antaget blandt Græker og Hedninger ; thi det var just det samme som de lærte. Men naar han prædikede om Liv alene gennem Opstandelsen, formedelst Jesum, da blev han foragtet og bespottet.

Det samme er endnu Tilfældet. Vil man lempe sig efter den almindelige Mening blandt de moderne Skriftkloge og Filosofer, da bliver man nok saa vel antaget. Men følger man den Lærdom alene som Paulus lærte, da bliver man beleet og foragtet.

Vi prædike Kristum, Guds Kraft og Guds Rikdom

Men hans Ord er en Daarlighed for denne Verdens Vise. Og denne Verdens Visdom er Daarlighed for Gud. Vi forkynde de aandelige Ting som Guds Aand har aabenbaret, og Guds Profeter og Apostler have tolket med aandelige Ord. Deres Fortolkning foretrække vi langt fra alle menneskelige Udlæggelser. Men dette er en Daarlighed for det naturlige Menneske, thi han fatter ikke de Ting som høre Guds Aand til. 1 Kor. 2. Hertil behøves Anger og Syndsfortrydelse—Syndserkjendelse og dyb Ydmyghed. Den som vil ydmygt bede Herren om Visdom, være villig til at antage alt det som Skriften lærer og bortkaste alt det som ikke stemmer overens dermed, vil visselig erholde Visdom af Gud. "Derfom nogen af eder fattes Visdom, han bede af Gud, som giver Alle gjerne og uden at bebrejde." 1 Kor. 1: 5. Om vi da skulle bespottes eller endog forfølges for vor Tro, da ville vi vælge med Moses. Han "valgte hellere at lide Ondt med Guds Folk end at have Syndens timelige Nydelse, da han agtede Kristi Forsmædelse for større Rigdom end Ægyptens Liggendesæ; thi han saa hen til Belønningen." Ebr. 11 25, 26.

Paulus blev fordømt af sine Fjender for Opstandelsens Haab. "Jeg dømmes for Haab, og for de Dødes Opstandelse." Ap. Gj. 23: 6. "Og nu staar jeg og dømmes for Haabet til den Forjættelse som er givet af Gud til Fædrene, hvilken vore tolv Stammer haabe at opnaa, idet de tjene Gud uasfladeligen Nat og Dag; og for dette Haabs Skyld, Kong Agrippa! anklages jeg af Jøderne. Hvad? holdes det for utrolig hos eder at Gud opvækker Døde?" Kap. 26: 6-8. At Gud opvækker de Døde, er det store Haab, som til alle Tider har besjælet Guds Helligs.

"Da jeg derfor bekom den Hjælp som er af Gud, staar jeg indtil denne Dag, og vidner baade for Liden og Stor, og siger Intet andet end det baade Profeterne have sagt at skulle ske, og Moses at Kristus skulde lide, at han, den første af de Dødes Opstandelse, skulde forkynde Lys for Folket og Hedningerne." Kap. 26 22, 23. Dette er det eneste sande Haab; thi der er kun eet Haab. Ef. 4 4. "Vi forvente en sønlig Udlaarelse, vort Legemes Fortløsning. Men derfom vi haabe det som vi ikke se, da forvente vi det

med Taalmodighed." Rom. 8 : 23, 25. " Gud baade oprejste Herren, og skal oprejse os formedelst sin Kraft." 1 Kor. 6 : 14. " Efterdi Døden kom ved et Menneske, er og de Dødes Opstandelse kommen ved et Menneske. Thi ligesom Alle dø i Adam, saa skulle og Alle levendegjøres i Kristo. Se, jeg siger eder en Hemmelighed : vi skulle vel ikke Alle henføje; men vi skulle Alle forandres, i en Hast, i et Øjeblik, ved den sidste Basune; thi Basunen skal lyde, og de Døde skulle opstaa uforkrænkelige, og vi skulle forandres. Thi det bør dette Forkrænkelige at isøres Uforkrænkelighed, og dette Dødelige at isøres Udødelighed. Men naar dette Forkrænkelige isøres Uforkrænkelighed, og dette Dødelige isøres Udødelighed, da opfyldes det Ord, som er skrevet: Døden er opløst til Sejer. Død! hvor er din Braad? Helvede [Grab]! hvor er din Sejer? Men Dødens Braad er Synden; men Syndens Kraft er Loven. Men Gud være Tak som giver os Sejer formedelst vor Herre Jesum Kristum. Derfor mine kjære Brødre! bliver faste, ubebøgelige, altid rige i Herrens Gjærning, vidende at eders Arbejde ikke er forfængeligt i Herren." 1 Kor. 15 : 21, 22, 51-58. Disse Pauli Ord ere saa guddommelige, belærende, opmuntrende og dertil saa omfattende, at jeg kan ikke bedre udtrykke min Overbevisning, end den er der fremstillet. Læs det igjen og igjen. Hver Sætning er en Guldmine—et Rigdoms Dyb baade paa Guds Visdom og Kundskab.

" Den, som oprejste den Herre Jesum, skal oprejse os formedelst Jesum, og fremstille os med eder." 2 Kor. 4 14. " Om jeg dog kunde naa til de Dødes Opstandelse." 1 Kor. 15 : 11. Herren selv skal komme ned af Himmelen med et Anskrig, med Overengels Røst og med Guds Basune, og de Døde i Kristo skulle opstaa først; derefter skulle vi som leve, som overblive, rykkes tilligemed dem hen i Skyerne, til at møde Herren i Luften; og saaledes skulle vi altid være med Herren. Saa trøster hverandre med disse Ord!" 1 Thesl. 4 : 16-18.

Opstandelsen er den salige Trost og det herlige Haab, som Guds Ord giver til den som tror paa Sønnen. Mit Hjerte glædes ved at tænke derpaa. Jeg forlanger Intet mere, Intet bedre. Jeg er en arm og ussel Synder af mig

selv. Aldeles ubærdig til den mindste Guds Naabe. Jeg har syndet imod den kjære Gud og den inderlig gode Frelser. Men naar Jesus forsikrer, at hans Blod renser fra al Synd, og jeg bøjer mine Knæ i den Herres Jesu Navn og kommer som en arm Ligger for hans Fødder, da skinne Naabets Straaler i min Sjæl. Og jeg fryder mig i det salige Naab, at jeg maa faa Del i den første Opstandelse og henrykkes i Skyerne til at møde Herren i Lusten, naar han aabenbares. Kjære Læser, skulle vi mødes der?

Der vil blive to Opstandelser: de Retfærdiges, og de Ugudeliges.

"Og mange af dem som sove i Jordens Støv skal op-
 vaagne, somme til evigt Liv, og somme til Skam og til evig
 Bømmelse." Dan. 12 2.

"Sandelig, sandelig siger jeg eder: den Time kommer, og er nu, da de Døde skulle høre Guds Søns Røst, og de som den høre skulle leve. Forundrer eder ikke herover; thi den Time kommer paa hvilken alle de i Gravene skulle høre hans Røst; og de skulle gaa frem, de, som have gjort Godt, til Livets Opstandelse; men de, som have gjort Ondt, til Dommens [Engelsk Fordømmelsens] Opstandelse." Joh. 5 25, 28, 29. Her sees tydelig at der ere to Opstandelser, een for de Retfærdige: Livets Opstandelse; og een for de Ugudelige: Fordømmelsens Opstandelse. Førstnævnte er ogsaa kaldt den første Opstandelse. "Men de andre Døde [de Ugudelige] bleve ikke levende igjen indtil de tusinde Aar fuldendtes. Denne er den første Opstandelse. Salig og hellig er den som har Del i den første Opstandelse; over disse har den anden Død ikke Magt." Aab. 20: 5, 6 Her sees tillige at der er et Tidrum af tusinde Aar imellem de tvende Opstandelser.

Allerede medens Jesus var paa Jorden, oprejste han de Døde og beviste saaledes sin guddommelige Sendelse. Derfor siger han: den Time er nu, da de Døde skulle høre Guds Søns Røst. Joh. 5: 25. Men naar den almindelige Opstandelse kommer, da skulle alle de som ere i Gravene høre hans Røst. I de fleste af de forhen anførte Striftsteder er

Livets Opstandelse alene omtalt. Det samme er Tilfældet i Luk. 14: 14. "Men naar du gjør et Gjestebud, da indbyd Fattige, Krøblinge, Halte og Blinde; saa skal du være salig; thi de have ikke at betale dig igjen, men det skal igjengives dig i de Retfærdiges Opstandelse.

I Ap. Gj. 24: 15 ere begge Opstandelser atter omtalte. "Og har det Haab til Gud, hvilket disse og selv forvente, at de Dødes Opstandelse forestaar, baade Retfærdiges og Uretfærdiges." Men i Ebr. 11: 35 er den første Opstandelse fremhævet som det herlige Haab, der gav de Hellige i fordoms Tid Kraft til at udholde Pinsel og Forsmædelse. "Andre bleve udspilede til Pinsel, da de ikke modtog Befrielsen, for at de maatte erholde en herligere Opstandelse."

Maatte vi stræbe alvorlig, og søge Herren med Flid, at vi ikke skulle findes blandt dem som opstaa til Fordømmelsen. Det er en snever Port og en trang Vej som fører hen til Livet, og de ere saa som finde den. Der skulle Mange sige til Jesus paa hin Dag: Herre, Herre! men dog ikke saa Blads i Guds Rige. Thi der skal kun den indgaa som gjør min Faders Vilje, som er i Himlene. Math. 7: 21

Dommens Fuldbgyrdelse er tilkommende.

Det er et ganske vigtigt Punkt at afgjøre i denne Sag, enten Dommen alt har gaaet for sig, eller den er tilkommende. Ligesom i alle andre Stykker, saa er Skriften og saa angaaende Dommen meget tydelig og klar for Enhver, som ønsker deraf at lade sig belære.

"Gud skal domme den Retfærdige og den Ugudelige thi der er Tid til alt det, man har Vsi til, og over hver Gjerning skal der holdes Dom." Præd. 3: 17. "Vor Gud skal komme og ikke tie, en Tid for hans Ansigt skal fortære, og omkring ham stormer det saare. Han skal kalde ad Himmelen ovenfra og ad Jorden for at domme sit Folk. Samler mig mine Hellige, som gjøre min Pagt med Offer. Og Himlene skal kundgjøre hans Retfærdighed; thi Gud, han er Dommer." Sal. 50: 3-6. Gud kommer "af Himmelen med sin Magtes Engle, med Ildslue, naar han bringer Hebn over dem, som ikke kjende Gud, og over dem,

som ikke ere vor Herres Jesu Kristi Evangelium lydige." 2 Thefsf. 1 : 7, 8. " Gud derfor, som har baaret ober med Bankundighedens Lider, byder nu alle Menneſter allebegne at ombende ſig ; fordi han har ſat en Dag, paa hvilken han vil dømme Jorderige med Retfærdighed ved en Mand, hvilken han dertil har beſtattet, og han har bevist det for Alle, idet at han har oprejt ham fra de Døde." Ap. G. 17 30, 31. " Men der han taledede om Retfærdighed og Afholdenhed og den tilkommende Dom, blev Felix forſærdet og ſvarede : gik bort denne Gang ; men naar jeg ſaar belejlig Tid, vil jeg kalde dig til mig." Ap. G. 24 : 25.

Herrens Ord virkede paa Felix ; men hvor daarligt han handlede i at opſætte Afgjørelsen af en ſaa vigtig Sag. Derſom vi ville vente til belejlig Tid med at berede os for Dommen, ſaa bliver der neppe noget af. " Se ! nu er en behagelig Tid, ſe ! nu er Frelsens Dag." 2 Kor. 6 : 2. " I Dag, derſom I høre hans Røſt, da forhærdet ikke eders Hjertes." Ebr. 4 : 7. " Det ſkal gaa Tyrus og Sidon taaleligere paa Dommens Dag end eder [Korazin og Bethſaida]." " Det ſkal gaa Sodomæ Land taaleligere paa Dommens Dag end dig [Kapernaum]." Math. 11 : 22, 24. Her ſees tydelig at Sodomæ, Tyrus og Sidon paa Jesu Tid endnu ikke vare komne til Dommen. Indbyggerne af diſſe Esteder maa forſt oprejſes af Graven før de kunne komme til Dom. " Menneſtene ſkulle gjøre Regnſkab paa Dommens Dag for hvert utilbørligt Ord, ſom de have talet." Math. 12 : 36. " Det Ord, ſom jeg har talet, det ſkal dømme ham paa den hyderſte Dag." Joh. 12 : 48. Den hyderſte Dag er Opſtandelsens Dag. Joh. 6 39, 40, 44, 54.

Vi kunde anføre mange andre Vidneſbyrd, men det Foranførte beviſer afgjørende at Dommens Fuldbyrdeſe kommer tilligemed Opſtandelsen. Men Opſtandelsen kan ikke ſte før Menneſtens Søn kommer i Himmelenſ Ether med Kraft og megen Herlighed. Derfor er det en forfærdt Lærdom, ſom lærer, at Menneſtene blive dømte ſtrag efter Døden før Opſtandelsen eller erholde ſin endelige Straf for Opſtandelsen.

Alt Dommens Fuldbyrdeſe ej ſter før Jesu andet Komme ſees videre af det næſte Punkt :

Kristus skal dømme Menneskene.

“Den Herre Jesu Kristo, som skal dømme Levende og Døde ved sin herlige Aabenbarelse og i sit Rige.” 2 Tim. 4 1. “Dg han [Jesús af Nazareth] har budet os at prædike for Folket og at vidne, at han er den af Gud bestemte Levendes og Dødes Dommer.” Ap. Gj. 10 : 42.

Jesús dømte ikke, medens han var paa Jorden. “Jeg dømmer Ingen.” Joh. 8 : 15. Men Magt og Værdighed til at holde Dom er givet ham af Faderen. “Faderen dømmer ikke heller Noget, men har givet Sønnen al Dom.” “Dg har givet ham Magt ogsaa at holde Dom, fordi han er Menneskens Søn.” Joh. 5 : 22, 27. Denne Magt udøver Jesús ikke saalænge han er en Ypperstepræst og en Talsmand hos Faderen. Men naar Naadens Tid er udrunden, og han ifører sig Høvns Klæder, da udgaar et skarpt Sværd af hans Mund, han skal sønderknuse Hedningerne med et Jernspir, og straffe alle de Ugudelige. Ab. 19 15 ; 2 : 27.

“Se, Herren kommer med sine mange tusinde Hellige [Engle], for at holde Dom over Alle, og straffe alle Ugudelige iblandt dem for alle deres Ugudeligheds Gjerninger.” Jud. 14, 15. I det græske, Margen, staar der paa dette Sted: *μυριάσιν ἁγίων ἀγγέλων*, ti tusinde af hellige Engle. Dette stemmer overens med Math. 25 : 31 : “Naar Menneskens Søn kommer i sin Herlighed, og alle de hellige Engle med ham, da skal han sidde paa sin Herligheds Trone.” Dg videre fortælles der hvorledes han holder Dom over alle Jordens Slægter. Dette harmonerer med : Mark. 8 : 38 ; Luk. 9 : 26 ; 2 Thes. 1 7 ; Math. 16 : 27. “Thi Menneskens Søn skal komme i sin Faders Herlighed med sine Engle ; og da skal han betale hver efter sin Gjerning.”

Kjære Læser, Jesús beder endnu i Himmels Helligdom for Alle, som søge ham. Han støder Ingen bort, som vil ydmyge sig for ham. Han har Behag i et angergivent Hjerte. “Herren er nær hos dem, som have et sønderbrudt Hjerte, og vil frelse dem, som have en sønderstødt Aand.” Gal. 34. “Guds Dffere er en sønderbrudt Aand ; et søn-

derbrudt og sønderstødt Hjerte, skal du, o Gud! ikke foragte." Sal. 51. Søg da den hjære Frelser nu, før han kommer som Jordens Dommer, at du ikke skal miste den store Herlighed og lide en evig Fortabelse fra hans Ansigt.

Dommens Dag kommer hastig og uforbærende

over de Ugudelige, men Guds Folk skulle undkomme. "Der skal være en Trængsels Tid, som aldrig har været, fra Folk blev indtil den Tid, og paa den samme Tid skal dit Folk undkomme, hver den, som findes skreven i Bogen." Dan. 12: 1. I det næste Vers taler han om Opstandelsen, hvilket viser fornæbnte forfærdelige Trængsel hen til Dommens Dag. "Men alle disse Ting [Krig, Hunger, Pestilente og Jordstjælb] ere kun en Begyndelse til Emerterne." Math. 24: 8. Ve, ve! naar den forfærdelige Dag kommer, og Klagerne udgives over denne vanartige og forvandede Slægt. "Naar Menneskene forsmægte af Frygt og af de Tings Forventelse, som skulle komme over Jorderige." Luk. 21: 26. "Da skulle alle Jordens Slægter hyle." Math. 24: 30.

Menneskene gaa ubetænkfulde og ubekymrede. Som Faar der ledes til Slagterbænken, saa ledes de af sine vilde Lyster og Verdens Bedrag, indtil Guds Straffedomme komme over dem som et Jordensstrald, og de brænde i stor Hede eller thygge sine Tunger i Pine og bespotte Himmels Gud. Ab. 16: 9, 10. "Naar de sige: Fred og Tryghed! da skal Fordærvelsen hastigen staa over dem, ligesom Beerne over den Krugtsommelige, og de skulle ingenlunde undfly." 1 Thefs. 5: 3. Fred og Tryghed prædikes nu overalt, men kun faa forkynde om den store og forfærdelige Dag, der hænger som et Sværd i et Haar over vore Hoveder. Salig er den der vandrer blandt Lystens Værn og ikke sover ligesom de Andre, men er vaagen og ædru og iført Guds fulde Rustning. 1 Thefs. 5: 4-8. Salig er den Tjener, som, naar hans Herre kommer, bliver befunden at give Thyndet Mad itide. Math. 24. "Vaager derfor: thi I vide ikke i hvilken Time eders Herre kommer." "Derfor værer I og rede; thi Menneskens Een kommer paa den

Tide, som I ikke mene." "Men vogter eder selv, at ikke eders Hjerter nogen Tid besværes med Fraadseri og Drukkenskab og med Sorg for Næring, og saaledes hin Dag skulde komme uforbærende over eder. Thi den skal komme som en Snare over alle dem, som bo paa den ganske Jordens Kredss. Derfor vaager til enhver Tid [imod al Synd og Begjerlighed], og beder, at I maa agtes værdige til at undsky alle disse Ting, som skulle ske, og blive bestaaende for Menneskens Son!" Luk. 21 : 34-36.

Ugudelighed og Synd tiltager i Verden efter som Enden nærmer sig. "Onde Mennesker og Bedragere fare frem til det Værrer; de forføre og forføres." "Men vid dette, at i de sidste Dage skulle vanskelige Tider være at forvente. Thi Menneskene skulle være egentjærlige, pengegjerrige, overmodige, hoffærdige, Bespottere, ulhydige mod Forældre, utaknemmelige, vanhellige, ukjærlige, uforligelige, Dagtalere, umaadelige, . . . som have Gudfrygtigheds Skin, men fornegte dens Kraft." 2 Tim. 3. Enhver, som med Opmærksomhed betragter den nærbærende Tilstand blandt Menneskene i Verden og i Særdeleshed blandt dem, som kalde sig Kristne og paatage sig Gudfrygtigheds Skin, kan snart se hvor fuldkomkelig alt dette opfyldes for vore Øjne. Og dog prædike Mange om Fred og kommende herlige Tider paa Jorden før Kristus kommer. O! hvor forfærdelig de ville opbaagne ved Doms-Basunens høje Røst. Maatte de dog lade sig overtale og vække ved Guds Sandhed før det er forsilddig.

I de sidste Dage skal det være ligesom Noæ Dage og Lots Dage. Derjom de fleste Mennesker bleve ombvendte og fromme, før Kristus kommer anden Gang, saa kunde dette jo aldrig blive opfyldt. Men Skriften vil ikke fejle, kan ikke fejle, har aldrig fejlet. Omendstjøndt Tøderne paa Kristi Tid smigrede sig med kommende Fred og gode Dage, saa kom dog alle de Trængsler over dem, som Profeterne havde forudagt. Og disse Trængsler vare nærmest ved, da de tænkte at de vare længst borte. Ild og Hunger og Sværd og Ddelæggelse kom over dem. Og Levningerne af dem ere nu adspredte i alle Lande til et stedsevarende Bevis paa, at Guds Ord kan ikke fejle. Saaledes er der ogsaa nu kommen

Spottere i de sidste Dage, som sige: "Hvad bliver der af Forjættelsen om hans Tilkommelse?" 2 Pet. 3: 4. Men de ere selv et Ildernes Tegns og skulle snart græde og hyle af Hjertets Anger og Smerte. "Al for en Dag! thi Herrens Dag er nær, og skal komme som en Udelæggelse fra den Almægtige." Joel 1. "Alle Landets Indbyggere skal bæbe, thi Herrens Dag kommer, thi den er nær—en mørk og dunkel Dag, en Dag med Sky og stor Mørkhed. Thi Herrens Dag er stor og saare forførdelig, og hvo kan taale den?" Derfor siger Herren ogsaa: "Vender om til mig i eders ganske Hjerter, vender om til Herren eders Gud; thi han er naadig og barmhjertig, langmodig og af stor Misfandhed." Kap. 2.

Profeterne fortælle ogsaa om en herlig Tid, da Retfærdighed og Fred skal fylde Jorden, men dette er ikke før efter Dommen og Opstandelsen. "Hedningerne skal opvækkes og fare op til Josafats Dal [Dommens Dal]; thi der vil jeg sidde at dømme alle Hedningerne trindt omkring. Udstrækker Seglen, thi Høsten er kommen; kommer, farer ned, thi Vinperlen er fyldt, Perskarrerne [Guds Bredes Straffedomme] løbe over; thi deres Ondskab er stor. Der skal være Mængde hos Mængde i den bestemte Doms Dal; thi Herrens Dag er nær i den bestemte Doms Dal. Sol og Maane skal blive sorte, og Stjernerne forholde deres Skin. Og Herren skal brøle af Zion og udgive sin Røst af Jerusalem [det nye Jerusalem: Ab. 16: 17], og Himmelen og Jorden skal bæbe [Ebr. 12: 26]; men Herren skal være en Tilflugt for sit Folk, og en Befæstning for Israels Vorn [Jesu Efterfølgere eller "Guds Israel." Gal. 6: 16]. Og I skal fornemme, at jeg er Herren eders Gud, som bor i Zion paa mit hellige Bjerg." Joel 3: 17–22.

O! at du maatte give Agt paa "Tidens Tegns." Math. 16: 3. Og ikke være som hine blinde Farisæer og Sadducæer; thi de betymrede sig Intet derom. Thi "som det skede i Noes Dage, saaledes skal det og ske i Mennekens Sønd Dage. De aade, drak, toge tilægte, bleve ugiftede, indtil den Dag, der Noah gik ind i Arken, og Syndfloden kom og ødelagde Alle. Desligeste og som det skede i Lots Dage, de aade, drak, købte, solgte, plantede, byggede. Men paa den

Dag, der Lot gik ud af Sodom, regnede Ild og Svovl af Himmelen, og ødelagde dem alle. Paa denne Raade skal det gaa til paa den Dag, paa hvilken Menneskens Søn skal aabenbares." Lut. 17 26-30.

Den store Synd bestod ikke deri at de aade og drak, og til- lige elskede og ablode Gud. Men at æde, drikke, kjøbe, sæl- ge, plante, bygge, o. s. v. var alt det, de bekymrede sig om. De gjorde Bugen til sin Gud og søgte alene de jordiske Ting, som aldeles opfyldte deres Sind. De søgte ikke først Guds Rige og hans Retfærdighed; men glemte Gud og for- agtede hans Ord og Bud. Saaledes gaar det just til i vore Tider. Gudfrygtigheden har mistet sin Kraft. Kjærlighe- den er bleven kold i Mange, og Uretfærdighed mangfoldig. Math. 24: 12. Derfor er Dommens Dag nær forhaanden og "Dommeren staar for Døren." Jak. 5: 9. Maatte du gjøre Alvor af Sagen og berede dig medens det endnu er Tid, at du kunde tvætte din Kjortel i Lammets Blod og vandre med Jesus i hvide Klæder. Hab. 7: 14; 3: 4.

